

ADQUIRIR
les novetats per al bany i la platja en el CAUTXU CATALÀ
és un
SIGNE de DISTINCIÓ
"CAUTXU CATALÀ"
Corts Catalanes, 618
(entre Pass. de Gràcia i Clarís)

LA PUBLICITAT

ANY LII.—NUM. 17.585.—PREU: 10 CENTIMS — BARCELONA, DIMECRES, 20 D'AGOST DE 1930

REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, TELEFON 14014 — TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 i 13.—TELEFON 19603

MARIA ARTIACH
Les galetes saboroses que plauen a totes hores.

CRONICA

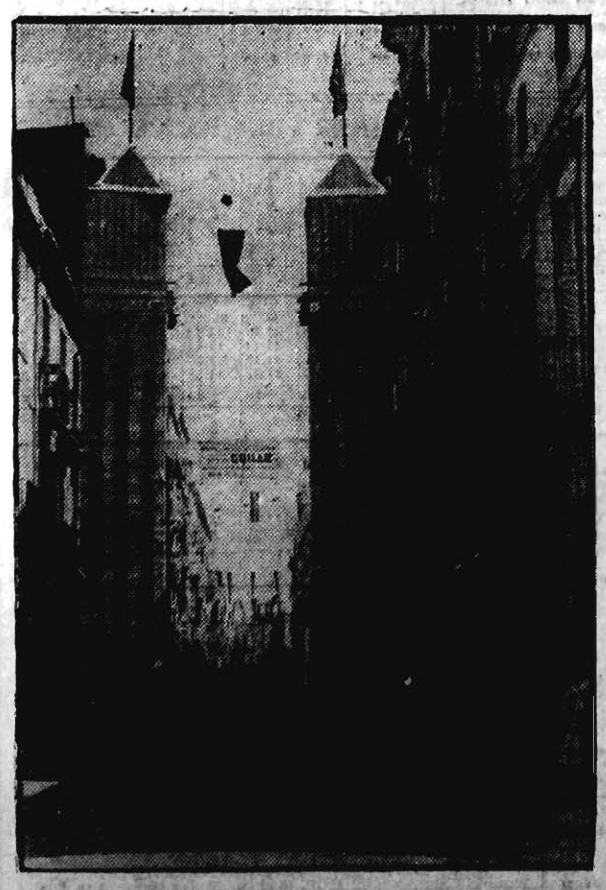
Primer que tot, catalanitzar

Els representants de les forces republicanes espanyoles, reunits a Sant Sebastià amb els dels partits republicans catalans, han reconegut unànimement la realitat del fet de Catalunya. Aquest reconeixement havia d'ésser i és una qüestió prèvia a qualsevol pacte per a una acció política conjunta; sense aquest reconeixement seria impossible que els partits catalanistes republicans se sentissin en condicions de contraure cap compromís. Cal entendre, però, que aquest compromís, si ha d'establir-se s'establirà amb les forces republicanes de fora de Catalunya, i mai no obligarà a cap concessió ni a cap contacte de caràcter electoral amb els partits republicans no catalans que vulguin actuar dintre de Catalunya. Aquesta és la primera conseqüència pràctica d'aquell reconeixement; qualsevol equívoc respecte d'aquest punt irritaria el pacte i l'anul·laria. El reconeixement de la plena aptitud de Catalunya a determinar-se políticament ha d'ésser el sòcol on s'apuntalaria la concòrdia necessària per a renovar essencialment l'estructura de l'Estat espanyol; la convivència fructífera ha d'implicar el respecte total a la nostra personalitat col·lectiva. Els partits republicans espanyols ho han reconegut formalment així; els catalanistes no serem insensibles a aquesta generosa comprensió, i encara que ningú no pot preveure els designis de la història, agraïm aquesta declaració, que ens crea unes responsabilitats que acceptem com un honor.

En una altra ocasió Acció Catalana declarava que se sentia en situació de guerra amb l'Estat espanyol; l'acte de Sant Sebastià projecta una resplendor singular i fa palpable el contingut combatiu d'aquella declaració. Ara, com aleshores, la seva actitud és de guerra contra la concepció estatal espanyola, perquè té el profund convenciment que per a assolir la realització del seu ideal, que és l'ideal de la Catalunya catalanista, cal destruir l'arquitectura política present i alçar-ne una altra de nova i distinta molt més racional que permeti a Catalunya el lliure joc de les seves energies morals i materials en profit de la federació hispànica i en benefici de la justícia i del dret universal; qualsevol limitació que de la diferenciés dels altres membres federals la posaria en situació d'haver de rebutjar el pacte federatiu que hauria d'emmotllar el contingut espiritual de l'Espanya futura.

Però per això mateix que hem d'exigir un reconeixement total de la nostra personalitat col·lectiva, per la mateixa raó que no podem admetre que se'ns condicioni o limiti la nostra catalanitat, dintre del fet de Catalunya no podem admetre lògicament cap força política que no sigui catalana. Cal catalanitzar-ho tot a Catalunya, però on la catalanització és més urgent és en les organitzacions polítiques que poden detentar una part de la nostra sobirania. Dintre Catalunya hem d'ésser sobirans; aquest és el nostre ideal, i Acció Catalana el realitza en la seva actuació de Catalunya endins. Per aquesta raó fonamental ha proclamat que si arriba l'hora de manifestar la voluntat popular a les urnes, no reconeixerà altres aliats sinó els partits catalanistes republicans, i es veurà en la necessitat de mirar com a adversari qualsevol partit que, tot i proclamar-se català es lligui dintre de Catalunya amb forces polítiques no catalanes defensores del règim, o, el que seria pitjor, si per una aberració de l'amor propi o per conveniències interessades, s'avingués a acceptar l'auxili i la protecció oficial. Fa cinc dies que en aquest mateix lloc Bofill i Mates, parlant d'aquest punt de vista, escrivia: *"No seria decorós que monàrquics i republicans s'unissin en l'ordre estrictament polític i de cara a unes Corts que haurien de resoldre el problema constitucional, compresa en ell la qüestió de la forma de govern. Això no seria una concòrdia, sinó contuberni, i els contubernis fan innòcues totes les habilitats que els serveixen. Ni les institucions podrien tenir fe en uns monàrquics que es coaligessin amb republicans, ni els elements liberals i demòcrates d'Espanya podrien créure en uns republicans que cantessin sota la batuta d'En Cambó".*

Té raó el nostre amic: no seria decorós que els catalanistes republicans s'unissin amb els catalanistes que ho esperen tot de la monarquia i combaten la república. Però des del punt de vista d'Acció Catalana hi ha alguna raó superior al decòrum: respectar el catalanisme que s'aliés amb qualsevol força que no sigui catalana a Catalunya o es gaudís de la complaença oficial per a mistificar la voluntat de Catalunya, seria contradir-se. Si es trobés en aquest cas, per patriotisme, suscitaria un adversari a cada lloc on la inconsciència o la desaprensió pretengués aprofitar-se d'uns costats que són els enemics naturals de la catalanització total de Catalunya.

Un record de la festa major de Gràcia.—Aspecte del carrer de Bonavista, on ha estat copiada l'entrada de l'Exposició

El tribunal d'Edison

S'està fent actualment als Estats Units el concurs Edison. Recordareu que el vell inventor Thomas Edison tria cada any el noi més eixerit del país i li paga la carrera.

Per segona vegada se celebra ara el concurs Edison. Hi prenen part 40 nois. L'inventor presideix el tribunal del qual forma part gent amiga de l'èxit, com per exemple Henry Ford. Com ja se suposa que els concursants tenen uns coneixements generals, les preguntes que se'ls fan no tenen res a veure amb cap mena d'assignatura i, segons diu la crònica que llegeixo, estan plenes d'imprevist.

La pregunta de resistència d'aquest any ha estat la següent: Suposeu que dirigiu una expedició que explora un desert i que només teniu aigua per a tres dels vostres companys: els altres membres de l'expedició estan condemnats a morir de set. Els vostres companys són: primer, un savi il·lustre que té 60 anys; segon, dos guies indígenes, un de 50 anys i un de 30 anys; tercer, la dona del savi, molt interessada en els treballs del seu marit; quart, el fill del savi, un nen de sis anys; cinquè, la vostra promesa; sisè, el vostre millor amic, un jove que té un magnífic esdevenidor científic. En podeu salvar tres. A qui salvaríeu?

Un jove de Rhode-Island, el qual ha guanyat el premi, ha respost que salvaria: primer, el guia més jove; segon, el seu millor amic, i tercer, la seva xicota, encara que aquesta no tingui gaires motius per a tan gran distinció.

Encara una altra pregunta del tribunal: "Imagineu que us esteu morint i expliqueu en què us fundeu per pensar que heu encertat o esguerrat la vostra vida".

En la crònica que he vist no hi ha la resposta a aquesta pregunta, però amb un tema així, de cara a la mar, entre capbussó i capbussó, poden organitzar un joc de societat.

* * *

Mentre amb uns amics estàvem comentant les preguntes del tribunal Edison ha arribat un altre amic. La conversa ha canviat de tema. El nou vingut, personatge influent en un districte molt difícil, ha estat preguntat sobre la situació política de la seva comarca. I com l'amic digués que el presumpte candidat del seu partit pot guanyar, encara que no sigui el candidat ideal, li hem preguntat si el seu partit no tenia més recursos en homes. Resposta:

—El candidat ideal seria jo. Tothom ho diu, i n'estic convençut, que jo guanyaria, però ¿no ho veieu que jo no tinc talla per a ésser diputat? ¿No ho veieu que personalment només represento interessos?

La visita de l'amic ha estat molt ràpida. Dita aquesta sentència ha desaparegut.

Llavors la tertúlia ha reprès la conversa. I de seguida ens hem adonat que en el tribunal d'Edison, aquell amic modest, que injustament es creu tan mal dotat, està en condicions per a guanyar el premi Edison.

Cal tenir en compte que el tribunal Edison no admet respostes evasives. A la pregunta que suposa que posseïa l'invent d'un gas asfixiant desconegut i de potència formidable, i demana com el vendríeu, un xicot que ha respost que oferiria gratuitament el gas al govern del seu país, ha estat carabassejat per considerar-se que la resposta era una evasiva.

La contesta de l'amic que no vol ésser diputat té l'avantatge que no pot ésser considerada com una evasiva. La resposta elimina la possibilitat més grossa i us situa sobre les condicions d'èxit dels homes de primera línia. Podríem resumir la resposta d'ent: "Es pot guanyar, però no tenim cap candidat que no pugui ésser batut". Resposta digna d'un home savi i prudent.

¿I per què no és aquest el candidat del districte de X? L'home que respon com l'amic ha respost mereix representar un districte. Però ¿qui serà capaç de convence'l? ¿I en quin districte no hi ha un pedant que no es cregui amb mèrits suficients per representar tot l'univers?

MANUEL BRUNET

Els monàrquics hongaresos i la Santa Seu

Roma, 19. — El secretari d'Estat del Vaticà, cardenal Pacelli, interrogat per un representant de l'Agència Havas sobre el rumor segons el qual la nova política de la Santa Seu afavoria la restauració dels Habsburgs al tron d'Hongria, ha respost que la Santa Seu no s'ocupa de qüestions polítiques i que, essent aquesta qüestió purament política, és fàcil treure la conseqüència. Ha afegit que tota intervenció de la Santa Seu en el terreny diplomàtic és justificada per la necessitat de defensar algun i de vegades diversos interessos religiosos. — Fabra.

Un català extraordinari

El vaig conèixer al Faculty Club de la Universitat d'Ohio, el dia 5 de juliol de l'any passat. Estava jugant a caramboles; feia tot just dos dies que jo havia arribat a la Universitat i el meu esperit pugnava per adaptar-se a la seva atmosfera, exagerant a tal fi les seves aptituds interpretatives i d'observació. En veure'l empunyant el taco amb energia ferotge per la seva extremitat i repetir les tirades fins a aconseguir fer la carambola proposada, en contemplar sobre les espatlles robustes la seva testa arrissada amb perfecte equilibri dels cabells blanes i negres, en sentir el seu anglès aspre però expressiu, i, sobretot, en percebre el gest rítmic amb què mastegava el seu puro vaig pensar: heuvos ací un bell tipus d'americà 100 per 100, és a dir: un ésser integrat per una barreja de negre, germànic, llatí i saxó. El meu home tenia, en efecte, del primer la fortalesa física, del segon la tossuderia, del tercer la simpàtica inquietud i del quart l'elegància descurada i la ingenuïtat. La meva suposició restà un xic malparada quan vaig sentir que el cridaren: Mister Blanco. El cor em féu un petit salt dintre el seu sac: ¿serà per ventura espanyol o nord-americà?

Cinc minuts després— la vida és comprimida en la modernà Atenes (Athens) Universitària — me'l presentaven: Un Blanco, professor de llengua i literatura espanyola; doctor Mira, de Barcelona. En sentir aquest darrer mot, la seva fesomia canvià sobtadament d'aspecte i en el més pur català vaig sentir dir-me: —¿Vostè és de Barcelona? Quina alegria! Tants anys com fa que no l'he vista!... digué'm: i l'Exposició, és bonica? ¿No faréu el ridícul al davant dels estrangers? —Sobreposant-me a la doble emoció causada pel meu fracàs com a psicòleg i la meva sort com a català emigrant vaig demanar-li d'on era fill: —De la Barceloneta!

Hores agradables les passades en els rocking's chairs del Club durant les quals vaig fer el que vaig poder per tal de donar-li una visió de la Catalunya actual. Ell, al seu torn, em féu el magnífic present de contar-me amb una senzillesa admirable la seva vida: fugí de casa dels seus pares molt jove i s'amagà en un vaixell suec. Aquest el dipositá—junt amb una pulmonia—en un petit poblet situat al cap del nord d'Escandinàvia. Poble de pescadors, a l'hivern es trobava integrat exclusivament per sueques, i res té d'estranyar que el Blanco es veiés *assaltat* per una munió d'elles, que es disputaven l'honor de cuidar-lo a casa seva. Tot un hivern passà durant el qual es descabdellà la història del primer soldanat català a Escandinàvia. Arribada la primavera — i amb ella els suecs — Blanco, per tal de no veure's convertit en negre, preferí afegir-se a una partida de bacallà d'Escòcia i arribar a Anglaterra com a *polisson*. De Glasgow — remenant carbó — saltà a l'Amèrica del Sud. D'ací a Austràlia, a Xina, India, etc. — és a dir, a les costes de tot el món durant cinc anys. Al cap d'aquests s'havia guanyat a pols la patent de mariner expert i pensà que era arribada l'hora de conquistar les terres ja que les mars no tenien secrets per a ell.

Se n'anà, doncs, als Estats Units i s'inscriví en l'exèrcit voluntari. Fou destinat a un fort de la frontera mexicana i ben aviat arribà a sergent i sots-oficial.

Reunint els seus estalvis es dirigí a una Universitat del sud de Ianquilàndia en la qual cursà els estudis de Batxillerat i de Lletres (Master of Arts) fent-se nomenar professor d'espanyol. Ben aviat trobà un lloc a la Universitat d'Ohio, i en aconseguir-ho es casà amb una nord-americana autèntica.

Va conèixer aleshores les delícies de la vida al "cottage", amb les comoditats que li permetien els seus sis mil dòlars anuals de sou: auto, ràdio-orchestrola, etc., etc...., però s'enyorava terriblement. Arribat al cim sentia créixer en el seu cor la nostàlgia de la Barceloneta.

—Haig de fer quelcom per l'Exposició—em digué.— Vull demostrar als meus germans de raça que no els he oblidat. ¿Què li sembla si els fes una visita en un balandre? Vaig restar uns segons corprès: —Em sembla una temeritat.

—Però cap català ho ha fet encara—. No vàrem parlar més d'aquest assumpte; aviat ens separàrem, i un any de reenganx en la vida de la nostra urbs em va esborrar el record d'aquesta simpàtica figura, quan l'altre dia — llegint "El Sol"—els meus ulls veieren aquesta notícia: "Nova York. Ha arribat en un balandre de dotze tones, en companyia de la seva esposa i filleta, el català Enric Blanco, professor d'espanyol de la Universitat de Iowa. Es proposen travessar l'Atlàntic per a visitar Barcelona. Són esperats a Santander en la darrera desena del mes d'agost."

Diguen-me, ara, si el títol d'aquestes notes es troba o no justificat.

E. MIRA

Sindicat de Metges de Catalunya

Amb motiu d'una recent disposició ministerial, apareguda ja a la Gaseta, la qual ha provocat una forta indignació entre els metges de Catalunya i Balears, per la tendència a estrangular la Mutual Mèdica, filiola predilecta del Sindicat de Metges de Catalunya, m'ha semblat oportú de donar a conèixer als lectors de La PUBLICITAT la persecució que va sofrir de la dictadura la institució més important de l'estament mèdic català-balear.

El Sindicat de Metges és un organisme apolític, però hi batega una ànima catalana. Es per això que la dictadura, que s'havia proposat ofegar tot l'esperit racial de la nostra terra, va intentar mantes vegades matar el benemèrit Sindicat de Metges de Catalunya.

Als tres mesos d'estar al poder el govern Primo de Rivera, es va clausurar el Sindicat. La clausura va durar fins al març de l'any 1924.

Al final del mateix any 1924 es va obrir un sumari contra la Junta directiva, i s'arribà a dictar aute de processament pel suposat delicte de coaccions.

El 13 d'abril de 1926 es tornà a suspendre la vida del Sindicat, i fou ordenada la modificació dels Estatuts, obligant també a la separació absoluta del Collegi de Metges i del Sindicat de Metges, dos organismes que per l'estalvi que això reportava vivien en un mateix local, i a més es van declarar incompatibles els càrrecs en les juntes dels esmentats organismes.

La imposició governativa consistia a tallar dels Estatuts tot el caire sindical. I afegia l'esmentada disposició, que el Sindicat de Metges, en el successiu, solament havia d'actuar en el camp del mutualisme i la cooperació.

De moment, al Sindicat se li respectava la Mutual, car la Cooperativa de Consum encara no estava fundada. I he dit de moment, perquè la darrera disposició va de dret a anihilar per consumpció la Mutual Mèdica.

El dia 27 de gener de l'any 1929, o sigui el dia anterior a la caiguda del govern dictador, signava el ministre de la Governació uns Estatuts per als Collegis de Metges on la part addicional cinquena, la seva objectivitat, tendeix a imposibilitar la vida de tota associació mèdica de caràcter social.

El pla premeditat de la dictadura es veu ben clarament. Arrencar de soca arrel, per la violència, l'esperit de l'entitat. Era també necessari impossibilitar la vida de la Mutual, car amb la seva existència podia donar motiu a un nou ressorgiment del Sindicat. Però la Mutual és una entitat d'assegurances. Per consegüent, no es podia destruir pel mateix procediment despòtic i arbitrari de la violència, sense que prèviament es dictés una disposició de caràcter general, i en aquest cas, les companyies similars haurien provocat moltes protestes. Es per això que van escollir una altra tàctica que donés el mateix resultat. Els homes de la dictadura van caure més aviat del que es pensaven. I per la falta de temps material en redactar el Reglament de la "Previsión Médica Nacional", es feia constar en els Estatuts dels Collegis l'obligació de presentar en un termini de tres mesos, pel mateix Consell General dels Collegis de Metges, l'esmentat Reglament, que en principi havien acordat.

* * *

En el temps assenyalat pels Estatuts de la dictadura es va presentar a la superioritat, per tal d'ésser aprovat, el Reglament de la "Previsión Médica Nacional". En fer-la obligatòria, els metges de Catalunya i Balears van protestar enèrgicament, i van aconseguir que la transformessin en voluntària a tot el territori que actua el Sindicat de Metges.

El Consell General dels Collegis de Metges, en ocupar-se dels ingressos per al sosteniment de la "Previsión Médica Nacional", va acordar per unanimitat una quota de 8 pessetes per a tots els certificats. El 45 per 100 es destinarà a la "Previsión Médica Nacional". La Gaseta ha donat ja força executiva a l'esmentat acord.

S'ha parlat també, per a més endavant, proposar als poders públics un altre ingrés. Consisteix en tributar deu cèntims per cada recepta el valor de la qual no sigui inferior a sis rals, mitjançant un segell que l'apotecari facilitarà.

Aquesta orientació és perillosíssima per immoral, mancada de sentit jurídic i antiliberal.

Es immoral perquè una classe, un estament pot organitzar en profit propi totes les institucions benèfiques, de mutualisme i del que vulgui, però mai amb cabals dels altres. Meditem bé el que significa, poso per cas, a un obrer malalt que l'obliguin a satisfer un impost, per petit que sigui, per al funcionament d'una mutualitat composta de senyors acadèmics, i algun d'ells, segurament, amb una posició econòmica brillant.

Mancada de sentit jurídic, perquè un metge, en estendre un certificat, esmerça un temps a examinar l'individu a escriure'l després. Aquest treball l'ha de cobrar íntegre el metge que el fa, però mai no ha de beneficiar una altra persona que no hi te art ni part.

Es antiliberal, perquè priva el metge de cobrar un preu mòdic a les classes humils.

A més dels arguments que acabo d'exposar, és la disposició esmentada injusta per als metges de Catalunya i Balears.

La Mutual Mèdica del Sindicat ens resol integralment el problema de la previsió en el doble aspecte d'invalidesa i vida. Consegüentment, els metges de casa nostra que són socis de la Mutual no ingressaran a la "Previsión Médica Nacional". I resultarà que els ingressos procedents de Catalunya i Balears aniran a beneficiar els metges d'altres terres peninsulars.

Els metges catalans demanarem la derogació de la disposició ministerial, i en últim terme, demanarem que el tracte sigui igual per a totes les mutualitats mèdiques d'Espanya legalment constituïdes.

La impressió és que la campanya que va a emprendre el Sindicat, i que serà secundada per la majoria de corporacions i revistes mèdiques, triomfarà.

L'actual director de Sanitat, doctor Palanca, ha demostrat ésser un home equànime i que sent un gran respecte per les associacions lliures de la Medicina. A més, haig de creure forçosament que la immensa majoria de metges d'Espanya no estaran conformes amb l'orientació iniciada pel Consell General dels Collegis de Metges.

M. TOST I PUNYET

COMENTARI

La batalla contra el caciquisme

Amics de Tremp, de Preixana, de Solsona, de Mollerussa, de Cervera, de Balaguer: espereu uns dies, uns dies només. Parlarem del caciquisme a totes les contrades de Catalunya. Però cal anar a pams. Hem de resoldre cada afer separadament. Hem tret la bateria del nostre entusiasme i de la nostra fe inexhaurible per a aquesta croada de depuració política i ciutadana. Primerament volem que sigui resolt l'afer tantes vegades denunciat del dictadoret i alcalde il·legal de Preixens-Pradell-Ventoses, que encara continua posseint la vara i que encara ha redoblat les seves arbitrarietats contra el secretari. Diumenge passat pretenia emportar-se'n el llibre d'actes de les Cases Consistorials al seu domicili particular, a la qual cosa el secretari, greument malalt, va oposar-se heroicament.

Mentre el senyor governador de Lleida no vulgui ocupar-se enèrgicament d'aquest afer tenint en compte les denúncies que havem formulat nosaltres i que han formulat els veïns d'aquell districte municipal, ens creiem en el deure sagrat d'insistir i d'anar donant a la publicitat tots els capítols de la història del caciquet la impunitat del qual ha revoltat les consciències de tota la gent digna de Lleida.

La batalla contra el caciquisme a Catalunya, a Lleida molt especialment, és una batalla difícil, dura, plena de perills, però la guanyarem. Els tèrbols interessos polítics que l'emparen, les conxorxes sinistres que s'estableixen per ofegar la veu dels que demanen justícia i dels que veuen trepitjats els seus drets, seran posades en evidència gràcies al puixant reflector de la veritat.

Amics de Lleida, ens ocuparem de tot. Tinguem uns dies de paciència. Reconeguem que primerament ens cal guanyar aquesta primera batalla, que serà simptomàtica, perquè es tracta d'un cas típic que pot servir d'exemple. Ens consta que en la nostra croada contra el caciquisme a Catalunya ens segueix i ens ajuda la joventut renovadora. Aquest fet ens encoratja per a seguir lluitant amb l'optimisme dels soldats que saben que van a la victòria.—D. de B.

Prenen un bany i surten amb els cabells verds

Auxònia, 19. — Vuitanta nois que es banyaven al riu Naugabuck, prop del lloc on aboca els seus residus una fàbrica de productes químics, sortiren de l'aigua amb els cabells completament tenyits de verd.

Tot el que s'ha fet per a destenyir-los el cap ha resultat completament inútil i serà necessari afaitar-los-hi. — Fabra.

Dos morts als Alps

Chamonix, 19. — Dos estudiants de París, de 23 i 25 anys d'edat, sortiren dies passats per efectuar l'ascensió a l'agulla de Pouce, al macís de les Agulles Roges.

Diumenge a la nit no havien tornat encara i, en vista d'això, ha sortit a cercar-los una caravana de socors, la qual ha descobert els cadàvers dels desgraciats estudiants al fons d'un barranc. — Fabra

Dins Acció Catalana, però, com a partit polític, no hi cap tothom. Al nostre costat poden venir només aquells catalanistes que siguin liberals, demòcrates i republicans.

(Del manifest d'Acció Catalana de 3 de març de 1930.)

—...Vaja, home, vaja...! qui pensa ja en la Dictadura?...

BORSA - FINANCES

La nostra enquesta sobre la pesseta

Contesta l'eminent economista i administrador general de "Crédito y Docks de Barcelona", senyor Josep M.ª Tallada.

ENQUESTA SOBRE EL PROBLEMA MONETARI ESPANYOL

Indubtablement no pot difer-se més l'anar a la resolució del problema monetari espanyol. No sols pel grau de depreciació a què ja ha arribat la nostra moneda, sinó perquè estem en perill que la situació s'agreugi encara. L'economia espanyola està meravellosament constituïda per a l'alça de preus i amb la situació del mercat monetari espanyol, la posició de l'especulació estrangera i la inestabilitat de la nostra política la pesseta està exposada a noves devallades.

Com que les circumstàncies no són apropiades a una revalorització total del nostre signe monetari, cal emprendre ja des d'ara el camí que ens porti cap a una estabilització. Això no vol dir que aquesta estabilització pugui fer-se en pocs temps.

Els canvis actuals no corresponen a la situació econòmica d'Espanya. I per altra banda, tot poble, abans de donar per perduda una part del valor de la seva moneda, té el deure d'almenys intentar una revalorització parcial.

El tipus on s'hagi d'aturar aquesta revalorització sols les circumstàncies futures podran dir-ho.

En anar a l'estabilització ha de fer-se tenint cura de dues coses:

a) Que un cop feta pugui ésser mantinguda;

b) Que en l'operació sofreixin el menor dany possible els diversos elements que constitueixen la nostra economia.

Una estabilització sols podrà tenir lloc si es posen en pràctica totes aquelles mesures econòmiques que han de constituir un clima favorable a la reforma. El Banc d'Espanya és el que, feta l'estabilització, ha de tenir cura de la defensa de la nostra estabilitat. A tal efecte cal preparar un conveni entre l'Estat i el Banc que ompli els buits existents en l'actual llei d'Ordenació bancària.

L'establiment del patró or, en una de les seves formes, ha d'ésser el moment final de la reforma monetària espanyola.

J. M.ª TALLADA

— 19 de juliol de 1930.

Els pagaments d'Hisenda

El delegat d'Hisenda ha atribuït els següents pagaments:

En or: J. Juste, 3.180 pessetes; Isidre Portell, 21.440; Joaquim Sabrià, 1.050.

En moneda corrent: Inspector provincial de Sanitat, 14.569'60 pessetes; Carles Andreu, 132'14; Ferran d'Alemany, 750; Marta Aranda, 50'85; Jaume Borbón, 112; Maria Bonamusa, 230'65; Francesc Bonnemaison, 1.245'95; Josep Comte Aiguader, pessetes 699'41; Josep Cabrer, 719'11; Marina Enric, 99'88; Concepció Estela, 954'29; Eulali i Narcís Guix, 453'48 pessetes; L. Juste, 9.862'49; Tomàs Mateu, 42'04; Domènec Muñoz, 500; Josep Massana, 766'57; Joan Carles Pedrerol, 1.000; Ramon Gras, 1.101'28; Justi Ortega, 458'29; Isidre Portell, 48.774'64; Carles Pedrerol, 1.000; Ramon Pagès, 750; Artur Ponç Armengol, 1.497'85; Josep Ribes Devesa, 500; Joaquim Sabrià, 1.855'20 pessetes; Antoni Caruscons, 750; Dant Sanmarti, 206'25; Josep Maria Torres, 1.175.

Llanes

Cotització que ha regit en el nostre mercat llaner durant la setmana que ha acabat el dia 9 d'agost, facilitada pel Collegi d'Agents Comercials de Sabadell.

Qualitats. Preus per quilo llana rentada i de llana pentinada:

Primeres merines transhumant, 9'25 i 11'25.
Id. id. Extremadura, 8'75 i 10'50.
Id. entrefines Talavera, 7'50 i 9'50.
Id. id. Aragó, 8'75 i 8'50.
Id. id. amb pèl, 5'75 i 7'50.
Segones merines transhumant, 7'25.
Id. id. Extremadura, 6'75.
Id. entrefines amb pèl, 5'25.
Terceres (garres) merines, 5'50.
Id. id. entrefines, 5.
Les llanes negres es cotitzen amb un 10 per cent de desproporció amb les blanques.

Impressió del mercat: sostingut.

REVOLUCIO ECONOMICA

Nova indústria nacional

Juliá Delgados Martos publica el següent article en un periòdic de Linares:

"A base de la preparación y transformación de los aceites de oliva en grasas lubricantes, se ha instalado en Linares una nueva industria que dará un importante consumo a los aceites vegetales, con cuya beneficiosa solución se favorecerá de modo definitivo a la riqueza olivarera de España, creando un nuevo tipo de lubricación mecánica, lo que permitirá a España y a sus industrias militares y marítimas, y a todos los mecanismos en general, dejar de ser tributarias de las importaciones de los aceites minerales del extranjero, que en valor superior a 60 millones de pesetas oro al año, vienen perjudicando nuestra balanza económico-mercantil, con depreciación evidente de nuestra moneda.

La nueva industria nacional que se fundamenta en la patente de invención número 118.044, otorgada en 9 de mayo de 1930, al industrial de Linares don José Dobón Olmo, asegurará una nueva modalidad del consumo nacional de los aceites de oliva, y permitirá el asegurar su precio medio remunerador, dando nacimiento a una industria española, mediante el aprovechamiento de los aceites que seguían sin mercado, ni otras utilizaciones prácticas y económicas, y al mismo tiempo evitará que todos los mecanismos y utillages dinámicos de industrias de Guerra, Marina y Aviación, sigan trabajo a las importaciones de las grasas y lubricantes del extranjero, con lo que se asegurará la independencia y autonomía de España en materia de lubricación mecánica.

El nuevo invento conservará para nuestra Hacienda y Economía todo el valor del forzoso consumo nacional de lubricantes que supera a 60 millones de pesetas oro, cuya suma se viene exportando con grave quebranto de nuestra moneda y sin beneficio alguno para la industria, el trabajo nacional y la Hacienda Pública, y demostrará que no somos ajenos al progreso y trabajos reproductivos, y que España debe bastarse a sí propia para abastecer a las apremiantes y útiles exigencias de todo su progreso mecánico e industrial.

Creemos que España y su Prensa imparcial recibirán con gran satisfacción la implantación tan beneficiosa de la nueva industria debida a la iniciativa y trabajos del señor Dobón de Linares, y que todas las Asociaciones de Olivareros y Agricultores sabrán colaborar a que la nueva industria obtenga la protección y el arraigo que se merece, pues en definitiva ha venido a dar solución práctica y económica a la grave crisis olivarera de España, con gran beneficio para la riqueza pública y afianzamiento de la independencia de las industrias militares y marítimas, y de todos los mecanismos imprescindibles a Guerra, Marina y Aviación, y todo ello con elementos y productos de preparación y manufactura eminentemente española.

España producirá, mediante la preparación conveniente de los aceites de oliva, cuantos lubricantes necesitan sus industrias, fábricas, talleres, ferrocarriles, etc., etc., con mejor rendimiento y más eficacia y baratura que cuanto se nos importa del extranjero, y ante todo el valor del consumo de lubricantes quedará dentro de la nación, como aumento del patrimonio público y garantía y porvenir de la riqueza olivarera y aseguramiento retribuído del trabajo agrario, y además el Gobierno contará con lubricantes de producción nacional, que nos independizarán, en todo momento, de privilegios y monopolios reconocidos al extranjero, y que tan perjudiciales son, tanto a nuestra soberanía como al trabajo industrial y a la Hacienda Pública de España.

La nueva industria es merecedora de gratitud y felicitación sincera, puesto que honrando a su inventor y a la ciudad de Linares, honra a España y a sus hijos que la saben enaltecer con trabajos remuneradores y progresivos.

Linares, 6-8-1930."

Els vins del Priorat

Ahir es varen reunir al domicili del senyor Cases, el promotor de l'estudi a realitzar en els vins del Priorat per comparar-los amb els d'altres regions. Hi assistiren els senyors Cases, Tintorer, Subias, Elies, Mestre, Vela, Camps, Sales, Roig i Ferrer.

Es va delegar els senyors Vela i Sales per a visitar els senyors Compte i Romany en nom dels reunits sol·licitant el seu concurs en l'estudi o fer, el qual es començarà a primers del mes entrant.

El senyor Sales donà compte de les mostres rebudes fins ara, que són: un bon stock de Priorats legítims en blancs, negres, dolços, naturals, misteiats t'pus i rancis. Alguns dels pobles dels voltants del Priorat, figurant també vins de Xerec, Màlaga, Carinena, Sanlúcar de Barrameda, Montilla i Puerto de Santa María, i entre les estrangeres hi ha Madera, Oporto i Lachryma Cristi.

Creuen els reunits que el dit estudi pot ésser de gran interès per a la comarca del Priorat.

La importació de moresc

Se'ns prega la publicació del següent text:

"Desmentimos supuestos mendaces i malévolos Sindicato Agrícola Cervera respecto importaciones cargamentos maíz, pues podemos asegurar que única entrada este Depósito Franco refiérese a cincuenta toneladas adquiridas por un ganadero consumidor de Sabadell, quien en siete enero último, o sea antes prohibición importar maíz, suscribió un contrato de compra hasta ciento cincuenta toneladas de embarque, cincuenta cada uno de los meses julio, agosto i setiembre corrientes. Desmentimos también depreciación cebadas y advertimos que tales maniobras sindicales conspiran pro encarecimiento general y daño economía país amenazada en ganadería y agricultura. Salúdale respetuosamente José Burgos Sastre, presidente Centro Cereales, Legumbres y sus Derivados."

Un sopar a Josep Vandellós

Amb motiu d'haver estat nomenat pel Govern espanyol delegat oficial al Congrès Internacional d'Estadística que s'ha de celebrar a Toquio al mes de setembre vinent el president de l'Associació de Comptables de Catalunya, En Josep A. Vandellós, els seus amics han organitzat un àpat íntim per tal de palesar el goig amb què han vist el seu nomenament i que ensems li serveixi de comiat en el llarg viatge a emprendre.

L'acte tindrà lloc demà, dijous, a les nou del vespre, al restaurant Esport, de la Rambla, i el preu del tiquet ha estat fixat en pessetes 13.50.

Per als que encara no han passat a recollir-lo se'ls prega que ho facin per tot avui fins a les onze del vespre a la secretaria de l'Associació de Comptables de Catalunya, Avinyó, núm. 29, pral.

Cotitzacions oficials comunicades pel

BANC DE CATALUNYA

MADRID

Interior 4 %		71'05
Amortitzable 5 %	1920	91'25
" 5 %	1927 lliure	
" 5 %	1927 amb 1	100'25
Crèdit Local 5 %		84'60
" " "	5 1/2 %	85'50
" " "	6 %	90'50
Accions Banc d'Espanya		509
" Banc Crèdit Local		
" Sucrera preferents		
" Sucrera ordinàries		70'75
" Felguera		94'75
" Nord		544
" Alacant		508
" Andalusos		
" Explosius		
" Petrolis		

BORSES ESTRANGERES

ZURICH

Crèdit suisse A-B-C	1200
" D	357
" B	349
" Bons	87 1/2
Accions sevillanes	400
Cèdules Argentina	84 1/2
Donau - Save - Adria	64 3/4
Italo Argentina	347
Elektrobank	1192
Motor Columbus	1014
Illes Guadalquivir. pref.	884
" accions	570

PARIS

Actions Nord d'Espanya	
Accions Crèdit Lyonnais	
Banque de Paris	2595
Banque de l'Union	1715
Société Générale	1698
Ste. Générale Electricité	2050
Peñarroya	800
Rio Tinto	4210
Wagons Lits	448
Etablissements Schneider	935
Electricité & Gaz du Nord	3051

Cotitzacions oficials comunicades pel

BANC DE CATALUNYA

MADRID

Interior 4 %		71'05
Amortitzable 5 %	1920	91'25
" 5 %	1927 lliure	
" 5 %	1927 amb 1	100'25
Crèdit Local 5 %		84'60
" " "	5 1/2 %	85'50
" " "	6 %	90'50
Accions Banc d'Espanya		509
" Banc Crèdit Local		
" Sucrera preferents		
" Sucrera ordinàries		70'75
" Felguera		94'75
" Nord		544
" Alacant		508
" Andalusos		
" Explosius		
" Petrolis		

BORSES ESTRANGERES

ZURICH

Crèdit suisse A-B-C	1200
" D	357
" B	349
" Bons	87 1/2
Accions sevillanes	400
Cèdules Argentina	84 1/2
Donau - Save - Adria	64 3/4
Italo Argentina	347
Elektrobank	1192
Motor Columbus	1014
Illes Guadalquivir. pref.	884
" accions	570

PARIS

Actions Nord d'Espanya	
Accions Crèdit Lyonnais	
Banque de Paris	2595
Banque de l'Union	1715
Société Générale	1698
Ste. Générale Electricité	2050
Peñarroya	800
Rio Tinto	4210
Wagons Lits	448
Etablissements Schneider	935
Electricité & Gaz du Nord	3051

Arbed ord. A-C	291 1/2
Acc. Conserv.	136 1/2
" A. E. G.	127
" Fenix	151 1/4
" Harpener	101
" Deutsche Bank	122 3/4
" Dresdener Bank	123 1/2
Gelsenkirchen Aktien	
B. A. T.	139
Acc. Reichsbank	240
Hamb. ac.	77 3/4
Phoenix	93
Nordd. Lloyd. ord	93 1/8
Siemens und Halske	191 1/4
Deutsche Atlantische	700
4 1/2 1905 Hamburger Hip.	8934

BERLIN

Bank. ord. A-C	291 1/2
Acc. Conserv.	136 1/2
" A. E. G.	127
" Fenix	151 1/4
" Harpener	101
" Deutsche Bank	122 3/4
" Dresdener Bank	123 1/2
Gelsenkirchen Aktien	
B. A. T.	139
Acc. Reichsbank	240
Hamb. ac.	77 3/4
Phoenix	93
Nordd. Lloyd. ord	93 1/8
Siemens und Halske	191 1/4
Deutsche Atlantische	700
4 1/2 1905 Hamburger Hip.	8934

BRUSSEL·LES

CHADE	12525
Gesfurel	
Banque de Bruxelles	850
Banque Belge pour l'etranger	1046
Barcelona Traction	1012 1/2
Sidro Ordinaries	1815
Metalra	4635
Inter-Trop Comptoir	422 1/2
Société Gén. de Belgique	
Amerur Actes	802 1/2
Sofina	20650

LONDRES

ACCIONS

CHADE	16
Barcelona Traction ord.	28
Brasilian Traction ord.	34 1/4
Hidroelectric Securities	34 1/4
Mexican Light & Power. Ord.	63
" " " Pref.	76
Sidro ord.	3 1/8
Primitive Gas B. Aires	25

OBLIGACIONS

Colombia 1918	91
Uruguai 5 1/2 %	64 1/4
Brasil 4 % 1910	46 3/4
" 5 % 1910	73 1/2
" 4 % conv.	56 34
" 5 1/2 % 1927	79 1/2
Mèxico 5 % 1899	21
5 1/2 % Barcelona Traction	103
5 1/2 % "	48
Argentina, cèdules 6 %	88
Mexican Tramways	18

NO OBLIDEU

Els que aneu a París que trobareu

LA PUBLICITAT

a tots els quioscos dels Grans Boulevards, de la Place de la République a al Madelaine

A la Place de la Bastilla.

A la Place de Saint Michel (costat Metropolità)

Al Boulevard Saint Michel

Al Boulevard Sebastopol.

I a tots els grans quioscos de París

Aquest número ha passat per la censura governativa

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

Borsí matí: Nords, 108'80, 109; Alacants, 101'70, 101'90; Andalusos, 45, 45'25; Colonial, 107'75; Banc de Catalunya, 113'50; Algües, 213'75, 213'50; Felgueres, 95'25; Aeri Montserrat, 67, 68, 67; Mines Rif, 112'75, 113, 112'65; Petrolis, 9'85; Filipines, 446, 448, 446; Fords, 185, 187, 183; Chade, 662, 663, 661, 662.

Borsa tarda: Nords, 109'10, 108'85, 109'30, 109'20; Alacants, 102, 101'90, 102'05; Andalusos, 46, 46'25, 45'75, 45'95; Aeri Montserrat, 68, 67'50; Tramvies, 117'75; Colonial, 107'75, 107'50; 108, 107'85; Banc de Catalunya, 113'75, 115'50; Algües, 213'75, 214; Hulleres, 117'75, 117'50; Filipines, 446, 444; Chade, 659; Explosius, 201'50, 202; Mines Rif, 112'25, 112'15; Fords, 180, 178, 182; Felgueres, 93'25, 93'35; Aslands, 167, 166'50; Petrolis, 9'90, 9'95.

Borsí vespre: Nords, 108'90; Banc de Catalunya, 115'25, 115'50; Filipines, 44; Chade, 659; Aslands, 166'50

COMPTAT: Valors encara no compresos en el Butlletí Oficial

Obligacions Gros	103'00
Empréstit Costa Rica.	156'00
Todo	100'00
C.ª Gral. del Buro referents,	80'00
C. General del Buro Ord.	145'00

BANCOMUNITAT, DIPUTACIO I AJUNTAMENTS

Mancomunitat 1914	80'00
" 1920	77'00
Obligns. Prov. 6 %	99'50
C. C. Comunal	78'25
Diputacions velles	84'75
Ajunt. Badalona	98'00
Ajunt. Barc. sntre.	75'25
" 1906 B.	78'25
" 1906 C.	78'00
" 1907 D.	76'00
" 1910 D.	76'00
" 1912 B.	76'25
" 1912 E.	79'00
" 1912 F.	79'25
" 1913 B.	76'00
" 1916 B.	76'00
" 1917 B.	76'00
" 1918 B.	76'00
" 1919 B.	76'00
" 1920 B.	76'00
" 1931 6 %	95'35
" 1929 6 % Exp	101'00
" 1928 5 %	79'75
Eixample 1907.	95'75
" 1913.	90'75
" 1907.	94'75
Sons Reforma	79'75
Ajunt. València 6 %	84'00
" Sevilla Exp.	95'50
" Màlaga	100'50

DIVERSOS

Port Barcna 1905	97'00
" 1903	97'00
Melilla.	109'50
Sevilla.	97'00
Ujdo-Musel	88'00
Marroc 5 %	91'00
Banc Hipotecari 5 %	101'00
" " 6 %	119'75
Caixa d'Emissions	88'00
C. C. Local 6 %.	99'50
C. C. Local 5 1/2	91'25
C. C. Local Interpo	85'25
Cèdules Argentines	8'40

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4 %	A.	72'10
" " "	B.	72'15
" " "	C.	72'15
" " "	D.	72'00
" " "	E.	71'80
" " "	F.	71'00
" " "	G. H.	72'50
Exterior 4 %	A.	86'00
" "	B.	84'60
" "	C.	84'40
" "	D.	83'40
" "	E.	82'50
" "	F.	80'90
" "	G. H.	81'25
Amor. 1920 5 %	A	91'10
" " "	B.	91'00
" " "	C.	91'10
" " "	D.	91'00
" " "	E	91'00
Amor. 1927 5 %	A	99'10
" " "	B	84'80
" " "	C	84'45
" " "	D	84'30
" " "	E	85'00

(amb impostos)

Amor. 1926 5 %	A	100'40
" " "	B	100'10
" " "	C	100'25
" " "	D	100'50
" " "	E	100'50
Amor. 1927 5 %	A	100'35
" " "	B	100'30
" " "	C	100'25
" " "	D	100'35
" " "	E	100'25
" " "	F.	100'30
Deute Ferroviari		99'50

(sense impostos)

OBLIGS. FERROCARRILS

Nord 1.r sup. 5 %		72'25
" 2.n " "		71'75
" 3.r " "		72'00
Nord 4.t Série		72'00

Nord 5.e sup. 5 %	71'50
Pamplona	71'50
Prioritat	75'65
Lleida a Reus	75'00
Asturies 1.r	71'00
" 2.n	71'15
" 3.r	71'15
Begoña 3 %	69'25
Almansa 4 %	86'65
Adherits	70'85
Sant Joan 3 %	79'00
Alsasua 4 1/2 %	88'00
Osca 4 %	83'25
Nord 6 %	103'65
Valencianes 5 1/2	100'65
Alar-Santander	98'25
Alacant 1.r 3 %	69'15
" 2.n 3 %	99'75
" 3.n 3 %	99'00
M. S. A. A 5 %	96'75
" B 5 1/2 %	94'15
" C 4 %	77'15
" D 4 %	80'25
" E 5 1/2 %	84'25
" F 5 %	95'50
" G 6 %	102'50
" H	100'00
" L	102'50
Frances 2 1/4 %	65'00
" 3 1/4 %	52'00
Directes 2 1/4 %	60'00
Badajoz 5 %	101'00
Orense primitiva	45'50
" prioritat 3 %	69'00
Andal. 1.r 3 %	55'25
" 1.r variable.	53'25
" 2.n 3 %	53'00
" 2.n variable.	51'00
" 1907	56'50
" B 1 1/2 %	79'80
Andalusos 6 %	90'25
Groc 4t	88'00
" variable	84'00
Oris 4t	86'50
" variable	84'00
Secundaria 4 %	67'00
Manresa-Berga 5 %	83'00
Sarrià a Barna 6 %	99'50

Fer. Catalunya 5 %	74'00
" " 6 %	90'15
F. C. Catalans vells	
" " nous	101'85
Tramvia a Pas 6 %	96'00
Cremallera 6 %	94'25
Gran Metro 6 %	87'25
Transversal 6 %	

OBLIGS. INDUSTRIALS

C. de Tramvies 4 %	81'50
" " 5 %	99'50
Tram. B. E. G. 4 %	70'50
" " 5 %	94'00
" S. Andreu 4 %	78'50
C. B. El. 1918 5 %	95'25
" " 1920 6 %	101'00
Unió Electrica 6 %	101'75
Algües Barna. 5 %	94'00
" " D 6 %	103'75
" Valencia 6 %	100'25
Catalana Gas i El.:	88'50
E 4 1/2 %	88'50
F 5 1/2 %	88'75
G 6 %	103'00
Energia 5 %	94'50
" 6 %	100'25
" Bons 6 %	103'00
S. A. E. Mot. 6 %	93'00
d. P. F. Bons 7 %	101'00
Il. A. Elec. 6 %	101'25
H. A. El. Bons 6 %	115'00
Transatlantica 6 %	81'00
" 6 % 1920 v	99'25
" 6 % 1922 n	101'25
" 5 1/2 % exp.	93'75
" 5 1/2 % ens.	93'50
Cooperativa Fl. El.	96'25
E. Cons. Naval 6 %	100'50
" " Bons 6 %	101'00
U. Naval Llavall	100'15
" " 6 % 1920	88'00
Aslands 7 %	100'50
" 6 %	101'50
Hulleres Exp.ª 6 %	100'75

F. d'Obres 4 1/2 %	93'00
" 5 %	90'00
" 1925	100'50
Cons. I Pavim. 6 %	99'75
Produc. Pirelli 6 %	100'00
Colonia Güell 6 %	101'50
Pataxes Sòria 7 %	103'00
Hegemó Ebre 5 %	92'75
" Llevant 6 %	100'75
" Doña 6 %	102'35
" S. O 6 %	92'50
Teneris Mod. 7 %	93'00
Alts F. d'Alcd. 6 %	100'00
Sucrera Esp.ª 6 %	100'50
U. Esllenca Esp.ª	102'50

ACCIONS

Banc d'Espanya	584'00
Banc de Catalunya	113'00
Canal Ebre	40'00
Petrolis	122'00
Catalana D.	194'00
" E.	136'00
" P. pf. 6 %	101'50
C. Transatlántica O	60'00
" P	65'00
Espanya Industrial	257'00
Hispano Suissa	164'00
Hulleres	117'00
Indùst. Agrícoles	307'00
M. T. Marítima.	91'00
Transmediterrania	220'00
Telefónica 7 % P	108'35
Fun. Montjuic O	90'00
" Fdr.	138'00
T. Barna. S A. Ord	117'00
T. Barna. S.A. P 7 %	107'00
T. Barna. S.A. P 6 %	90'00

NOTA.—Els canvis assenyalats amb un asterisc (*) són canvis anteriors.

CANVI DE L'OR

Alfons	165'00
Isabel	165'00
Unces 1 1/2 unces	165'00
Petites	165'00
Francs	165'00
Lliures	49'00
Dòlars	8'50
Quilo 10 duros	90'00
Quilo de plata	13'000

DIVISES

Borsa de Barcelona

Francs	36'70
Suissos	181'05
Belgues or	130'20
Lires	48'00
Lliures	45'35
Dòlars	9'31
Peso argentí	3'24
Marca	2'23

BORSA PARIS

Tancs Després

Londres	123'23	123'23
Nova York	254'22	254'25
Bèlgica		355'25
Espanya	272'00	274'50
Itàlia	133'20	133'15
Suissa	494'25	494'50
Dinamarca		
Holanda	024'50	024'25
Noruega		
Suècia	684'00	
Praga	75'40	
Romania	15'15	
Hongria		
Viena		
Alemanya	607'25	607'25

Borsa Londres

Nova York	48'03
Holanda	120'82
França	16'38
Belgica	348'50
Itàlia	92'95
Alemanya	303'12
Suissa	250'12
Espanya	45'10
Dinamarca	181'65
Suecia	
Noruega	
Lisboa	10'83
Praga	16'17
Austria	344'00
Argentina	4037
Rio Janeiro	384
Montevideo	3975
Xile	3968
Buenos Aires	

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE MERCAT	MESOS	TANQUES Precedent	TANQUES D'avui	Alça	Baixa
Cafè Nova York	Setembre	6'29	6'21		8
	Desembre	5.81	5'85		6
	Gener	5'86	5'78		8
Sucre Nova York	Setembre	1.15	1'13		
	Desembre	1.22	1'22	2	
	Gener	1.25	1'25		
Sucre Londres	Agost	9.1 1/2	9.1 1/2		
Blat Xicago	Setembre	87 1/8	87 3/8	3/8	1/4
	Desembre	92 1/4	92		1/4
	Març	96 3/4	96 1/2		
Moresc Xicago	Setembre	95 1/8	94 5/8		1/2
	Desembre	92	90 1/8		2 7/8
	Març	94 1/4	91		3 1/4
Blat Liverpool	Octubre	7.1 5/8			
	Desembre	7.2			
	Març	7.3 1/2			
Blat Nova York	Setembre	47.08.0	47.05.0		
	Desembre	47.09.2	47.05.0		
	Març	136.17.6	136.01.2		
	Maig	136.07.6	136.11.2		
Pinsó Liverpool	Setembre	18.06.6	18.07.6		
	Desembre	18.03.6	18.03.6		
Sucre Londres	Octubre	10.01.6	10.07.6		
	Desembre	10.11.3	10.12.6		

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Aragó i Navarra nou	46 1/2 a 51
Castella superior	" 46 1/2
Castella corrent	45 1/2 " 46
Castella empedrats	43 1/2 " 44
Manxa	" 46 1/2
Extremadura corrent	" 43 1/2
Extremadura d'Ucher	
Penedès i comarca nou	48 1/2 " 49
Urgell	47 1/2 " 48

(Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata Nou	62 a 63
Moresc Plata vell	60 " 61
Moresc Danubi	50 " 51
Ordi Extrem.t i Manxa	
Ordi Urgell comarca	35 1/2 " 36
Civada Extremadura	35 " 35 1/2
Civada Manxa	
Escalola	98 " 100

ARROS

Bomba Calasparra	129 a 135
Bomba	165 " 175
Selecte	65 " 68
Matiast	61 " 63
Benlloch O.	60 " 61
Trencat	44 " 45
Farina d'arros	46 " 46

LLEGUMS

Llentles s. procedencia	190 a 195
Faves estrangeres	
Faves manxegues	50 " 51
Faves Extrem.t i Adal.t	
Faves Llobregat	50 1/2 " 51
Faves Extrem. o Andal.	50 1/2 a 51
Faves estrangeres	49 " 51
Veces estrangeres	47 1/2 " 48
Veces Andalusia noves	a 43
Arps	41 " 41 1/2
Tirma	40 " 41
Guixes	43 " 44

MONGETES

Gallegues	65 a 70
Asturies	93 " 95
Castella tipus Barco	130 " 132
Castella corrent	110 " 120
Mallorca	106 " 108
Prat noves	105 " 110
Urgell i comarca	98 " 100
Valenciana s. classe	100 " 105

CIGRONS

Sanc	187 a 200
Blancs ar. alf. 44/46	145 " 147
Blancs ar. alf 48/50	138 " 140
Blancs ar alf 52/54	134 " 135
Blancs ar. alf 56/60	112 " 115
Blancs ar. alf 60/65	105 " 107
Pelons	86 " 90
Mexicans s. tamany	

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	90 a 95
Extra local	69 " 70
Corrent local	63 " 65
Extra blanca Castella	68 " 70
Blanca corrent Castella	60 " 62
Bolas	45 " 50

(Preus en pessetes, sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 1	26 a 27
Número 2	23 " 24
Segones	21 " 22
Terceres	18 " 18 1/2
Quartes	17 " 17 1/2

(Preus en pessetes, sac de 60 quilos, damunt carro Barcelona)

Munut (prima)	17 1/2 a 18
Segonet	17 " 17 1/2
Sagó	15 1/2 " 16

(Preus en vals la quartera de 70 litres sense sac, damunt carro barcelona)

ALTRES GENERES

GARROFES

Xipre	
Negra Vinaroç	33 1/2 a 34
Negra Castelló	33 1/2 " 34
Negra Matafera	32 1/2 " 33
Roja	30 1/2 " 31
Eivissa	28 " 30 1/2
Mallorca	26 " 26 1/2

(Preus en vals els 42 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa estr.ª	44 a 45
Polpa remolatxa país	28 " 29 1/2
Turtó de coco	29 " 30
Farina de llinosa	38 " 39

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

Alfals vell	7 1/2 a 8
Alfals nou	6 1/2 " 7
Palla Urgell	3 " 3 1/2
Palla curta	4 " 4 1/2
Fulla d'olivera	
Trepadella	

(Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordi Aragó i Navarra	31 " 32
Erps nous	" 35
Titus i quilles	
Veces Malaga nov. s. c.	
Favons país nous	45 a 46
Faves país noves	45 " 46
Ordi Urgell i comarca	
Civada Manxa	
Civada Extremadura	26 1/2 " 27

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt vagó origen)

ARRIBADES

Per M. S. A. Vagons: 48 de blat; 4 de farina; 1 de civada; 2 d'ordi; 1 d'erps.

Pel Nord. Vagons: 14 de blat; 9 de farina; 9 d'ordi.

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.	S.	M.	M.	J.	O.	N.
Tanta anterior	6.52	6.15	6.24	6.33	6.39	6.04	6.10
Obertura		6.05	6.15	6.23	6.31	5.95	6.01
Segon telegrama	6.49	6

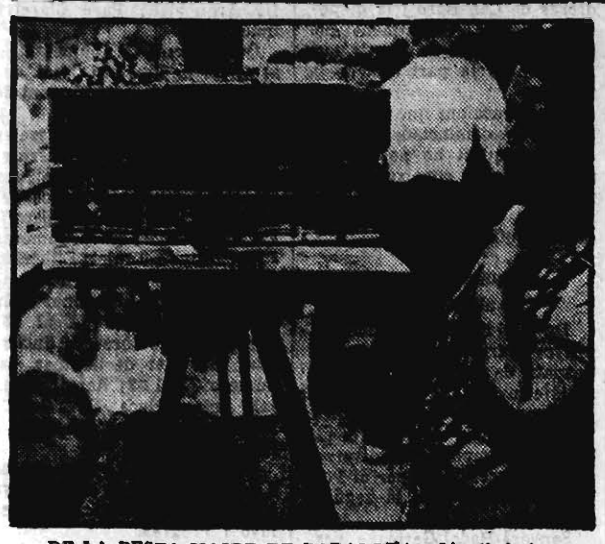

LAVABOS
BANYERES
WATERS
BIDETS
DUTXES
ESCALFADORS
CAMBRES
DE
BANY

PREUS REDUÏTS

JAUME SAURET
7, PELAYO, 7

DE LA FESTA MAJOR DE BADALONA L'ocell de la sort

NOTICIARI

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	2'50
Península Ibèrica, trimestre	7'50
Amèrica Llatina "	8'50
Altres països "	9'50

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa, a les set del dia 18 d'agost de 1930:

A Escòcia es troba el centre d'una depressió barométrica que pertorba el temps a les Illes Britàniques, amb abundants núvols i algunes pluges a tot el nord d'Anglaterra i vents forts de ponent a Irlanda i al Canal de la Mànega.

A les Balears i Algèria s'ha format un petit secundari que motiva mal temps amb abundants núvols i algunes pluges i tempestats a Algèria i al vessant mediterrani d'Espanya.

A l'Europa Central i Itàlia, el temps és bo.

Estat del temps a Catalunya, a les vuit:

Sota els efectes de la depressió barométrica de la Mediterrània, el tempo empitjora a la nostra regió, puix que el cel està nuvolat a tot el país i es registren pluges a les comarques de Tortosa i Pallars.

Durant la passada nit, es van registrar algunes pluges i tempestats amb precipitacions de 4 mil·límetres a Capdella, 3 a Tremp i 2 a Ribes i Barcelona.

La temperatura màxima d'ahir va sser de 33 graus a Tremp i la mínima d'avui de 5 graus a la Bonaigua.

BANQUETS I FESTES

Restaurant del Parc

R. ACADEMIA DE CIENCIES I ARTS

OBSERVATORI FABRA

Setmana de l'11 al 18 d'agost de 1930, a les vuit:

Estació Meteorològica:

Temperatura màxima, 28'5 graus el dia 12 a les 13 h.

Temperatura mínima, 12'7 graus, el dia 14 a les 6 h.

Màxima velocitat absoluta del vent, 17 metres per segon, el dia 14, a les 5 h. o m. del NW.

Pluja total en mil·límetres, 36'0, el dia 13.

Saturació de l'aire, 25 hores en total.

Humitat relativa inferior al 50 per 100, 7 hores en total.

Humitat relativa mínima, 37 per 100, el dia 14, a les 12 h.

Estació sísmica:

Dia 18. — A les 10 h. 10 m. 3 s.: es registren les primeres ondes d'un terratrèmol llunyà de fases confuses.

El director de la Secció. — Doctor Fontserè.

JOIES VERITABLE OCASIO per a comprar a bon preu aneu a la Joieria Magriñà, Tallers, 61

SERVEI METEOROLOGIC DE L'OBSERVATORI DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 19 d'agost de 1930:

Hores d'observació: 7, 13, 18.

Barómetre a zero i al nivell de la mar: mil·límetres, 764.1, 764.3, 764.1: mil·libars, 1018.7; 1019.3, 1018.7.

Termómetre a l'ombra: sec, 23.0, 24.4, 23.2: humit, 21.0, 21.4, 21.0.

Humitat (centèsimes de saturació): 83, 75, 81.

Vent: direcció, E, SSE, S; velocitat (m. per segon), 1, 3, 2.

Estat del cel: quasi tapat, nuvolós, nuvolós.

Classe de núvols: A-Cu, St-Cu: St-Cu; Ci, St-Cu.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 25.6; mínima, 21.2; mínima arran de terra, 18.4.

Oscil·lació termométrica: 4.4.

Temperatura mitjana: 23.4.

Precipitació aquosa recollida a les set, 1.5; recollida a les divuit, 0.0.

Recorregut del vent en igual període: 99 km.

HOTEL RANZINI. Obert amb xampany, 7 ptes. (sense propina). Especialitat en banquets.

A PALAMOS EN L'"INFANTE DON JAIME"

Una excursió marítima a Palamós és una de les més interessants que es puguin fer a la Costa Brava. Ho és, perquè des de Blanes a Palamós es resseguei la magnífica platja de Santa Cristina i diverses cales fins a trobar la vila de Lloret, oberta i clara; després, alterosos espadats feréstecs i imponents ens conduiexen a Tossa, amb la seva Vila Vella tan característica; de Tossa a Sant Feliu de Guíxols, els paratges que hom descobreix des del vaixell són potser el millor de la Costa Brava: roques de figuracions diverses, recers paradisíacs, vegetació ubèrrima, tot s'harmonitza per fer-ne un lloc imponderable; i de Sant Feliu a Palamós es troba la lluminosa vila incipient de S'Agaró, l'extensa platja d'Aro i un seguit de muntanyes plenes de pins sota de verdor que es reflecteixen a l'aigua clara i li donen uns tons plens de matisos verd i blau que són un veritable encís.

La vila de Palamós és, per altra part, una de les més importants del Baix Empordà. És una vila joiosa i agradable, fresca i suau, situada immillorablement dintre una badia proporcionalment reduïda, però de forma i dibuix perfecte.

Els seus voltants són simplement deliciosos. Cal destacar, pel damunt de tot, la platja de La Fosca, indret encara no molt concorregut, però que així que se n'adonin els veritables aficionats a la mar esdevindrà una de les platges més distingides d'aquesta Costa.

I altres coses podríem esmentar dignes de visitar-se, però pel seu exaltament i lluminositat es resisteixen a éser descrites, si més no, per nosaltres.

Tanmateix, però, és possible admirar-les allistant-se simplement a l'excursió marítima que "Viatges Blaus" organitza a Palamós per a diumenge vinent, a bord del vaixell moto-nau "Infante Don Jaime".

NO TROBAREU MILLOR OBSEQUI que els GELATS KATONIA
Els venen a tot arreu

En passar per la via del tren entre Hospitalet i la Bordeta (línia dels ferrocarrils catalans), el vellet Domènec Vidal Giralt fou agafat per un tren que el matà a l'acte.

El cadàver, per ordre del jutge, fou traslladat al dipòsit judicial.

En una pedrera que hi ha a la part alta de la barriada de Verdún (Sant Andreu), va caure Domènec Díaz Peralta, de 23 anys.

Sofrí en l'accident la fractura de la rótula esquerra i altres lesions a diverses parts del cos.

Fou assistit al dispensari de la demarcació, on qualificaren les esmentades lesions de pronòstic reservat, i després de la cura d'urgència fou traslladat a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Al pas a nivell de Can Tunis, el carro núm. 549, de la matrícula d'Hospitalet, atropellà el noi Francesc Narcís i Santamaria, i el contusionà fortament a diverses parts del cos.

Fou auxiliat al dispensari de Can Tunis.

Tapioques i Purés FIGUERES són els millors del món

En un dipòsit de carbó, propietat de la Companyia General de Carbons, establerta al moll de Ponent es declarà ahir un incendi.

Sembla que fou ocasionat el foc pel rescalfament natural del mineral.

Acudiren els bombers que ràpidament aconseguiren extingir-lo, si bé quedà consumit gran part del carbó que hi havia amuntegat en el dit moll.

Les pèrdues foren de consideració.

Al dispensari de Sant Gervasi fou auxiliat un home de 47 anys anomenat Leandre Miquel Trullàs, fuster, domiciliat al carrer de Marian Cubí, d'una ferida a l'occipuci i erosions a la cama esquerra i a diverses parts del cos.

Les esmentades contusions les hi produí l'automòbil 1629-I al carrer de Muntanya, cantonada al del Porvenir, en baixar d'un tramvia.

Després d'assistit, fou traslladat al seu domicili i el xofer que menava l'automòbil causant de l'atropellament, anomenat Pasqual Vicente, va ésser denunciat.

Per un automòbil va ésser atropellat Ramon López, de 36 anys, al moll d'Espanya.

Fou assistit a la Casa de Socors del Port d'una ferida al peu dret amb arrencament de l'ungla i probable fractura del dit gros.

L'automòbil causant de l'atropellament es féu escàpol.

PER A TOTA EXCURSIO PREVENIU-VOS de GELATS KATONIA
Es conserven sense fondre's

La policia va posar a disposició del Joaquim Soto va denunciar un autor del furt de sis boles de billar d'un café de Badalona.

Joaquim Soto va denunciar a un dependent que li estafà unes 4.000 pessetes i li falsificà rebuts i cobrà factures dels clients.

A la casa Ginestà i Locutera, del carrer de Cros, entraren els lladres i s'apoderaren d'una màquina d'escriure i altres objectes el valor dels quals no ha pogut precisar.

Al seu local social, carrer de l'Alegria, 35, bar, ha quedat constituïda la penya artística "Marcos Redondo", la presidència honorària de la qual ostenta la persona de l'eminent artista que porta el seu nom.

La Junta directiva la formen els següents membres:

President honorari, Marc Redondo; president, Marian Gil Gracia; vicepresident, Joan Rivera Baude; secretari, Antoni Guber Gonzàlez; caixer, Víctor Goiobart Solergibert; comptador, Joan López López; vocals, Ramon Segarra García, Sebastià Pagaroles Peris, Josep Alagón Bielsa i Josep Barón Cabrera.

Un home assassinat al carrer d'Espronceda

Ahir a les set del matí una parella de la guàrdia civil trobà al carrer d'Espronceda, prop del pont de la Sagrera, el cadàver d'un home d'uns 35 anys.

Avisat el Jutjat de la Universitat, secretaria del senyor Codorniu, en funcions de guàrdia, es presentà al lloc del succés i observà que el cadàver estava panxa enlaire i que presentava greus ferides al cap i a la cara.

Vora el cadàver es veia una gran pedra tacada de sang. A jutjar pel reguerot que aquesta havia deixat i per estar remoguda la terra, se suposa que el dit individu fou agredit a alguns metres de distància d'on fou trobat i que estant ja ferit anà arrossegant-se fins que morí.

Al damunt se li trobà una cèdula personal estesa a nom de Josep Mercè Vilalta, de 36 anys, solter, habitant al carrer de Núria, 27, Anava amb vestit blau de mecànic i espardenyes, i era treballador de la fàbrica de Francesc Vidal.

Advertida la mare del mort, aquesta digué que el seu fill havia sortit de casa abans d'ahir a la tarda, i que el no anar a dormir a la nit no li cridà l'atenció perquè això passava sovint.

Afegí que el seu fill tenia un enemic que havia estat company de treball, però que no podia ésser l'autor del crim perquè aquest era a França, on va fugir ja fa temps després de ferir el Mercè.

Abans d'ahir el Mercè treballà a la fàbrica de referència, i, segons manifestacions del gerent, els obrers no volien el Mercè perquè tenia aficions contràries a la seva naturalesa, i havien sol·licitat que fos acomiadat.

El gerent de la fàbrica, si bé no l'acomiadà, el separà dels seus companys.

Instruïx diligències el Jutjat del Nord.

La guàrdia civil detingué uns gitanos acampats prop del lloc on ocorregué el fet, però com que sembla que no resultà cap càrrec contra d'ells foren posats en llibertat.

No se sap com ocorregué el fet. Hom suposa que anit, quan el Mercè va sortir de la fàbrica o quan anava a casa seva, fou seguit per l'autor o autors de l'assassinat i invitat a pràctiques anormals. A continuació, ja sigui perquè es disputés amb l'assassí o els assassins, o que aquests tinguessin ja el propòsit de desfer-se'n, li tiraren damunt el cap la pedra que li ocasionà la mort. El fet sembla que ocorregué a primeres hores de la nit.

PERDUES

A la matinada de diumenge es va perdre una cadena d'or de rellotge. Es gratificarà espléndidament al que l'hagi trobada, ja que es tracta d'un record de família. Barbará, 11, imprenta "La Publicitat".

ESCACS

DEL TORNEIG INTERNACIONAL DE PARIS, 1930

Premi de belleses

Blanques	Negres
Tartakower	*Halberstadt*

Defensa siciliana

1	P 4 R	P 4 AD
2	C 3 AD	C 3 AD
3	P 3 CR	.....

El mestre Tartakower s'ha tornat un entusiasta de les capelletes, no hi ha quasi cap partida seva actual que no hi introduïxi aquestes variants.

.....		C 3 AR
4	A 2 C	P 3 CR
5	P 3 D	A 2 C
6	CR 2 R	D - O
7	A 3 R	P 3 D
8	P 3 TR	P 3 TR

Amb l'objecte d'impedir el canvi de l'alfil per la coneguda maniobra D ? D I A 6 T.

9	D 2 D	R 2 T
10	P 4 A	A 2 D
11	P 4 CR	.....

Es evident la intenció de les blanques: l'enroc llarg i atac sobre el flanc de rei negre per l'assalt dels peons blancs.

.....		C 1 C

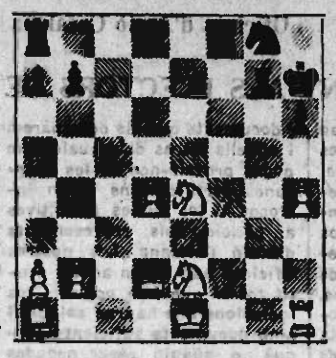
A fi de poder formar un zig-zag amb els peons si el blanc jugués P 5 C.

12	A 3 A	C 5 D

Un bon plan era ara P 3 TD seguit de P 4 CD per a obtenir una recíproca en el flanc de dama.

13	A X C	P X A
14	C 1 D	A 3 AD
15	P 4 TR	P 4 R
16	P X P	AR X P
Millor és	P X P.	
17	P 3 A	P X P
18	C (ID) X P	P 4 A
19	PC X P	P X P
20	P 4 D !	P X P
21	A X P X	A X A
22	C X A	A 2 C

Posició després de la jugada 22 de les negres

23	C 5 C X !	R 1 T

Havia d'intentar-se P X puix que ara, després de la jugada següent del blanc el negre resta amb inferioritat manifesta.

24	C 6 R	D 3 A
25	C X T	T X C
26	O-O-O	C 2 R
27	TR 1 A	T 1 A X

El sacrifici de la dama per dues torres seria estèril.

28	C 3 A	D X PT
29	T 1 T	D 5 A
30	T (ID) 1 A !	D X P
31	T X P X !	R 1 C
32	T X P	D X D X
33	R X D	A X C X
34	P X A	T 4 A
35	T 7 D	T 4 D X
36	T X T	C X T
37	P 4 A	i guanyen

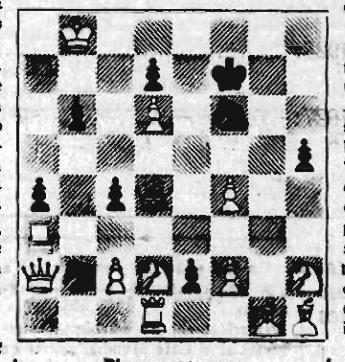
D'"Els Escacs a Catalunya"

PROBLEMA NUM. 82

J. Hartoug i H. Weenink

Good Companion, 5-1919

Negres 10 peces

Blanques 12 peces

MAT EN DUES

La solució dimecres vinent

A. Vilarnau

T. S. F.

Programes per a avui

RADIO ASSOCIACIO, E A J 15 (251 m.)

De les 11'15 a les 13 i de les 16 a les 17'30: Discos selectes de gramòfon. Noticiari de l'Associació.

UNION RADIO BARCELONA E A J 1 (349 m.)

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. de la Península Ibèrica, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica radiotelegràfica per a les línies aèries.

13'00: Emissió de sobretaula. Tancament del Borsí del matí. El sextet Ràdio, alternant amb discos selectes: "Manolerías", pas-doble (San Miguel); "Montmartrino", fox (E. Boix); "Por el camino", samba (C. V. G. Flores); "Alhambra mia", invocació (P. Palau); "Sybill", selecció (V. Jacobi);

Informació teatral i cinematogràfica "Romàntica núm. 1" (J. M. Torrents); "Suraya", escena oriental (L. Siede); "Serenata d'amor", vals serenata (H. Waldau); "El guiterrico", selecció (Soriano); "Rokoko", gavota (S. Translateur); "La Rambla", marxa (J. Demon).

Radiobeneficència

15'00: Sessió radiobenèfica organitzada exclusivament a obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanya. Seccions literària, instructiva, humorística i musical, amb discos facilitats per la marca Parlophon.

16'00: Tancament de l'estació.

17'30: Obertura de l'estació.

Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa.

"Peñalba", pas-doble (L. Margall), Trio Ibèria; "Prietita mia", cançó mexicana, per Raquel Meller; "Yokohama", tan (J. Lito); "Uruguai", tango (N. Cardonell), trio Ibèria; "Gigantes y Cabezudos" (Caballero), tenor Baldrich, chor i orquestra; "New shoes", one-step (Carmar), trio Ibèria.

18'00: El trio Ibèria interpretarà: "Tus lindos ojos", serenata (V. Costa i Noguera); "El trovador", selecció (G. Verdi); "Pensée d'automne" (J. Massenet); "La noche de Reyes", selecció (J. Serrano); "Fanfaretta", marxa (A. Ondshoera).

Noticies de premsa

19'00: Tancament de l'estació.

21'00: Obertura de l'estació.

Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. de la Península Ibèrica, a la mar i a les rutes aèries.

Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda.

21'05: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Pique Dame", obertura (F. Suppé); "Intermezzo" (J. Brahms).

Danses modernes

21'20: Emissió a càrrec de l'orquestrina "Demon's Jazz".

22'00: Notícies de premsa.

22'05: Treballs literaris per l'actriu Rosa Cotó i l'actor Ramon R. Colomines.

22'15: Concert a càrrec de la cantatriu Pepeta Paulet, amb la col·laboració de l'orquestra de l'estació. "Mignon", obertura (A. Thomas), orquestra; "Ral, ralet"; "Arri, arri, cavallet"; "Sol solet", cançons populars infantils (J. Cumelles-Ribó), senyoreta Paulet; "Serenata espanyola" (A. Planks), orquestra; "Cançó del cavallet" (Séverac); "Tu ets el repòs" (Schubert); "Capvespre infantil" (J. Farigola), orquestra.

23'00: Emissió de discos selectes.

UNION RADIO CATALANA E A J 13 (268 m.)

19'00: Obertura de l'estació.

Cotitzacions del Borsí de la tarda.

Audició de discos triats

Als intermedis:

Noticies de premsa

GASTROL MIRET produeix estómacs nous

ARTICLES DE GOMA per a bany

Gorres
Sabatilles
Cinturons
Flors
i animals flotadors
Immens assortit

Casa PAPIOL
58, PELAYO, 58 - T. 16074

TALLERS DE LA PUBLICITAT
Carrer Barbará. 11-13

CAMISERIA CORBATERIA
Ferrer Bailles
26, Boqueria, 26
Dies de rebaixa
Vegeu preus marcats

Bloc del transeünt

Al principi de venir a Horta els cotxes de la Companyia General d'Autòmnibus, el preu del trajecte Pelayo-Horta era de quaranta cèntims. Més tard la Companyia General d'Autòmnibus, sigui per les causes que hom vulgui, redui el preu a trenta cèntims, i quinze dies després el tornà a rebaixar a vint.

Excuso dir que els que tenim la dissort de recórrer el dit trajecte quatre vegades diàries, davant la diferència de preu i rapidesa entre l'autòmnibus i el tramvia, no agafem aquest darrer ni per casualitat.

Ara bé, però com sigui que actualment fan el recorregut els mateixos autòmnibus que circulaven quan el preu del viatge era de quaranta cèntims, resulta que hi ha tal aglomeració de gent, que solament es té la seguretat d'anar-hi pujant a principi de trajecte.

¿No podria posar la susdita Companyia General d'Autòmnibus uns quants cotxes més en aquesta línia, i sobretot a les hores de sortida del treball en què l'afluència de gent per agafar cotxe és formidable?

* * *

En anar l'altre dia a cercar dues butaques a un dels més cèntrics teatres d'aquesta ciutat, i en fer a la noia que estava a la guixeta dues o tres preguntes relacionades amb la situació de les que m'oferia, dirigint-se a la seva companya de treball, exclamà malhumorada:

"Renoi, per dues butaques has de recitar tota la cartilla".

Aquesta evident mostra de desconsideració envers el públic, que per desgràcia s'esdevé sovint, encara que amb menys descaro, en altres guixetes, es podria evitar posant al costat i en lloc ben visible un quadro amb el pla numerat del local, tal com es fa en la immensa majoria de teatres estrangers i fins en algun d'aquí mateix.

Ha arribat la nit una pastilla de LAXEN BUSTO us arreglarà l'intesti ¡laxant prodigiós!

Demà, dijous, es posarà a la venda

LA RAÇA

per

M. ROSELL I VILAR

Preu: 10 pessetes

Administració i venda:

Llibreria Catalònia

Plaça de Catalunya, 17 - Barcelona

LA POLITICA

ACCIÓ CATALANA

Oficines d'Acció Catalana

ADVERTIMENT ALS ELECTORS DE BARCELONA

Avui dimecres, dia 20, seran exposades al públic les llistes electorals provisionals, i fins al dia 3 de setembre seran admeses les reclamacions que presentin els ciutadans no inclosos o mal inscrits, i les que presentin per ells les oficines de les organitzacions polítiques. Aquestes llistes estaran exposades al local subterrani de sota la font principal de la plaça de Catalunya, que té l'entrada davant l'Hotel Colom.

Els 12.647 electors que havien desfilat fins ahir per les Oficines d'Acció Catalana per fer comprovar llur inscripció no han de fer res. La inscripció de tots ha estat comprovada, i això no vol dir que tots figuraran a les llistes definitives, sinó que tots els que no són a les provisionals — salvant un tant per cent inevitable d'equivocacions — han estat advertits. Aquells d'entre ells que ens han tramès les dades i documents que els demanàrem i aquells altres dels quals hem pogut proveir-nos de les oportunes certificacions seran inclosos a les llistes definitives a petició dels representants d'Acció Catalana. Les nostres Oficines han fet en aquest sentit tot el que han pogut, i les inclusions que hauran sol·licitat amb documents suficients perquè no puguin ésser negades s'acostaran a 3.000 quan es tancarà el període de rectificació. Els amics que no hauran pogut ésser inclosos — salvant aquelles equivocacions nostres, que serem els primers a lamentar — poden estar segure que no han estat víctimes de la nostra inactivitat o negligència, ni de la de les oficines d'Estadística i del Cens de l'Ajuntament i de Còdules de la Diputació, que han atès admirablement la feina aclaparadora que la rectificació de les llistes electorals comporta.

Ara bé: Hi ha encara molts electors tocatardans que no han pres cura de llur inscripció. Aquests electors poden utilitzar, encara, els serveis de les Oficines d'Acció Catalana, que vetllaran per la inscripció dels ciutadans no inclosos fins a l'últim moment, però ara ja sense poder oferir la quasi seguretat, com fins ara, que els electors que pogussin provar llur dret serien inscrits a les llistes definitives. Poden estar segurs, això sí, que llurs drets no seran abandonats, i que fins al darrer moment estarem demanant i reunint els antecedents i certificacions necessaris per a fer inscriure els que no figurin a les llistes provisionals.

Cal només que ens trametin el següent butlletí, escrit amb la major claredat possible, o un d'idèntic, o bé que passin per Acció Catalana — Corts Catalanes, 589, pral. — de 10 a 2 i de 4 a 9, qualsevol dia feiner.

Nom i cognoms: .....

Edat: ..... anys. Professió: .....

Domicili actual: .....

Domicili en 1929: .....

Domicili en 1928: .....

Domicili en 1927: .....

CONFERENCIA DE MANUEL CARRASCO I FORMIGUERA A SANT BOI DE LLOBREGAT

El propvinent divendres, el senyor Manuel Carrasco i Formiguera, del Consell d'Acció Catalana, inaugurarà el cicle de conferències organitzat per Acció Catalana de Sant Boi de Llobregat.

Descabdellarà el tema de "Llibertat i ciutadania".

L'anunci de la inauguració d'aquest cicle de conferències ha despertat molt d'entusiasme, augmentat encara pel prestigi del conferenciant i el prometedor del tema.

CONFERENCIA DE DOMENEC DE BELLMUNT A VILASSAR DE MAR

Divendres, dia 22, al local del Cinema Arenes, a les deu de la nit, En Domènec de Bellmunt donarà una conferència descobdellant el tema "Què és ciutadania?".

DOMENEC DE BELLMUNT A LA GARRIGA

Organitzada pel Grup Cultural de La Garriga, entitat que ha començat a desplegar activitats molt eficaces en pro de la cultura, l'actuació de la qual és vista amb molta simpatia pels elements liberals de la vila, dissabte, dia 30, tindrà lloc una conferència al teatre del Circol del Recreu a càrrec del jove advocat i periodista En Domènec de Bellmunt, el qual desenrotllarà el vibrant tema "La cultura contra el caciquisme".

ATENEU GRACIENC D'ACCIÓ CATALANA

Divendres, dia 22, a les dev del vespre, el culte advocat En Lluís Jover Nunell ocuparà la tribuna de l'Ateneu Gracienc d'Acció Catalana (Salmeron, 73), on descabdellarà el tema "El consentiment del noble en l'exacció dels impostos".

L'acte serà públic.

ACCIÓ CATALANA A TORTOSA

Seguint els treballs d'organització, el Comitè d'Acció Catalana a la ciutat de Tortosa ha quedat constituït de la següent manera:

Pere Lapeira i Forés, president; J. Mascique i Tudó, vice-president; Joan Villó i Vidal, tresorer; Ricard Renyé i Mir, secretari; Josep M. Brull i Solares, vice-secretari.

L'esmentada Delegació, com a primer acte, ha adreçat la seva adhesió al Consell Central del partit, i ha rebut una encoratjadora lletra del seu president En Lluís Nicolau

Un cop enllestida l'organització a Tortosa, començarà la de la comarca.

Interinament ha establert l'estatge social al Café Mundial, carrer de Reus, 2. El Comitè es reuneix tots els dimecres, de nou a onze del vespre, on es reben adhesions.

ACCIÓ CATALANA A SANT CUGAT DEL VALLÈS

L'Agrupació d'Acció Catalana fa avinent als seus adherits i simpatitzants residents dintre el terme de Sant Cugat del Vallès, que des d'avui, dia 20, hi haurà exposades en un lloc assequible al públic del jutjat municipal les llistes provisionals del cens electoral.

Tots els majors de vint-i-cinc anys, complerts el dia 10 de maig de l'any passat, que portin més de dos anys de residència a Sant Cugat, haurien de figurar en les esmentades llistes.

Per tal d'esmenar les possibles omissions, és precís examinar aviat les dites llistes, i en cas que—tenint-hi dret—hom veiés que no hi figura, cal acuitar-se a procedir l'oportuna demanda d'inscripció.

L'Agrupació d'Acció Catalana prega els seus adherits i simpatitzants que en cas de no figurar-hi li ho comuniquin de seguida.

Des d'avui, de deu a onze de la nit, poden passar per la secretaria tots els que tinguin alguna qüestió o dubte a resoldre. Els de la Floresta i Valldoreig poden dirigir-se per escrit al domicili de l'Agrupació, carrer de Santa Maria, 17.

El període d'examen i sol·licitació d'inscripcions és del 20 d'agost al 3 de setembre; però cal recomanar que abans del dia 25 tots els interessats a tenir vot se n'hagin preocupat, a fi de donar temps a realitzar els treballs corresponents per a la inscripció dels que no figuressin a les llistes exposades o hi figuressin amb noms equivocats.

Realitzats els treballs per a la normalització del dret al vot per als seus adherits o simpatitzants, l'Agrupació d'Acció Catalana no té cap inconvenient a tenir cura de les qüestions que li confiin els santcugatencs que no pertanyin al partit d'Acció Catalana.

MANIFEST D'ACCIÓ CATALANA DE SANT BOI

Acció Catalana de Sant Boi ha adreçat a l'opinió santboiana el següent manifest:

"Constituïda recentment Acció Catalana de Sant Boi, no vol deixar passar aquesta ocasió sense posar-se en contacte amb l'opinió pública per tal que aquesta pugui conèixer i jutjar l'actuació que pensa emprendre aquesta novella entitat.

L'excessiva perllongació d'un règim de dictadura, èn el qual totes les llibertats quedaren interdites per la voluntat suprema d'un home, secundat admirablement per una colla de dictadorts locals de la més baixa qualitat, ha donat la virtut d'abrivar els sentiments que sempre es troben latents en tota consciència ciutadana. I avui, emparant-se amb la migrada llibertat que permet l'actual govern, hom ha procurat manifestar-se públicament, assenyalant normes de conducta i proclamant les doctrines llurs.

Acció Catalana, en un bell manifest adreçat a l'opinió pública, glossà els quatre principis del seu ideari: Catalunya, Liberalisme, Democràcia i República. Nosaltres, catalans i liberals que per damunt de tot sentim aquests principis com una cosa viva en el nostre esperit, impossible d'ésser destriats per cap altra tendència, ens hem fet nostre aquest manifest i el subscrivim amb tota la seva integritat. El nostre catalanisme, que és l'eix de tota la nostra actuació, podia fer que anéssim junts amb altres amics que senten també aquest catalanisme. Però la seguretat que amb el règim actual no és possible endegar el nostre plet, sois factible amb una república, ha marcat unes diferències, que, per altra part, creiem que són necessàries per a la renovació espiritual i política del nostre poble.

Però per damunt de tota actuació partidista volem ser ciutadans conscients i responsables. No ens hem de deixar portar per falsos miralletz ni per faramalles multicolors, molt enlluernadors però d'escassos resultats pràctics. Volem que l'home que vingui amb nosaltres estigui convençut del que és i de la seva responsabilitat.

Volem, per altra part, que la seva actuació s'ajusti als principis que defensem.

També procurarem portar a cap una renovació cultural a la nostra vila. Estem convençuts que els homes han de formar-se a les escoles; elles han d'ésser les que proporcionin a les noves generacions el nodriment que sigui precís per a la seva formació futura. I això ho hem d'aconseguir per tal que el dia de demà siguin homes no sotmesos a cap jou ni tutela, i que amb tota llibertat puguin escollir el camí que més s'adigui amb els seus ideals.

Havem de procurar entre tots que siguin reconeguts els drets individuals i, collectius. Que les reformes socials que tots demanem i que hi tenim un dret siguin un fet immediat. Es per això, donos, que cal l'acció conjunta, l'agrupació dels homes d'una mateixa ideologia.

Ara ja sabeu com som i com pensem, si us trobeu identificats amb aquest manifest ja sabeu quin és el vostre lloc.

Sant Boi de Llobregat, 16 d'agost de 1930.

El Consell Directiu.

President, Baldiri Déu i Prin; vice-president, Ramon Escardivol i Porqueres; tresorer, Alvar Santandreu i Cases; comptador, Lluís Sabater i Julià; bibliotecari, Antoni Jiménez i Miquelerena; secretari, Salvador Forns i Petit; vice-secretari, Joan Puig i Guijarro; vocals, Jaume Tressens i Vendrell i Enric Bertran i Simó."

Revista de premsa

A LA LLIGA HAN DE DONAR NÚMERO

De "La Rambla de Catalunya", a la secció "Humor, encara, amb censura", que signa J. Ventalló:

"A la Lliga han de donar número. Sí, senyors. L'han de donar per a posar una mica d'ordre entre els nombrosos ciutadans que després d'haver llegit el discurs del senyor Ventosa i Calvell i els articles de Josep Pla no han pogut esperar ni un moment més i han hagut de sortir disparats a prendre el primer taxi que els topés al pas per fer-se conduir a la Lliga i fer-se socis de seguida.

Naturalment, com que ha estat un nombre molt respectable el dels ciutadans que s'han trobat en aquest cas, aquesta afluència de vehicles i de gent a la plaça de la Cucurulla hi ha provocat una congestió de trànsit tan fora del corrent que no hi han valgut urbans ni guàrdies municipals i hi ha hagut d'anar el mateix senyor Ribera en persona a posar-hi ordre. Primerament els ciutadans han estat arrenglerats; després hom els ha proveït d'un número, i finalment els ha estat dit que pugessin l'escala sense donar-se empentes ni despacientar-se, perquè hi havia lloc per a tots a les llistes de l'entitat afavorida. Avui, com ahir, a la Lliga hi cap tothom. I, pròpiament parlant, més encara que ahir, puix que fins hi caben tots els que durant sis anys i mig han estat socis de la Unió Patriòtica. Es tracta només que tinguin fòbia republicana, que, com Josep Pijoan, trobin que Alfons XIII ho fa tan bé, i que no s'impacientin el després d'haver aconseguit l'èxit de la tornada de la bandera catalana, la Lliga tarda unes quantes setmanes encara a posar la bandera espanyola al balcó.

No es cregui el lector que tot això que diem és fantasia descordada, sense cap fonament de realitat. Ens guardaríem prou de fer bromes d'aquesta mena gratuitament. Es Josep Pla mateix el que ha anunciat la gran nova des de les pàgines de "La Veu de Catalunya": "Aquest desencant que jo he sentit (el desencant davant d'Acció Catalana)—i que sente ntots els joves de Catalunya—fa que la gent torni a la Lliga en massa, assedegada com està de sinceritat i d'objectivitat, tipa de "bluff" i d'afirmacions incontrolables".

Es comprèn que la gent torni a la Lliga en massa. I es comprèn encara, que si aquesta massa està assedegada, a la plaça de la Cucurulla hi hagi hagut una mica d'aldarull i hagi calgut anar-hi a posar ordre. Imagineu-vos una massa de gent assedegada, amb aquestes calors. Es clar que el fet de donar número ha evitat que hom assaltés materialment el bar, i així tothom pot ésser servit d'acord amb el que desitja.

—Què vol, vostè, un cidral?

—Sinceritat—fa l'altre—. Vinc assedegat de sinceritat, perquè no en trobo enlloc.

—Que en vol un xop?

—Es poc. Posi-me'n un canet.

Després hi ha els que van assedegats d'objectivitat. Aquests ja acostumen de passar a la sala de Juntes.

—Jo vinc pel "positiu", sap? Aquest pla de catalanitzar Catalunya ocupant tots els càrrecs públics el trobo excellent. Comptin amb mi. Des d'una regidoria, des de la Diputació, des d'allà on sigui. Jo, positiu...

—Vol dir objectiu, oi? Convé parlar amb propietat. Sempre hi ha mots equivalents, sap?

La sinceritat i l'objectiu és el que ha d'apagar indubtablement la set d'aquestes grans masses que tornen a la Lliga, tocades de sobte de la llum de la veritat gràcies a la propaganda que hom fa des de "La Veu de Catalunya".

—Li seré sincer—la sinceritat al davant de tot—. Nosaltres, de monàrquics no en tenim res.

—Ja m'ho pensava.

—Els nostres adversaris ens tiren en cara que ho som per treure'ns gent. Però ara sigui'm franc. ¿Vostè creu que el senyor Abadal, i don Lluís Duran i Ventosa i don Pere Rahola i vaja, tots els nostres prohoms, ho poden ésser ni així, de monàrquics? I la història que té cadascun d'ells? Vostè els pot imaginar alfonsistes?

—I és clar que no!

—I donc? La sinceritat al davant de tot. Nosaltres hem de fer el paper perquè a Madrid es pensin que ho som. Però a Catalunya, ho cal pas que diguem res, perquè tothom que no tingui pa a l'ull ja comprendrà que això de dir-nos que som monàrquics és un acudit que es fa a la nostra esquena, perquè tenim tant de monàrquics com de moros, i posats a ésser republicans ho som més que qualsevol. La sinceritat al davant de tot.

—Vagi dient, que em plau molt de sentir-lo.

—Açò la llàstima és que ens ha

[illegible] republicanes contemplatives, [illegible] aquelle que [illegible] "Nosaltres som republicans; [illegible] pública un o altre ens la durà. Mentrestant prenem café". Això sí molt bé. De republicans com aquests no s'hauria de permetre que n'hi hagués. Els republicans haurien d'anar sempre amb la pistola a la mà i disparants trets. I fer la revolució aviat. Com que no els sortiria bé, aviat ho tindríem liquidat, i tot això hi sortiríem guanyant nosaltres. Fa molt mal a la causa de la gen td'ordre que a la banda del davant també hi surtin uns senyors que no estan per brocs. Abans, si al davant hi tenies només els amants de la bullanga, podies dir sense limitacions: "Tots aquests són uns pocavergonyes que van per assaltar els bancs i per prendre les cases als propietaris". I la gent s'ho creia perquè els veia que anaven per afaitar.

Ara no. Avui et trobes que a la voravia del davant hi ha gent afaitada i que fa l'aperitiu i es diu republicana, però no vol soroll. I això fa més mal que una pedregada. Sinó que no ho podem dir, comprèn! La sinceritat al davant de tot. I hem de deixar que ens diguin monàrquics sense que ho siguem—vostè dirà!—i no ho podem desmentir per mor dels de Madrid que ens treurien l'encasellat.

—Vostè parla com un llibre. Apunti'm soci de seguida."

Vària

HOM DONA EXCUSES SOBRE ELS DETINGUTS GOVERNATIUS

Preguntat el cap superior de Policia sobre els detinguts governatius que hi ha a la Model de Barcelona, ha dit que ell no podia alliberar-los per dependre tots de la Direcció General de Seguretat.

UN TELEGRAMA

Ha estat tramès al President del Consell de ministres el següent telegrama:

"Reunido Comité ejecutivo partido republicano social acordóse respetuosamente dirigirse V. E. protestar abandono vigente ley abastos que tolera sin justificación legal aumento subsistencias primeras descontando gran crisis general principio fundamental extremadas convulsiones pueblo. Asimismo recordar V. E. necesidad derogación ley utilidades salario obreros. — Presidente, Juan Borràs Mestre; secretario, Jaime Colomer.

CONFERENCIA DE J. PUJOL I FONT

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular, divendres vinent, a les deu de la nit, l'advocat En Joan Pujol i Font donarà l'anunciada conferència sobre "La baixa de la pesseta".

La Música

NOTES OFICIOSES

LA FESTA MAJOR DE SANS A L'ORFEÓ DE SANS

Com en anys anteriors, l'Orfeó de Sans s'ha esforçat en celebrar degudament la festa major de la barriada, i a aquest efecte ha confeccionat un escollit programa de festes, que segurament ha de merèixer la més gran acceptació. L'Orfeó de Sans ha confeccionat per als dies 23, 24, 25, 30 i 31 del corrent el programa que segueix:

Dia 23. — Tarda, a les cinc, inauguració de l'Exposició d'art, installada al saló del segon pis. A les sis, ballada de sardanes a càrrec de la cobla Barcelona. Nit, a dos quarts de deu, concert per la cobla Barcelona, i a les deu es representarà el poema en tres actes, original del poeta Josep M. de Segarra, "La filla del Carmesí" i la comèdia en un acte, d'A. Barbosa, "La cambrera de les senyores".

Dia 24. — A les onze del matí i a les cinc de la tarda: ballades de sardanes a càrrec de la coble Barcelona. Nit, a les deu: extraordinari concert per les tres seccions de l'Orfeó, sota la direcció del seu mestre Antoni Pérez Moya i amb la col·laboració de la cobla Barcelona. Programa: "El cant de la Senyera", Millet; "Els fadrins de Sant Boi", Pérez Moya; "Sota de l'om", Morera; "El rossinyol i la nina bella", Pérez Moya; "La sardana de les monges", Morera, a la primera part. "Cant dels joves", Pérez Moya; "Eu rústec Villancet", Ll. M. Millet; "Velum templi" i "Credo de la Missa del Pare Marcel", Palestrina, a la segona part. "Sant Jordi triomfant", "Els contrabandistes", "Muntanyes del Canigó" i "Les nines de Cerdanya", Pujol; "Marinada", "Dintre el bosc" i "A Montserrat", sardanes, de Pérez Moya, per l'Orfeó i la cobla, a la tercera part.

Dia 25. — Tarda, a les sis: sardanes per la cobla Barcelona. Nit, a les deu: Concurs de sardanistes exclusiu per a colles de l'entitat. Estrena de la sardana de concurs "Farigola i romaní", del mestre Pérez Moya, i ballada de sardanes a càrrec de la cobla Barcelona. Presidiran el Jurat els senyors Aureli Campmny, Joan Brunet i el mestre Pérez Moya. Les festes de la tarda i de la nit tindran lloc als jardins de l'Institut Montserrat.

Dia 31. — Tarda, a les cinc: Festa de la Dansa Catalana, per l'Esbart Infantil de l'Orfeó de Sans i la cobla Empòrium, que executaran un escollit programa sota la direcció del senyor Joan Martí i la senyoreta Magda Prunera, respectivament. Nit, a les deu: ballada de sardanes a càrrec de la cobla Empòrium als jardins de l'Institut Montserrat.

Municipi

El comte de Güell.

El comte de Güell ja ha tornat a Barcelona de la seva cura d'aigües a Alemanya.

Segons va manifestar, avui tornarà a encarregar-se de l'Alcaldia.

Tot és que no se'n distregui....

Benvingut el comte.

La vigilància a les pedreres de Can Baró, a càrrec del Municipi.

En l'esdevenidor, el personal municipal i de la guàrdia urbana serà qui s'encarregarà de fer complir els reglaments relatius a l'explotació de les pedreres de Can Baró i la disposició dictada recentment pel governador civil referent a què no s'exploti la part alta de la pedrera.

Les infraccions que es cometin seran denunciades a l'alcalde, i aquest ho posarà immediatament a coneixement del governador per tal que la dita autoritat adopti les sancions que cregui convenients.

Adquisició de terrenys per al Port Franc.

Davant l'alcalde accidental, senyor Martínez Domingo, i al despatx de l'Alcaldia, ha estat satisfet avui pel comissari regi del Consorci de la Zona Franca, senyor Ferran Alvarez de la Campa, l'import de diverses finques necessàries per al Port Franc, d'acord amb la següent relació:

Senyors Badal Germans, pessetes 53.251; senyora vídua de Quirze Casanoves, 1.500.000; Joaquim Capdevila, 30.000; Antoni Costa Planes, 50.693'46; Drassanes Minguell, S. A., pessetes 814.112; Germans Miljans i Vila, 8.939'44; Jaume Aloi Sala, 24.019'03; Júlia Andreua Elvira, 557'61; Agustí López Bascal, 966'95; Carme Mas i Blanchs, 10.096'53; Hereus Tusquets i Terrats, 5.768, i Rosa Amadón, 364'95.

Interessant-se per millores.

El regidor jurat del districte tercer, senyor Josep Xicoy ha formulat davant la Delegació d'Obres Públiques una moció interessant la construcció d'imbornals a la carretera del Tibidabo que va a Vallvidrera per tal de recollir les aigües de pluja que van a parar a la plaça de Carles de Lilar.

També han interessat la conveniència que desaparegui una casa que hi ha a la plaça de Carles de Lilar en la seva confluència amb la carretera del Tibidabo, i que per la seva situació constitueix un perill per als vehicles i vianants.

—o—

El tinent d'alcalde senyor Santamaria ha formulat davant la Delegació Municipal d'Obres Públiques unes mocions interessant que es procedeixi a la col·locació de bordons i rigoles, així com a l'arranjament de l'afermat i la instal·lació de la il·luminació provisional al carrer posterior al de la Sal (Cooperativa de Cases Barates per a Periodistes), a la barriada del mateix nom, i que al dit carrer se li doni el nom de Manuel Lasarte, insigne periodista i autor dramàtic que fou del segle passat.

Ha interessat també, de la mateixa Delegació, la urbanització del carrer de la Torre dels Pardals, en tota la seva extensió, a la barriada del Guinardó.

Projecte de rasants noves i sobrant de via pública.

Durant el termini de vint dies estarà exposat al Negociat municipal d'Obres Públiques de la Secció d'Eixample, el projecte de rasants per al carrer del Comte Güell, (F), Regent, Mendieta, (N.° 4), Arizala i Paris per tal que tots els propietaris que es considerin afectats pel dit projecte puguin formular contra aquest, durant l'indicat termini, les reclamacions o observacions que creguin pertinents a llur dret, mitjançant instància que hauran de presentar al Registre General de la Secretaria d'aquest Ajuntament.

—o—

Durant el termini de quinze dies estarà exposat al Negociat Municipal d'Obres Públiques de la Secció d'Eixample, el projecte de declaració de sobrant de via pública i rasant de pas d'aigua al Torrent de la Creueta o de Ballescà en el tros comprès entre l'Avinguda d'Alfons XIII i carrer d'Urgell, per tal que tots els propietaris que es considerin afectats pel dit projecte puguin formular contra aquest, durant l'indicat termini, les reclamacions o observacions que creguin pertinents a llur dret, mitjançant instància que hauran de presentar al Registre General de la Secretaria d'aquest Ajuntament.

El jurat nomenat per a distribuir els premis concedits per l'Ajuntament als carrers i aparadors més ben guarnits de la barriada de Gràcia, amb motiu de la Festa Major, ha acordat, per unanimitat, lliurar els premis sota l'ordre següent:

Primer premi, de 500 pessetes, al carrer del Penedès.

Segon premi, de 300 pessetes, al carrer de Vic.

Tercer premi, de 200 pessetes, al Passatge de Roman, entre Arquebisbe Pare Claret i Indústria.

Quart premi, de 150 pessetes, al carrer de Ramon i Cajal, entre Joan Blanques i Torrent de les Flors.

Onze premis de 100 pessetes cada un, als següents carrers: Grassot, entre Arquebisbe Pare Claret i Indústria; Torrijos, del número 2 al 20; Pere Serafí; Francesc Giner, entre Doménec i Plaça Rius i Taulet; Llibertat, entre Progrés i Milà i Fontanals; Bonavista; Martínez de la Rosa, del número 14 al 35; Grassot, entre Còrsega i Indústria; Martínez de la Rosa, del número 37 al 53; Ramon i Cajal, entre Plaça Revolució i Torrijos; Mozart, entre Jesús i Plaça d'Orient.

I dos premis de 50 pessetes a cada un dels carrers de Goya i Llibertat, entre Menéndez Pelayo i Progrés.

I en el concurs d'aparadors ha estat premiat amb el primer premi la Casa Vilardell, S. A., Salmerón, 17; amb el segon, senyora Maria Alger, carrer de Goya, 11, i amb el tercer, senyor Josep Major, Travessera, 22.

A cobrar!

El lloguer dels locals que té arrendats l'Ajuntament, corresponent als mesos de juliol, agost i setembre d'aquest any, es pagarà a la Dipositaria Municipal, del 20 al 23 d'aquest mes, de deu a una.

Exposicions d'Art

SALA PARES
C. DE CABANYES 1 Pintura
CORELLERAN
Del 15 al 30 del corrent

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 619
Exposició permanent de pintura antiga i moderna
Objectes d'art, tapisseo, teles, etc.

ESTUDI ARENYES
Corts Catalanes, 770
Exposició permanent i venda d'antiguitats i objectes d'art
Pintura antiga i moderna

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA 26
Pintura catalana moderna
CASES, GALWEY, CARLES, PASQUAL, HUMBERT, LLAVANERAS
Gravats, motllures d'art, etc.

MARIA ESCLASANS
PIETAT, 13 (darrere la Catedral)
Compra-venda de
ANTIGUITATS I OBJECTES D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 26
Mobles i objectes d'art
Pintura catalana i exposició extraordinària de vidres bufats de Murano

SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
Rambla de Catalunya, 26
Marcs, motllures d'art
Gravats i pintures
Exposició permanent

Els Tribunals

No hi ha lloc al desnonament de la Plaça de Braus de Les Arenes

El jutge de primera instància del districte de la Universitat ha dictat sentència en el desnonament de la plaça de les Arenes sollicitat per la propietat contra l'empresari senyor Balanyà.

La dita sentència confirma la del jutjat municipal, no donant lloc al desnonament demanat.

D'UNA MORT ESTRANYA AL CARRER DE L'ARC DEL TEATRE

El metge forense del districte de les Drassanes, senyor Feixó, ha practicat l'autòpsia de Ferran Moreno, que fou trobat mort en circumstàncies estranyes en una casa de dormir del carrer de l'Arc del Teatre.

Segons el dit dictamen, la mort fou produïda per un atac al cor, ja que el mort patia del dit òrgan.

Per la seva part la policia ha posat a disposició del jurat una dona anomenada Isabel Oliva, amb la qual, segons sembla, estigué el mort hores abans d'ésser trobat cadàver.

L'esmentada dona ha confirmat que havia estat amb el Moreno, però que el deixà a l'habitació sense que es queixés de cap dolor.

La Isabel fou posada en llibertat per no haver-se comprovat que furtés les joies ni els diners.

Perfumes BRINDOR
PARIS. 158-BARCELONA

LES LLETRES

"El camí reprès", de Maria Teresa Vernet

(Biblioteca A Tot Vent)

per Domenec Guansé

Maria Teresa Vernet ha triat com a eix de la seva obra una idea ben delicada: la revolta de la puresa adolescent contra les impureses de la vida, a les quals, però, cal sotmetre's o refugiar-se en l'ascetisme o en la mort.

Es, realment, per a molts adolescents, tant si són noies com nois, una sorpresa que els omple de torbacions penoses, arribar a descobrir en tota la seva brutalitat, en què consisteix l'amor, després d'haver-ne copsat tantes il·lusions, tants presentiments de sensacions divines. Els sentits, inexperts encara, es revolten contra la realitat, contra la fisiologia, en una aspiració romàntica i sentimental, d'un goig més pur.

El fet, doncs, d'haver-se acarat amb un tema així, és ja prou per a demostrar quina sensibilitat, quina tendresa, quina comprensió dels sentiments delicats i bells, té l'autor d'aquest llibre. Basta això per a demostrar que és un temperament ric, apassionat i púdic.

Però, malgrat aquest encert original, malgrat aquesta llambregada psicològicament profunda, hi ha una gran desproporció entre els esdeveniments de la novella i el temperament de la protagonista. Car, una de dues: o Cecília és una mica anormal, o almenys excepcional, i se sent cridada realment vers el misticisme, i aleshores cal convenir que les seves crisis místiques són poc profundes, poc eloqüentment expressades, o és un temperament sanitós i sensual —com ho deduïm de la lectura del llibre—, i aleshores les conseqüències de la desil·lusió davant la brutalitat de l'amor tenen, en "El camí reprès", un excés de conseqüències. Només la mateixa força de la sang bastaria, en aquest darrer cas, per a fer acceptar a la protagonista —i ben tendrament i ben humanament— la realitat de les coses sense necessitat de tants trasbalsos.

L'autor, no obstant, podrà dir-nos que aquest dilema respon a la nostra visió personal de la qüestió, no a la seva: que la protagonista d'"El camí reprès" no és de l'una ni de l'altra manera, i que, per tant, se n'escapa. Però aleshores caldria que ens digués millor com és: que l'estudi psicològic fos més lúcid, més profund; que aquesta fluctuació entre l'atracció i la repugnància de la carn fos més vigorosament analitzat.

Però la falla essencial de l'obra no és en les fluctuacions constants amb què es dibuixa i desdibuixa el personatge central. La falla essencial és que l'acció queda allargassada, diluïda. Si l'autor hagués reduït l'obra a les proporcions d'una "nouvelle", aleshores tot guanyaria, en proporció, en harmonia. Els esdeveniments vindrien més precipitats, i la reducció de temps i d'espai no permetria a l'autor d'entrar en tantes minúcies i s'obligaria a donar més importància —i alhora a fer més breus i, per tant, més intenses— les reaccions de la protagonista.

Un simple cop d'ull basta per adonar-se que la narració és presa des de massa enrera. L'obra comença abans que els mateixos protagonistes neixin. I ni en els seus antecedents hereditaris, ni en els anys de la seva infantesa, ni en el desvetllament de la seva pubertat hi ha res que expliqui o que justifiqui el que s'esdevindrà després. Fixem-nos que fins a la mateixa novella naturalista, que, per justificar el seu determinisme, necessitava d'aquests antecedents, li han estat, de vegades, retrets com un defecte. I, altrament, és difícil que en trobéssim gaires on fossin presentats amb la indefensa simplicitat que ho fa l'autor d'"El camí reprès".

Si cerquem els orígens de l'error d'aquest llibre, potser els trobaríem en la posició que adopta l'autor davant la novella. Ens sembla que ha cregut tenir-ne prou amb triar un tema i uns ambients que s'adiguessin amb el seu estil enjoiellat i que no s'ha preocupat dels detalls: és a dir, de tot allò precisament que ens podria emocionar, entretenir o fer riure. Ha cregut que el fet estètic de l'estil era una finalitat i no un mitjà. I el cert és que quan va escriure la seva primera novella gran, "Amor silenciosa", tots ens vam descobrir davant l'escriptor jovenissim que venia armat ja de bon antuvi amb una prosa clara, on els mots transparents tenien sons cristallins i purissims. Però el cert és també que la preocupació constant de fer un estil bonic, el fa treballar massa en superfície. Dels retrats, per exemple, més que en la psicologia, el veiem aturar-se en el físic: és a dir, allí on són més fàcils, més avinents les imatges, els mots enfluernadors, les comparacions amb flors, amb metalls, amb pedres precioses. En els mateixos diàlegs, més que cercar les frases justes, agudes, penetrants que commoguin o facin somriure, s'acontenta amb jocs d'un delicios artifici literari, però estèril, sovint, per a captivar el lector. En realitat, però, pot dir-se que l'estil de l'autor d'"Amor silenciosa", es troba en "El camí reprès" en un moment —no sé si conscient o inconscient— de transformació. Fixem-nos, sobretot, com en les pàgines més intenses, en aquelles en les quals l'autor té més coses a dir, més emocions a comunicar-nos —en la violenta escena de seducció, per exemple—, esdevé més sobri, més sensill, és a dir, més pur. L'estil perd la seva graciosa virginitat estèril, per a esdevenir gràvid de sensacions, d'idees. I això sense renunciar a la transparència, a la puresa, al dring cristallí de la paraula, que són les característiques essencials del seu estil.

Potser algú dirà que som exigents amb aquest llibre; que àdhuc per galanteria hauríem de fer-ne més elogis. Però és que la crítica i la galanteria ens semblen dues coses que no s'adiuen gaire. Es per això que fins procurem oblidar-nos de la condició del seu autor. Altrament, hem vist ja aïçar-se tants d'arcs triomfals, inútilment, davant les joventuts prometedores, que és hora ja que, fins davant les prometeences en flor, siguem més exigents per veure si així les flors i les prometeences arriben a fruitar.

Deixeu-me dir, però, abans de plegar, com en tot el llibre hi ha una elegància, una munganitat, un esperit de finesa, per dir-ho amb Pere Coromines, rar encara avui en les nostres lletres, que ens desvetllen la més viva simpatia i que en fan per ell sol amable i encisera la lectura.

La vida social

LA FEDERACIO LOCAL DE SINDICATS (C. N. T.)

El Comitè del dit organisme prega als camarades de la comissió reorganitzadora del Sindicat Mercantil de Barcelona, es personin avui, dimecres, a les deu de la nit, al nostre local social (Rosal, 33 i 35), a l'objecte d'assabentar-los dels treballs preparatoris per a l'Assemblea que s'ha de celebrar aviat a fi de donar lectura dels Estatuts que, de comú acord amb la dita comissió, ha redactat aquesta Federació Local.

SINDICAT DEL RAM DE LA METALLURGIA

Es convoca a tots els treballadors de la casa Ford a la reunió que tindrà lloc avui, a dos quarts de sis de la tarda, al carrer Teulat, núm. 93, segon, per tractar assumptes que afecten a tots.

En vista de la crisi de treball que afecta la casa esperem que tots els treballadors assistiran a la reunió.

LES IRREGULARITATS EN LA COMISSIÓ MIXTA DEL TREBALL

El dia 27 de febrer, fou publicada al "Butlleti Oficial de la Província" la resolució donada pel ministre del Treball, datada el 27 de desembre anterior, als recursos interposats contra la Comissió Mixta que fixen un nou règim de treball en els grups compresos dins l'esmentada Comissió.

En virtut de la dita resolució quedaren ferms els acords de l'esmentada Comissió entre els quals hi ha el següent:

Art. 6.º "Teniendo en cuenta que la mayoría de las cuestiones que se suscitan con motivo del contrato de trabajo deben su origen a que los términos de éste no quedaren bien fijados ni son probados debidamente, para facilitar que todos los contratos se celebren por escrito, cada Comité Paritario redactará, atendiendo las necesidades o conveniencias de cada grupo respectivo, uno o varios modelos de contrato de trabajo, dejando en blanco los nombres, circunstancias personales y fechas y conteniendo las cláusulas más comunes del contrato adaptadas a las disposiciones que se expresan en este régimen de trabajo. Para la redacción de estos modelos los Comités podrán utilizar los servicios de la Asesoría jurídica y de las oficinas técnicas de esta Comisión.

La Comisión Mixta facilitará a los patronos y dependientes que lo soliciten, los ejemplares impresos de dichos contratos."

Malgrat que ha transcorregut sis mesos d'ençà que els esmentats acords són ferms, la Comissió Mixta encara no facilita els models de contracte de treball que segons el Reglament té l'obligació de facilitar. No és comprensible com, recordant la pròpia Comissió Mixta que moltes de les qüestions deuen el seu origen a la mala redacció dels contractes, no ha pogut en mig any facilitar models als patrons i dependents que amb freqüència els sol·liciten.

Per als vistjans és obligatori el contracte per escrit; malgrat d'això, la Comissió Mixta no els el faciilita, amb tot i que amenaça amb penyora els que no el tinguin.

Mal pot exigir la Comissió Mixta als patrons i dependents el compliment de les lleis quan ella, el superior organisme que les crea i ha d'aplicar-les no les compleix. Valdria la pena que es procurés una esmena i que les entitats dependents que hi tenen representació tinguessin un xic més de defensar els interessos que els hi són encomanats.

LA VAGA DELS FOTOGRAVADORS DEL SINDICAT LLIURE

Ahir a migdia, els periodistes preguntaren al senyor Azcárraga què hi havia de nou en el conflicte plantejat en el ram de fotogravadors. El senyor Azcárraga contestà que havia rebut avís del Sindicat Lliure que se li havien anat a queixar, que es dirigeix cada a la Delegació Regional del Treball i que exposin els seus punts de vista, puix que els conflictes d'aquesta naturalesa han d'ésser resolts pel propi organisme i no pel Govern civil.

Cultura

LA II JORNADA DE L'ESCOLA D'ESTIU

Ahir al matí se celebrà a l'Escola d'Estiu la preparació de la lliçó pràctica sobre "ciències físiques", a càrrec del senyor Martí Tauler, mestre de les Escoles Ribes de Rubí. L'alta capacitat d'aquest distingit professor especialitzat en l'ensenyament de ciències físiques mitjançant aparells casolans que els mateixos escolars es fabriquen, fa interessantíssima aquesta lliçó.

Després se celebrà la lliçó pràctica, preparada el dia anterior, per Josep Barceló, mestre nacional de Barcelona, sobre llenguatge. Va ésser seguida amb atenció especial i es posaren de relleu les excel·lències del mètode propugnat pel senyor Barceló.

Després va celebrar-se la conferència del senyor Cassià Costal, professor de la Normal de Mestres de Girona. La seva conferència va ésser "Quelcom sobre el llenguatge i la intel·ligència del nen petit". La conferència del senyor Costal va ésser admirable. Va durar prop de dues hores, i ni un sol moment va decaure l'interès vivíssim amb què era seguit en la seva dissertació. El senyor Cassià Costal, una de les figures prominents de la pedagogia, esperit observador, home de vasta cultura, va fer un treball estudiant la naixença, formació i descabdellament del llenguatge en el nen i les manifestacions de la seva intel·ligència, que féu veritable impressió.

A les quatre de la tarda els mestres inscrits a l'Escola d'Estiu anaren a visitar l'Institut de Cultura de la Dona, on foren rebuts per la Junta directiva, que els ensenyà la instal·lació de la benemèrita casa. No cal dir que la visita complagué moltíssim i que els visitants en sortiren tot fentne elogis calidíssims.

Després de la visita a l'Institut de Cultura de la Dona anaren a l'Ajuntament, on hi hagué recepció.

També visitaren la Diputació. Foren rebuts pel senyor de Riba, pel diputat ponent de Cultura senyor Jansana i pel senyor Valls i Taverner. El senyor Mates, en representació dels alumnes de l'esmentada escola, agraí a la Diputació l'esforç que representa a favor de la Cultura l'establiment de l'Escola d'Estiu. Li contestà el senyor de Riba fent vots pel bon resultat dels treballs escolars i oferint-se en nom de la Diputació per tot allò que a la Cultura es refereix.

Els petards de Sabadell

A Sabadell, la policia practicà la detenció de dos individus per suposar-se que intervingueren en la col·locació dels dos petards a la fàbrica de V. Lluch, coneguda per Vapor Toms.

A la "Jefatura" de Policia no consten antecedents dels dos detinguts.

De la inspecció ocular practicada resulta, segons sembla, que per a llançar els petards a l'establiment, els autors del fet tallaren la tela metàl·lica que generalment protegeix les finestres de les fàbriques; trencaren després el vidre i llançaren els artefactes dins.

La forta detonació demostra que l'explosiu oria carregat de substància de força expansiva.

Hom diu que fa alguns dies determinats elements tractaren de coaccionar els treballadors de la casa Lluch, la qual cosa produí alguns altercats, per negar-se aquests darrers a no treballar hores extraordinàries, que el patró els paga.

Els teatres

NOTES OFICIOSES

TEATRE NOVETATS

L'empresa d'aquest teatre ha aconseguit que el formidable artista Darwin, l'home de les dues ànimes, ajorni la seva amada envers París i que actuï al Novetats tres dies més, definitivament els darrers, perquè les seves contractes li impideixen de quedar-s'hi més.

Demà, dijous, tindrà lloc el benefici del célebre Darwin, el qual interpretarà noves creacions i estrenarà un cuplet titulat "La presonera", basat en la famosa comèdia de Bourdet del mateix títol. Les millors atraccions que es troben a Barcelona s'han ofert a actuar en aquest dia en obsequi al company Darwin. De manera que el públic podrà apreciar i a preus populars un programa excepcional que difícilment tornarà a veure's.

Dissabte i diumenge, a la tarda i a la nit, donarà el gran Darwin les seves funcions d'adéu a Barcelona, amb un nou programa i nous artistes, entre aquests la famosa estrella coreogràfica que tants d'èxits ha obtingut en la seva recent actuació, Berta Adriani.

TEATRE NOU

Quan siguin coneguts els noms de tots els elements que integren la companyia d'Enric Saus de Civallet, que inaugurarà el vinent setembre la temporada de tardor en aquest elegant teatre, segurament augmentarà per part del públic el manifest corrent de simpatia a favor de l'empresa i elements directors de la dita companyia, per l'especial encert que ha presidit la formació del seu elenc, en el qual figuren únicament artistes de primera categoria, com hom pot comprovar pels noms que hem anat donant, els quals seran dirigits pel popular primer actor Pere Segura, el nom del qual és ja una garantia per al públic, que el compta entre els seus preferits.

Un altre encert és la selecció de les obres que formen la cartera d'estrenes i dels quals ja donarem compte, si bé volem avançar com una mostra del que diem, que entre els autors que les subscriuen figura l'il·lustre mestre Amadeu Vives.

Diputació

EL CAP INTERI DEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA

En virtut del que disposa el R. D. de reorganització dels Mossos d'Esquadra, que publica el "Diario Oficial del Ministerio del Ejército", han cessat en les seves funcions el cap i els oficials que prestaven servei en aquella força.

Amb caràcter d'interinitat n'ha estat nomenat cap el tinent coronel del regiment de Vergara, Manuel Giménez i Garcia.

La dona, la moda i la llar

La mare i el fill

ACCIDENTS DE L'ALLETAMENT MATERN

I

Durant el curs de l'alletament matern poden passar alguns accidents que en dificultin la pràctica. En tots ells, com a primera recomanació, hem de dir que a la mare i als altres que volten l'infant, els cal tenir molta paciència i no obrar mai precipitadament. La indicació de suprimir l'alletament "no la farà mai" la mare o l'àvia. Es una cosa que només pot fer-la el metge.

Vegem quins són els accidents més freqüents:

Hipogalactia. La poca secreció làctea pot presentar-se, a més dels primers dies, en qualsevol moment de l'alletament. Sempre es mirarà de trobar-ne la causa per corregir-la (vida cansada, règim alimentari inadequat, desordre en les mamades, etc.), i abans de prendre cap determini definitiu, s'establirà una medicació i una vida higiènica que afavoreixin la secreció làctea (vegi's "Higiene de la mare que cria").

Talls als pits. Són unes petites erosions que es produeixen als mugrons, que provoquen una dolor en el moment que l'infant xucla. Solen presentar-se més als començaments de l'alletament que no pas després, i més en les mares que crien per primera vegada que no pas en les que ja ho han fet altres vegades.

La mare que té talls als pits, ha de saber que mai no s'hi posarà draps humits, ni glasses seques que puguin enganxar-se amb el tall, ni cap mena de pomada. Totes aquestes coses a més de no guarir el tall predisposen a la infecció.

Abans de donar el pit, es rentarà la boca de l'infant amb una glassa estèril mullada en aigua bullida. També es rentaran els pits de la mare amb aigua oxigenada i aigua bullida (parts iguals), i després es cobriran els mugrons amb un vernis que receptarà el metge segons els casos. Després de la mamada, es tornaran a rentar els pits de la mateixa manera que s'ha fet abans, i entre mamada i mamada es protegiran els pits amb uns aparells expressos per a aquestes ocasions. Unicament fent-ho així els talls es tancaran de pressa i s'evitaran perilloses infeccions, que a més d'impossibilitar l'alletament, poden ésser un greu trastorn per a la mare.

M. G.

CINEMA

NOTES OFICIOSES

CATALUNYA

Avui, dimecres, es realitzaran les darreres exhibicions de l'actual programa, integrat per les extraordinàries represes "Amor eterno", dels Artistes Associats, per John Barrymóre i germà Slim, pel·lícula pertanyent a Meto Goldwyn amb la parella còmica Karl Dane i George K. Arthur.

Demà, dijous, es visionaran novament dues produccions d'indiscutible interès. En primer lloc cal destacar "Robin de los bosques", una de les més grans creacions de Douglas Fairbanks, i "El sagento Malacara", de Metro Goldwyn, interpretació de Lon Chaney.

CAPITOL

En les sessions d'avui es projectarà per darrer dia la producció Fox "Cristina", interpretada per Janet Gaynor i Charles Farrell, i "Por la vía láctea", pel·lícula de la Universal, interpretada per Reginald Deny.

Demà, dijous, coincidint amb la visita del célebre Buster Keaton al nostre país, es reprisarà una de les seves més encetades creacions: "El boxador", en la qual la fantasia i comicitat d'aquest excèntric obtenen un assenyalat triomf.

"Rojo y Negro", amb Ivan Mojouskine i Lil Dagover, completa aquest interessant programa.

• • •

A la pel·lícula "La canción de la estepa", es donaran a conèixer un gran nombre de magnífiques cançons des dels àrias d'òpera amb acompanyament d'orquestra simfònica, fins les cançons d'amor i balades gitanes. Entre elles es compten les titulades "To liva, to love", "Once in the Georgian hills", "The rogue song" i "The bandit chorus".

Catherine Dale Owen és la principal protagonista femenina. En el repartiment estan inclosos Elsa Alsen, famosa soprano nord-americana, Nance O'Neil, Judith Vosselli, Ullrich Haupt, Florence Lake, Lionel Belmore, Wallace MacDonald, Kate Price, H. M. Morgan, Burr Macintosh, James Bradbury, Stan Laurel i Oliver Hardy.

• • •

En la pel·lícula "Monsieur Sans-Gene", de la Metro Goldwyn Mayer, podrem sentir parlar el simpàtic Ramon Novarro i el sentirem també cantar diverses cançons en francès, en anglès i una cançó en espanyol.

"Monsieur Sans-Gene" és una adaptació cinematogràfica de la famosa novella francesa "Le bataille des dames", de Scribe i Legouvé, i el seu argument gira sobre les aventures d'un jove tinent de la guàrdia de Napoleó i de les seves amors amb una bonica enemiga seva en qüestions polítiques.

Les cançons han estat compostes per Herbert Stothart.

• • •

Molt espectacular i emocionant és la primera producció sonora que ha dirigit Cecil B. de Mille, el célebre ealitzador de "Los diez mandamientos" per compte de la Metro Goldwyn Mayer i que porta el títol de "Dinamita".

Unes brillants escenes socials admirablement presentades se succeeixen en aquest film fins arribar a l'escena culminant de la història, en la qual un humil minaire de les mines de carbó de l'Estat d'Arizona i el seu rival, un elegant gentleman, afronten la mort junts per l'amor d'una bella noia de l'alta societat a una profunditat d'un centenar de metres sota terra.

Es veritablement remarcable en aquesta pel·lícula el treball dels seus principals intèrprets, Conrad Nagel, en el seu paper de jove elegant i despreocupat; Kay Johnson, famosa actriu teatral, en el seu de noia d'elevada posició social, moderna i independent, i Charles Bickford, en el de Hagon Derk, el minaire.

En el repartiment també hi ha inclosos Júlia Faye, Robert Edeson, Leslie Fenton i Joel Mac Crea.

LES ARTS

Ernst Liebermann i Max Liebermann

L'haver-se commemorat temps enrera el 60è aniversari de la naixença del pintor muniquès Ernst Liebermann, ens ha menat a escriure aquestes quatre ratlles i estudiar la seva personalitat, i confessem que no ens ha estat possible de dominar la intenció de fer que aquest curt comentari es basés essencialment en la contraposició de la peculiar individualitat de l'esmentat pintor muniquès amb un gloriós homònim seu: el berlinès Max Liebermann, perquè sota la tan curiosa semblança dels seus apellatius està latent una dualitat o diferència de concepcions, que, per ella sola, ja és més que suficient per a trair a la confusió i a les dissidències que imperen d'una faisó tan interessant com nefasta en el món i la cultura actuals.

Mentre que Max Liebermann, fins i tot deixant de banda la seva producció, aconsegueix que l'actuació de la seva personalitat provoqués tant d'entusiasme o admiració en els uns com d'enemistat en els altres, de manera que a Berlín el seu nom fou molt de temps com una mena de crit de guerra per a una joventut que volent anar endavant s'aplegà al seu voltant, i com que no la componien solament artistes de la forma, sinó també literats i polítics, atorgà a Max Liebermann una influència tal que motivà el que hom el qualifiqués de "Kaiser secret", en tant que els conservadors o reaccionaris en tots els dominis espirituals l'atacaren asprament per considerar-lo com un dels revolucionaris i agitadors més perillosos, el cas d'Ernst Liebermann fou ben distint, ja que en allò que podríem dir-ne "vida pública", el seu nom solament hi tingué accés esporàdicament i en activitats poc sorolloses, com és cra la de què com a assessor artístic formà part de la comissió per a inventariar les antiguitats nacionals, en el qual atenyé l'ésser un rar coneixedor dels castells de la Turíngia, o bé que fou un dels pintors encarregats oficialment de fixar en la tela els aspectes de la darrera guerra gran.

Si Max Liebermann, tot i l'estar fondament arrelat en la peculiar tradició realista de l'escola berlinesa, fou no gens menys que molt accessible a ésser influenciat per artistes estrangers, des de l'hongarès Muncakez fins a l'holandès Joseb Israels, passant pels francesos Courbet, Millet, Manet, Degas i fins Bastien Lepage, Ernst Liebermann per contra semparentà només que amb els artistes més purament i peculiarment alemanys del seu temps: Richter, Schwind, Thoma, Boecklin, etc.

En tant no Max Liebermann arribà a limitar a la "fantasia pictòrica" el mer fet de transcriure a la directa percepció sensorial, l'altre Liebermann no pintà quasi mai directament del natural; fins els seus paisatges, encara que siguin fills d'una devota contemplació de la natura, els executà en el taller segons la imatge interna que l'artista s'havia fet d'ells, és a dir, que procedia d'una guisa exacta a la de Boecklin, tal com ens ho trameté Schick, l'Eckermann del pintor del "Sojorn dels benaurats" i de la "Illa de la Mort", en el seu diari. D'aquesta manera aconsegueix que les seves obres siguin transfigurades per allò íntim, alhora aspre i somniador que els alemanys, amb un mot intraduible exactament, en diuen "Gemüthlichkeit".

Aquesta manera de procedir no hi ha pas cap dubte que és la causa que en les seves produccions paisatgístiques, aquelles precisament en les quals es fa menys albiradora l'empremta de la seva activitat d'ilustrador, que és un caire força important de l'obra d'aquest pintor, l'element que podríem dir-ne "arquitectònic" o "constructiu" predomini sobre l'"atmosfèric", i això fins i tot quan, com succeeix en les seves produccions més recents, Ernst Liebermann sembla adoptar una interpretació més "pictòrica" de les seves vivències estètiques. Mes, malgrat d'això, ell no deixa mai que la color subordini la seva valor autònoma d'expressió moral-sensual, com deia Goethe, en una tonalitat de conjunt a la manera impressionista. La seva color manté el paper que li assignà Boecklin en retreure com a exemple i model el cas que la sorra en la "Medea", de Feuerbach, no tenia pas el seu color "natural", sinó aquell que suggeria a Feuerbach amb més intensitat la melangia tràgicament plena de pressentiments interrents al motiu o escena representat.

Aquesta concepció de la valor expressiva de la color en l'obra d'art pictòria, no és pas tan demodada com pretengueren fer creure els impressionistes, puix que el mateix Matisse confessa que "per a traduir un paisatge tardoral ell no pensa pas en les coloracions que el paisatge pogués presentar a l'observació, sinó en aquelles que amb més adequació li suggerissin aquell sentiment de tristesa que ell sentí en contemplar-los".

L'acceptació de les valors picturals en les produccions darreres d'Ernst Liebermann no ha pas condicionat ni molt menys, benaturadament, la pèrdua d'aquelles impreables valors de sentiment que són per a nosaltres allò més valuós i significatiu de les obres de's artistes més netament i purament alemanys, i és per això que aquestes pintures de l'artista muniquès, el 60.º aniversari de la naixença del qual ens ha mogut a escriure aquestes ratlles, ens els fan considerar com un successor directe d'aquell admirable humorista i sentimental, tan romàntic "alemany" com "pintor" que fou Karl Spitweg. Aquell Spitzweg que sabé transcriure pictòricament aquell món tan encisador que els Hoffennann, Joan Richter i Elshendorv ens descriví i l'herez dels quals, tan pur com personal, és, creiem, aquest Ernst Liebermann, que, per fi, ens amb el mateix parallel amb el Liebermann berlinès amb què hem començat aquest article, justifica plenament que un comentarista de la seva personalitat, Georg Muschner, escrivís en certa ocasió que: "al costat d'un Max Liebermann, pintor berlinès, hi ha un Ernst Liebermann, artista alemany".

M. CASSANYES

LA VINENT TEMPORADA D'ART A LA SALA PARES

La Sala Parés prepara, per a la vinent temporada, un magnífic programa d'art. Dintre del que, fins ara, és ja definitiu en els plans de l'esmentada casa, es pot anunciar el següent:

Un cicle de conferències sobre temes artístics actuals, a càrrec de pintors, coNeccionistes, critics, connaisseurs, etc.

Exposicions de pintura d'artistes moderns de gran anomenada, entre els quals es poden esmentar Galwey, Barrau, Humbert, Benet, Callicó, Guinard, Opisso, Mompou, Farra, Sureda, Jacint Oliver, Josep Aragay, J. Amat, Valls, etc.

Quatre grans subhastes d'art, organitzades amb les millors condicions, i amb gèneres de primera qualitat.

Exposicions de pintura catalana a Londres i a París, amb artistes escollits.

Exposicions a diverses ciutats de Catalunya.

Contractes amb diversos artistes catalans, amb exclusiva de la seva venda.

Sobre cada un d'aquests punts, la Sala Parés s'anirà mantenint, com sempre, en contacte amb el públic barceloní, i des d'ara pot anunciar la celebració d'algun acte que tindrà especial relleu per la seva novetat i transcendència.

La vida religiosa

Santa d'avui.—Sant Bernat, abat i doctor; Sants Leovigild i Cristòfor, monjos i màrtirs, i Sant Samuel, profeta.

Sants de demà.—Sant Privat, bisbe i màrtir, i Santa Joana Francesca Fremiot, de Chantal, vídua i fundadora.

Quaranta Hores.—Avui: Església de Sant Ramon de Penyafort.

Hores d'exposició.—Avui: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit del vespre.

Demà: Església de Santa Clara, de les sis del matí a dos quarts de vuit del vespre.

Comunió reparadora.—Avui: Església parroquial del Carme.

Demà: Església parroquial de Betlem.

Cort de Maria.—Avui: Nostra Dona de la Guia, a la Capella de Marcús, o Capacabana i Guia, a Santa Mònica.

Demà: Nostra Dona al Peu de la Creu, a la Catedral, privilegiada.

Adoració Nocturna. — Avui: Torn de Sant Lluís Gonçaga.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de Nostra Dona del Perpetu Socors.

Demà: Torn de Nostra Dona de la Pietat.

L'ANIVERSARI DEL DOCTOR IRURITA

Ahir va complir 55 anys el bisbe d'aquesta diòcesi, doctor Manuel Irurita. Per aquest motiu, al Palau Bisbal es varen rebre moltes lletres i telegrames de felicitació.

El doctor Irurita continua el seu estiueig a un poble de Navarra.

Les Sardanes

ELS AUTORS DE SARDANES

El Consell Directiu del Foment de la Sardana, de Sabadell, ha pres l'acord d'enviar mensualment als autors de sardanes nota de les que hagin estat interpretades.

Amb aquest fi agrairà a tots els compositors que se serveixin facilitar llur adreça a la secretaria del Foment de la Sardana, Rambla, 184, per tal de donar compliment a l'acord expressat.

GRUP RENAIXEMENT

Aquesta entitat celebrarà avui, dimecres, a les deu de la vetlla, una extraordinària audició de sardanes que tindrà lloc davant dels cafès Còmic i Comtal, del Parallel, a càrrec de la cobla Barcelona.

JOVENTUT SARDANISTA DE L'ORFEO DE SANS

Aquesta entitat ha organitzat per a la propera festa major de la barriada un escollit programa de ballades i concerts de sardanes, que se celebraran durant els dies 23, 24, 25, 30 i 31 de l'actual. Hi col·laboraran les cobles Barcelona, La Principal de Barcelona i Empòrium.

Dia 23, a les sis de la tarda, ballada de sardanes per la cobla Barcelona. Nit, a dos quarts de deu, concert per l'esmentada cobla, al saló del café. Figuraran en el programa les glosses "Ballet de Déu", de Català; "Danses de Vilanova", de Toldrà, i fe trena de la sardana de Pogiluppi, "Cant d'enyorament".

Dia 24, a les onze del matí i a les cinc de la tarda, ballada de sardanes per la cobla Barcelona. Nit, a les deu, concert al saló café, amb col·laboració de l'Orfeó. La cobla Barcelona interpretarà la primera audició de la sardana "Plany", de Pérez Moya; diverses sardanes i les composicions del mestre Pujol que s'estrenaren a l'Estadi en el festival dels Orfeons.

Dia 25, a les sis de la tarda, ballada de sardanes per la mateixa cobla, i a les deu de la vetlla concurs de sardanistes exclusiu per a colles de l'entitat. Per a aquest concurs el mestre Pérez Moya ha escrit la sardana "Farigola i romaní", que s'estrenarà com a sardana de lluïment. La Joventut Sardanista ofereix cinc premis que sumen un total de 200 pessetes. Presidiran el Jurat els senyors Aureli Capmany, eminent folklorista; Joan Brunet, vice-president de l'Esbart Català de Dansaires, i el mestre Pérez Moya, Cobla Barcelona.

Dia 30, a les deu de la vetlla, ballada de sardanes per la cobla La Principal de Barcelona.

Dia 31, a les cinc de la tarda, festa de la dansa catalana, per l'Esbart Infantil de l'Orfeó i la cobla Empòrium. A les deu del vespre, ballada de sardanes per la cobla Empòrium.

Les festes dels dies 25, 30 i 31 tindran lloc als jardins d'esbarjo de l'Institut Montserrat, i els altres dies a la sala de festes de l'Orfeó.

Després de cada àpat
GASTROL MIRET

LA REUNIO DEL GOVERN D'AHIR

El senyor Argüelles dimiteix la cartera de Finances definitivament i és substituït pel senyor Wais

Madrid, 19. — El Consell de ministres ha estat convocat per a aquest matí a un quart de dotze: es tractarà exclusivament de la dimissió del ministre d'Hisenda i de les mesures que deixen de la cotització de la pesseta.

En automòbil ha arribat, procedent d'Elx, el ministre d'Instrucció pública, i de Santander també han arribat aquest matí els ministres d'Estat i Marina.

El Govern es proposa fer front amb tota energia a la qüestió dels canvis, que atribueix a maniobres de l'especulació tant de fora com de l'interior. Res no demostra tant que obeeix a maniobres dels agiotistes—es declara—com el fet que en aquestes quaranta-vuit hores, aprofitant-se de l'absència dels ministres, la lliura esterlina hagi arribat gairebé a 48 pessetes.

Com que el Consell serà dedicat exclusivament a l'assumpte de la moneda i no es despatxaran expedients, és probable que dijous se celebri el Consell ordinari.

Hi ha molt d'interès per conèixer el desenllaç d'aquest Consell.

Manifestacions dels ministres

Madrid, 19. — Poc abans de les deu del matí ha arribat al ministeri de l'Exèrcit el senyor Tormo, qui ha dit als periodistes que havia arribat anit a Madrid, cridat pel President, i que no sabia res.

A les nou ha arribat a la Presidència el duc de Alba. Ha dit que havia arribat anit a Madrid, procedent de Santander, i que havia tingut un mal viatge en automòbil, a causa de la boira.

Se li ha preguntat si havia vist el President i ha contestat que no havia parlat amb ningú.

El ministre de la Governació, preguntat en arribar a la Presidència sobre si seria llarg el Consell, ha contestat:

—Jo crec que no. Ja veieu que s'ha començat tard. Jo no porto ni un paper.

El ministre del Treball ha dit que portava algunes coses; més bé d'ampliació de terminis per al cens electoral.

En arribar el President ha estat volat pels periodistes, a quins ha dit:

—Per ara no hi ha res. Després.

Se li ha preguntat si seria llarga la reunió i ha contestat:

—No ho sé. Probablement, no.

Més tard han arribat junts els senyors Matos i Estrada, quins, amb habilidoses evasives no han volgut contestar les preguntes que els han dirigit els periodistes.

El ministre d'Instrucció Pública tampoc ha dit res.

Prop de dos quarts de dotze, quan estaven ja reunits els ministres al saló de Consells, ha arribat el senyor Wais que venia de celebrar una entrevista amb el ministre d'Hisenda.

S'ha limitat a saludar els periodistes i ha pres l'ascensor.

El ministre d'Hisenda no ha assistit al Consell. Ha romàs fins a l'acabament d'aquest al seu despatx oficial del ministeri.

Tampoc ha assistit a la reunió el ministre de Marina, per estar absent de la Cort.

Prop de les dues de la tarda s'ha acabat el Consell.

Han sortit junts els ministres del Treball, Economia, Foment i Gràcia i Justícia.

El senyor Estrada ha facilitat als periodistes la nota oficiosa de la reunió.

El ministre del Treball ha dit que el President donaria una referència verbal de l'acordat, i ha afegit que tot el que s'havia tractat estava contingut en la nota.

El President, en abandonar el palau de la Castellana, ha manifestat que aquesta tarda sortia cap a Santander.

—He conferenciat per telèfon amb el rei—ha dit—i per això s'ha perllongat més la reunió. Li hem comunicat el nomenament del senyor Wais per a la cartera d'Hisenda i el del senyor Rodríguez Viguri per a la d'Economia. Aquesta tarda, com ja els hi he dit, surto amb ells cap a Santander, i demà els nous ministres prestaran jurament davant del rei.

A la nit—ha continuat dient—emprendrem la tornada cap a Madrid, per tal que dijous es possessionin de llurs càrrecs, i després ens reunirem en Consell, que serà un ample canvi d'impressions.

Referència oficiosa. — La dimissió del Sr. Argüelles és definitiva

La nota oficiosa del Consell diu així:

"El presidente del Consejo dió cuenta de la dimisión presentada por el ministro de Hacienda, fundada en la apreciación de las circunstancias relacionadas con el problema de los cambios en orden a las medidas adoptadas y a las que pudieran adoptarse.

Insistiendo el Sr. Argüelles en su punto de vista y en la política general del ministerio de Hacienda, cuyo funcionable dejar en libertad al Gobierno para que actúe en el sentido que estime más conveniente en tan delicado asunto.

Habiendo resultado inútiles las reiteradas gestiones realizadas para disuadirle de su propósito, el Consejo, lamentándolo profundamente y haciendo [illegible] la labor inteligente realizada por el Sr. Argüelles al frente del ministerio y a su exquisita delicadeza, acordó que el Presidente pusiera la dimisión en conocimiento de Su Majestad el Rey, proponiéndole a su vez la persona que ha de sustituirle.

Ministerio del Ejército. — Expediente relativo a la autorización para contratar con una sociedad el transporte y seguro marítimos desde Barrow (Inglaterra) al puerto de Cartagena de dos cañones de 38 centímetros con sus equipos.

Real Decreto proponiendo la modificación de algunos preceptos del reglamento de Reclutamiento reduciendo la permanencia en filas a un año y estableciendo el cupo de filas y el de instrucción para los mozos que no se acojan a la reducció del servicio.

Ampliando los preceptos que regulan estas beneficios, así como los relativos al voluntariado y a las clases y oficiales de complemento."

El Sr. Wais substituirà el ministre dimissionari. - La situació política. - El cens electoral i el cens. - El senyor Rodríguez Viguri, ministre d'Economia. - El servei militar

En el Consell celebrat avui els ministres han examinat les circumstàncies de la dimissió del senyor Argüelles i els esforços que el president féu per tal de convencer-l que havia de seguir encarregat en la cartera de Finances, puix que s'havien adoptat algunes mesures en relació amb els canvis i calia esperar que tals mesures produissin l'efecte que se n'esperava, i, en tot cas, modificar-les i ampliar-les, segons el criteri que adoptés el Govern.

El senyor Argüeces, però, ha mantingut el seu punt de vista, de gran delicadesa, car, segons ell, amb les mesures adoptades no s'hauria aconseguit el propòsit de millorar els canvis, i per aquesta circumstància entenia que no hi havia altre remei que la seva eliminació del Govern, posat que alguna altra persona més capacitada podria millorar la situació del canvi.

Des del moment en què es plantejà la dimissió del senyor Argüelles—digué un ministre tots els ministres estimàrem que seria encertadíssim el nomenament del senyor Wais per a la cartera de Finances.

El Consell lamentà molt l'actitud del senyor Argüelles; però davant els termes irrevocables en què havia presentat la dimissió, no tingué altre remei que acceptar-la. El ministre d'Economia, senyor Wais, agraí la designació i expressà el seu criteri optimista.

Segons manifestà un ministre, el senyor Wais posarà en joc totes les seves facultats, que són moltes. El qualificà d'home preparat per a la tasca que cal encometre, ja que la seva actuació en el ministeri d'Economia ha estat molt encertada i té un enllaçament molt estret amb el ministeri d'Hisenda.

Després de resoldre aquesta qüestió, el Consell examinà detingudament la situació política d'Espanya i trobà que, a part el problema dels canvis, que per a resoldre aquest s'adoptaren acords en el Consell de divendres, la situació és clara. Finalment, reiterà el seu propòsit d'anar a les Corts ràpidament.

En el Consell no es tractà del carnet electoral, les bases del concurs del qual han estat trameses al Consell d'Estat, puix que es tracta d'un afer molt delicat i desitja el ministre del Treball oir l'informe d'aquest alt cos.

El senyor Sangro digué, parlant dels plans assenyalats per a la confecció del cens electoral, que una vegada estiguin les llistes d'electors a la imprenta i després de les respectives ratificacions, podrà obrir-se el període electoral, sense que es perjudiquin en res els terminis assenyalats pel Govern per a la convocatòria de les eleccions a conseqüència d'aquest altre termini de quinze o vint dies que comença demà.

En el Consell no s'acordà res respecte a alts càrrecs.

En el que fa referència al senyor Rodríguez de Viguri, president de la Comissió interina de Corporacions, alguns creuen compatible aquest càrrec amb l'exercici de la cartera per a la qual ha estat designat.

Es molt interessant l'acord adoptat pel Consell d'avui de reduir a un any el temps de servei en files. Els ministres, però, dels quals hem pogut obtenir ampliació de Consell, s'han abstingut de manifestar res respecte a aquesta qüestió, per tal com és un afer de la jurisdicció del cap del Govern i del ministre de l'Exèrcit. Han afegit, però, que d'un quant temps ençà, el servei que realitzaven els soldats s'estançava ben bé en aquest termini.

El nou ministre d'Economia

Hem visitat el senyor Rodríguez de Viguri, el qual ens ha dit que no podia fer cap declaració en relació amb el ministeri d'Economia, que en realitat no és més que ministeri d'Agricultura i Comerç, per tal com en desconeixia l'actual organització.

—En trobo — digué — que en aquest ministeri hi ha personal molt capacitat; i que jo també conec alguns dels afers que en depenen, car vaig exercir fa cosa anys el càrrec de comissari regi de Proveiments.

El nomenament — segui dient — m'ha agafat per sorpresa, car jo havia arribat a Madrid dissabte, per tal de signar el dia 18 unes escriptures del Banc de Crèdit Local, i ultra això em calia presidir a Santiago la inauguració d'un gran hotel, acte al qual havia d'assistir el ministre d'Instrucció Pública; però tot això ha restat en suspens, davant les circumstàncies.

Jo els confesso que no m'és molt grat en aquests moments acceptar una cartera. No m'ha tocat, però, altre camí, donada la gran amistat que m'uneix al conte de Xauen.

Manifestacions del Sr. Wais

També hem visitat el nou ministre d'Hisenda, senyor Wais, que ha dinat al Casino de Madrid amb el dimissionari de la cartera, senyor Argüelles, i amb el sots-secretari d'Economia, senyor Pan de Soraluce.

Digué el senyor Wais que no podia avançar res fins després del Consell de divendres, que se celebrarà a la tarda.

—Aleshores facilitaré — ha afegit — probablement una nota relativa al canvi.

Ha confirmat que aquesta nit sortirà cap a Santander amb el president del Consell de ministres.

El senyor Argüelles s'ha limitat a acomiadar-se dels periodistes, i ha dit que per ara romandrà a Madrid.

Sembla que ben tost serà designat per tal que exerceixi un altre alt càrrec, l'actual sots-secretari d'Economia, senyor Pan de Soraluce. Preguntat aquest senyor sobre el particular, ha dit que la seva única aspiració és ocupar una taulleta, al costat del senyor Wais, a fi de poder seguir col·laborant en la seva obra.

Els senyors Wais i Pan de Soraluce, després de dinar amb el ministre dimissionari, senyor Argüelles, restaren conferenciant al Casino de Madrid.

Una conferència

Madrid, 19. — Aquesta tarda, abans d'emprendre el viatge a Santander per a jurar el nou càrrec, el senyor Wais ha mantingut una conferència, durant més d'una hora, amb el governador del Banc d'Espanya comte de Gamazo.

Combinació d'alts càrrecs

Madrid, 19. — Ha dimitit el sots-secretari d'Economia, senyor Pan de Soraluce. També ho han fet el director general d'Agricultura, el sots-secretari de Finances i el director general de Duanes, senyor Marfil.

Fins al Consell vinent no seran designades les persones que han de substituir els dimitits.

No cal dir que el senyor Pan de Soraluce anirà a la sots-secretaria de Finances. Per a la d'Economia s'indica l'ex-diputat senyor Josep Maria Cervantes.

Comentaris de l'"Heraldo de Madrid"

Madrid, 19. — "Heraldo de Madrid" diu:

"El nombramiento de un nuevo ministro para la cartera de Hacienda implica una nueva política económica. Esto hace suponer que la política seguida por el señor Argüelles desde su Ministerio era puramente personal.

El Gobierno no se hace solidario de la misma y acepta su dimición.

De todas maneras, el señor Argüelles puede marcharse tranquilo a su casa. El hecho de que el Gabinete en pleno declinase en el ministro toda la responsabilidad de esta interesante cartera hace suponer en el señor Argüelles una fuerza dialéctica y un conocimiento de los problemas económicos superior a sus [illegible] compañeros de Gabinete.

Si el señor Wais va a la cartera de Hacienda con nuevos planes, opuestos o simplemente distintos a los del ministro dimisionario, habrá de realizar un gran esfuerzo para convencer al Gabinete que preside el general Berenguer y que había aceptado hasta la fecha las normas establecidas por el señor Argüelles."

El diari dictatorial

Madrid, 19. — "La Nación", comentant la crisi, diu:

"Con poca gente en los círculos políticos, financieros e informativos, la crisis y su solución apenas han sido comentadas.

En realidad tienen poco que comentar. Sale de Hacienda el señor Argüelles y entra el señor Wais, su amigo y correligionario, que deja la cartera de Economía a su también amigo y correligionario el señor Rodríguez de Viguri.

Ha sido, pues, una crisi resuelta en buena armonía, sin salir del sector y la tendencia predominantes en el Gobierno, que así se ve completado y fortalecido, tal vez de una manera definitiva, para abordar los problemas políticos, económicos y sociales."

Calvo Sotelo es justifica

Madrid, 19. — En el diari "A B C" l'ex-ministre d'Hisenda durant la Dictadura, senyor Calvo Sotelo, pretén sortir al pas de les acusacions que contra la seva desastrosa política s'han fet com una de les causes de l'actual situació monetària.

El senyor Calvo Sotelo diu que l'empresitit or, segons podrà demostrar en el seu dia, fou una necessitat per a sortir al pas de la confabulació bancària internacional, que havia vencut Espanya amb exigències incompatibles amb la dignitat del país.

Assegura el senyor Calvo Sotelo que fet dues terceres parts de l'empréstit or es cobriren amb or efectiu i solament la resta, tal vegada, hagué d'adquirir-se en el mercat estranger.

Però en tot dan —diu— una operació de cent milions de pessetes or no justificaria la baixa de les pessetes ni els trastorns que sofreix la nostra divisa.

Pel setembre el rei signarà el decret de convocatòria de les Corts

Madrid, 19. — En el Consell de ministres, el Govern, en considerar la necessitat d'anar a les eleccions ràpidament, ratificà el criteri de què, en acabar l'estiu, es facilitaí i fins es procuri intensificar la propaganda electoral.

A final de setembre, el Govern es proposa sotmetre a la signatura del rei el decret de convocatòria de Corts, si causes alienes al seu desig no s'hi oposen. Possiblement, en el moment de la signatura de la convocatòria el general Berenguer aconsellarà a la Corona la conveniència d'una amplia consulta de polítics de diverses ideologies, per tal com entén que imposa aquesta convocatòria la necessitat de conèixer el consell dels polítics davant les perspectives governamentals, després de gairebé vuit anys d'ésser tancat el Parlament.

Es molt probable que en la reunió ministerial d'avui, en ço que fa referència als plans d'ensenyança, el cap del Govern haurà indicat al ministre d'Instrucció el convenient que fóra que un assumpte de tant d'interès sigui resolt per les Corts, amb els indispensables assessoraments, i que el ministre hagi estimat lògica la posició del president posat que, donat el relleu de l'afer, calen les màximes garanties derivades de la sanció atorgada pels Cosos co-legisladors.

També tractaren els ministres en el Consell de la construcció del quart dipòsit del Canal d'Isabel II, per al proveïment d'aigües de Madrid; acordaren els reunits que no hi havia cap inconvenient que es variés un xic el lloc d'instal·lació d'aquest dipòsit, a fi de no dificultar la perllongació del Passeig de la Castellana.

Divendres es tornarà a reunir el Govern

Madrid, 19. — En el breack d'Obres públiques han marxat aquest vespre, a tres quarts de vuit, cap a Santander, el president del Consell i els senyors Wais i Rodríguez de Viguri. També hi anava el ministre d'Estat; el de Gràcia i Justícia els acompanyà fins a San Rafael.

Baixaren a acomiadar-los a l'estació els ministres que es troben a Madrid, el governador, director de Seguretat, sots-secretari del Treball, el nou cap de la Casa militar del rei, general López Pozas i alts funcionaris dels departaments ministerials. El general Berenguer saludà atentament els periodistes i els digué que, tot ja tranquil, sortien cap a Santander i, després de jurar els nous ministres, tornaran tots a Madrid.

Divendres — afegí — celebrarem Consell i tornaré cap a la capital muntanyenca, on romandré fins que s'acabin les regates, que serà aproximadament el dia 26 d'aquest mes.

Preguntat el senyor Rodríguez de Viguri respecte els seus plans en el ministeri, digué que, com ja ho havia declarat aquesta tarda als periodistes, no estava massa al corrent del ministeri. Ara tindré que recordar — afegí — la meva tasca anterior com a Comissari de Proveïments, per a reprendre aquella tasca en el Departament d'Economia. Vaig a passar dues nits en el tren amb el senyor Wais, ministre sortint, i aprofitaré aquesta circumstància per a conferenciar extensament amb ell i posar-me al corrent dels afers relatius al Departament del qual vaig a encarregar-me.

El Sr. Rodríguez Viguri no abandonarà el Consell del Treball

Madrid, 19. — Es molt possible que el senyor Rodríguez de Viguri no deixi el càrrec de president del Consell del Treball, per tal com no existeix la més petita incompatibilitat entre aquest lloc i el càrrec de ministre. On cessarà serà en el Govern del Banc de Crèdit Local.

Comentaris de "La Epoca"

Madrid, 19. — "La Epoca", parlant de la crisi parcial, escriu el següent:

"Sin molestia para ningún consejero de la Corona de los que integran el Gabinete Berenguer, se puede afirmar que la cartera de Hacienda, al constituirse dicho Gabinete, era la piedra angular del mismo. Buena prueba de ello es que se intentó el concurso del señor Cambó, por su alta y reconocida capacidad técnica. Fracasado aquel intento, se volvió la vista al señor Argüelles.

Tenazmente, el señor Argüelles conservó su posición de administrador austero y enérgico del presupuesto. ¡Cuántas veces salían de su despacho comisiones disgustadas porque negaba una subvención o un aval, sin darse cuenta de que aquella negativa era un reducto más que defendía en el armazón económico de España!

El problema del cambio se agravó, no por errores del gobierno, sino por la difícil digestión de las alegrías pretéritas.

El señor Argüelles, respetuoso con la soberanía nacional, no quiso emplear remedios heroicos, de empréstitos exteriores, movilización del oro del Banco ,estabilización impremeditada. Adoptó una política de higiene monetaria, dejando la cirugía para el Parlamento. El enfermo se ha impacientado, y el señor Argüelles abandona la cabecera. La abandona sin estrépito, sin ondear bandera. ¡Ha cumplido el deber y se aleja. El presupuesto camina bien; el empréstito oro se cotiza en el extranjero se está descubriendo la enemiga de nuestra divisa, cifrando dobles y descubiertos.

La situación general y de fondo está muy despejada. Andando el tiempo —no mucho—, se percibirá bien lo que ha hecho en seis meses el señor Argüelles.

El señor Wais pasa de la cartera de Economía a la de Hacienda. La preparación adquirida en la primera ha de serle utilísima en la segunda por la ligazón y paralelismo entre los cambios y los precios.

El señor Wais, por esta capacitación, por su gran talento, por su dinamismo, por su fuerza de voluntad y trabajo, es una gran esperanza. Tiene todas las dotes necesarias para enfrontar-se con el problema del cambio y darle cima. Pero el camino a recorrer es largo aún, y, más todavía que largo, es penoso.

No faltaría a ningún ministro en estas circunstancias nuestro apoyo; menos ha de faltar-le al señor Wais, personalidad destacada del partido liberal conservador."

En un altre solt, diu "La Epoca":

"El señor Rodríguez de Viguri, nuevo ministro de Economía Nacional, es uno de los más vigorosos oradores y polemistas. Fué uno de los tan predilectos perseguidos por la dictadura y para nosotros tiene la nota extremadamente simpática, de ser el presidente de la Juventud liberal conservadora.

En el problema del cambio, que ahora está en el primer plano de las preocupaciones nacionales, será mucho y bueno lo que podrá hacer, y seguramente hará, el señor de Viguri desde la cartera de Hacienda."

La Borsa de Madrid

Madrid, 19. — Avui, retret però ferm, el mercat de Borsa s'ha presentat molt ben orientat per a Valors Industrials, fluix i amb pessadesa per a Valors Públic: i més fluix i indecís per a les operacions amb la moneda estrangera. Aquesta no es cotitza oficialment, car tot està a l'expectativa i sense decidir-se a la contractació, fent-se, entre banquers, francs a 36'75, lliures i 45'50 i dòlars a 9'34 75.

DISPOSICIONS DIVERSES

Madrid, 19. — La "Gaceta" d'avui publica un decret-llei amb caràcter provisional per al règim administratiu temporal de la llei de 14 d'abril de 1888.

L'AERONAUTICA

Un avió francès avariat

Madrid, 19. — El delegat de l'Alt Comissari a Cap Juby, en telegrama d'ahir comunica a la Direcció General del Marroc i Colònies el que segueix:

"Anió correu francès sortí aquest matí cap al Sud hagué d'aterrar a 10 quilòmetres de Villa Cisneros per avaries. Sortí camioneta efectuar reparació i un aparell esquadreta per a explorar. Reparada avaria, avió francès continuà viatge sense novetat."

Les línies aèries

Madrid, 19. — Al Consell Superior d'Aeronàutica facilitaren la següent nota:

"Malgrat la gran dificultat que representa la falta de coordinació de la nostra hora amb l'oficial d'estiu a França i a Anglaterra, s'ha pogut establir l'enllaç de la línia aèria Madrid-Biarritz amb la francesa Biarritz-París, que empalma amb la de París-Londres, verificant-se, per tant, cada dia la unió de Madrid amb Londres.

D'aquesta manera pràcticament se surt de Madrid a les 11'45 i s'arriba a Londres a les 17'45.

El Consell Superior d'Aeronàutica, a pesar d'haver aconseguit aquests enllaços pensa establir l'any vinent del primer de maig al primer de novembre una línia directa de Madrid-París, en coordinació amb les altres línies internacionals aèries d'Europa, de manera que quedi assegurada una comunicació diària entre les capitals de les dues nacions.

Amb el fi de tenir-ho tot ben estudiat, a partir de la setmana entrant fins al primer d'octubre la CLASSA efectuarà un vol directe tots els dijous entre Madrid-París i els divendres entre París-Madrid, enllaçant amb París-Londres.

El primer vol tindrà caràcter oficial i s'efectuarà en un avió trimotor dijous vinent, dia 21, sortint d Gestafe a les 7'45 del matí i portant a bord els representants oficials següents: El conde de San Esteban de Cañongo, en representació del Ministeri d'Estat; el senyor Ramos Garcia, per la Direcció General de Comunicacions, i el senyor Francesc Arranza Monasterio, en representació del Consell Superior d'Aeronàutica."

Catalunya

CONTRASENTITS

En ocasió de recollir el premi que vaig obtenir en el concurs de "Mirador", el senyor Manuel Brunet, director del susdit periòdic m'interrogà sobre les meves idees polítiques i els motius que m'havien induït a votar les personalitats que havien guanyat majoria en l'aHuitè concurs electoral. La conversa s'estengué a la política imperant a la meva vila natal, i el senyor Brunet s'esbalaí en assabentar-se que el predominí polític, l'organització més forta, la majoria electoral la detenia un Centre republicà lerrouxista, de molts anys enrà. Ell no concebia un fet tan insòlit en els temps actuals i en un poble de Catalunya. Cal explicar-se aquesta anomalia, en l'esperit supí que regeix aquesta entitat, i no pas en convicccions anacròniques. A la balconada del seu estatge social sempre hi ha hissada la bandera espanyola; mai la republicana. I sempre "El Progreso" ha estat el diari de la casa.

—Però aquestes idees... les deuen sustentar només els vells —em deia el senyor Brunet amb una punteta d'esperança—. Els joves...

—Aquest és el mal—vaig replicar-li—, que els joves són indiferents; estan submergits, la gran majoria, en l'apoliticisme, no pas d'ara ni degut a la tasca destructora de la dictadura, sinó de temps, de molts anys. Més aviat van a remolc dels vells o de quatre vells que porten el "tinglado" per a actuar de cacis.

I ara jo afegeixo:

Es cert que n'hi ha uns quants, una minoria exigua, gairebé insignificant, d'aquests joves, que de tant en tant han reeixit a donar una llengera aparença de catalanitat a la dita entitat; un dels seus èxits, per exemple, és haver aconseguit introduir-hi LA PUBLICITAT.

Dies enrera, els de la festa major, vingué la companyia Vila-Davi a representar "La Dolorosa", de Ventura Gassol, i àdhuc es feren reiterades gestions per tal d'aconseguir que vingués l'autor a presenciar la representació i poder-lo aclamar. Si aquest darrer fet hagués arribat a produir-se, hauria estat un sarcasme. I vaig a dir per què.

L'Associació Colomina, entitat catalanista d'aquesta vila, demanà dies passats a l'Ajuntament que en desgreuge a la bandera catalana dels atacs de la dictadura volgués posar-la al balcó de la Casa de la Vila els dies de la festa major i altres festivitats. L'Ajuntament accedí a la petició, i insinuà que li fos ofrenada la nostra ensenya per subscripció, per tal que es veiés que és la voluntat popular qui la demana. Quan al Centre republicà se sabé que s'havia obert la subscripció, la indignació es desbordà violenta, car ells no acceptaven que els components de l'Ajuntament, gent addicta al Centre, regidors pels vots del Centre abans de la dictadura, s'avinguessin a acollir tal proposta sense l'aquiescència del Comitè polític del Centre republicà. I fou aquest Comitè polític qui amenaçà i fèu gestions per tal que els socis donessin un vot de censura als individus de l'Ajuntament que havien votat a favor de la proposta, i especialment a l'alcalde. Adhuc n'hi hagué algun que afirmà que l'alcalde no ha estat mai republicà, com si per a ésser republicà i liberal s'hagués d'ésser precisament lerrouxista i anticatalanista.

M'ha impulsat a dir tot això no pas el desig de posar de relleu les idees que predominen en certs pobles de la nostra terra, sinó l'ocasió de demostrar que no sempre els homenatges a la nostra gent representativa són filles de la sinceritat i del patriotisme. Que siguin lerrouxistes i anticatalanistes tant com vulguin; que refusin la bandera catalana; al cap i a la fi se situen i sabem a què atenir-nos referent a ells... Però que no els sigui permès d'especular impunement amb els nostres homes i amb els nostres sentiments més genuïns, i si això s'intenta, que hi hagi qui protesti i posi els punts sobre les "is". Cal assenyalar amb el dit aquell qui mentre dóna la mà dreta et punxa amb la mà esquerra.

Joaquim Segura Lamich

Santa Coloma de Queralt.

Les Esquadres del batlle de Valls

VII

EL QUE EREN LES ESQUADRES QUAN LA SEDICIÓ DE CARRASQUET

Referència d'articles sobre la mateixa important qüestió, publicats en edicions anteriors:

"Cap a la fi d'una mentida històrica", per F. A. B.
LA PUBLICITAT
(8 abril).

"El fundador dels Mossos d'Esquadra", per Ramon M. de Veciana i Prats.
LA PUBLICITAT
(10 maig).

"Contribució a la història", per Francesc Alentorn i Ballester.
LA PUBLICITAT
(14 maig).

"En pro d'una veritat i repellint una ofensa", per Ramon M. de Veciana i Prats.
LA PUBLICITAT
(4 juny).

"Contribució a la història" (II), per Francesc Alentorn i Ballester.
LA PUBLICITAT
(12 juny).

"Les Esquadres del batlle de Valls. L'origen i condició del seu fundador".
LA PUBLICITAT
(8 agost).

"De mort a vida".
LA PUBLICITAT
(10 agost).

"Un parèntesi d'història vallenca".
LA PUBLICITAT
(13 agost).

"La mena de serveis que començà a prestar Veciana".
LA PUBLICITAT
(15 agost).

"Lladregots o patriotes?"
LA PUBLICITAT
(16 agost).

"Després de la rendició de Barcelona, Veciana actuava de sots-batlle de Valls. Ja no era guia de les tropes castellanes, sinó executor de les comissions que l'Audiència de Catalunya li confiava.

Consistien les dites comissions especialment en la detenció de persones indicades de poc addictes al nou règim. Per això es feia acompanyar per paisans armats, sense perjudici de recórrer, quan la funció era més arriscada, a l'auxili de la tropa.

Entre aquests serveis es poden assenyalar, segons un imprès ja esmentat, la captura "del rebelde capitán Juan Pau"; l'intent frustrat de presó, l'any 1717, de "Joan Perot de Pontons, i la de mossèn Josep Clua, acollit l'any 1718, al castell de Querol, habitació del cavaller Sayol, senyor del terme esmentat.

Cal advertir que així com més tard, quan hom capturava "rebels" obstinats, es procurava donar la major publicitat al seu escarment, en aquest període es recomanava a Veciana molta cautela i la dissimulació possible.

Amb això s'arribà al 1719, any de l'alçament iniciat per Pere Joan Barceló "Carrasquet", de Capsanes. El dia 25 de març és el de la data "oficial" de l'alçament esmentat. Immediatament, per ordre del capità general, sortiren en persecució dels sediciosos, a més de diverses partides de tropa, patuleies de paisans armats comandades per les justicies de diferents pobles, entre elles una de molt nombrosa capitanejada pel sots-batlle de Valls, Veciana, i una altra composta de 90 homes, pel regidor de Cervera, Gaspar Mir. Van donar una batuda de tres setmanes de durada, per les muntanyes de Prades i la comarca de Falset, fins al Coll de Balaguer. Però tot fou endebades. Carrasquet i els seus van burlar la persecució.

Fou poc després, el 21 d'abril de l'any 1719, quan per R. O. s'autoritzà la creació d'esquadres de paisans armats. Es van formar a diferents pobles, totes comandades pels seus respectius batlles. Referent a Valls, deien, anys després, els regidors d'aquesta vila, en una reclamació d'abonament de despeses de la guerra:

"En el año de 1719 D. Juan Ant.° de Navas y Benedit, ministro de aquella Real Audiencia, en 29 de Junio de dicho año, de los vecinos de la referida villa formó una esquadra de 50 hombres cuyo jefe fué el bayle de ella, para oponerse a los designios de los sediciosos que se iban apoderando de la mayor parte del Campo de Tarragona."

Es de notar que el cap de l'Esquadra era el batlle. Veciana no era, doncs, res més que el sots-cap de la susdita esquadra. Obrava per delegació d'aquell.

El mateix Veciana, certificant els mèrits de Pasqual Roig, el "Coix" de Vilarrodona, deia:

"Y el año 1719 empezó el R. servicio con la esquadra que formó el L. D. Antonio Navas a esta villa."

Però ocorregué que es prendre major increment la sedició i no veient-se segures les esquadres de moltes viles, cerqueren refugi en altres places més fortes. La de la Selva es va traslladar a Valls amb el seu cap, el notari Maymó. La de Riudoms, amb el batlle d'aquella vila, Francesc Martí, va cercar seguretat a Tarragona. I no sortien les

esquadres a campanya sinó amb la tropa.

Malgrat de la desfeta de la Llacuna, on a darrers de juliol les hosts de Carrasquet van tenir més de 200 baixes, comptant-se entre els morts el capità Francesc Pinyol, lisendat de la Canonja, la sedició era cada cop més amenaçadora. El dia 2 d'agos., el tinent general Domingo Reco, no considerant-se prou fort a Manresa, es va retirar amb totes les seves tropes a Barcelona. I el general comandant de Tarragona enviava al batlle de Valls 100 escopetes més, perquè l'esquadra de cinquanta homes en la seva primera formació, s'augmentés fins al major nombre possible.

C'l consignar la presència de Carrasquet a Perpinyà el dia 2 de setembre. Aquesta dada, malgrat de semblar que no té importància, pot tancar alguna revelació.

Més tard, el matcix comandant de Tarragona trametia dues-centes escopetes més als regidors de Valls, i s'armaren, en aquesta vila, més de 300 homes; i ensems hi anava un enginyer "per a dirigir i ordenar — diu un document — les fortificacions proporcionades a la defensa de la vila, a la pèrdua de la qual — afegeix — seguiria indefectiblement la de tot el Camp i hauria de quedar la plaça de Tarragona bloquejada i exposada a perdre's per la curta guarnició en què es troba".

La situació estratègica de Valls no passava inadvertida a les autoritats ni als sediciosos. Aquelles procuraven la seva defensa, després d'assegurar-se de la fidelitat dels seus dirigents, i els darrers preparaven el seu atac. Valls era el blanc de la rancúnia dels sediciosos.

En una relació certificada de despeses fetes en defensa de l'esmentada vila, figura la següent partida:

"Item. Ha gastado para propios y espias para observar los designios de los sediciosos y dar parte a los comandantes de la plaza de Tarragona de sus movimientos que de cada dia se ivan agravando, y muchos por ditxa escaparon de la vida por el "encono y malicia que dichos sediciosos llevaban contra dicha villa"; parece de memoriales de dichos propios y espias, 1098 libras 10 sueldos."

L'organització d'aquest servei d'espionatge anava a càrrec del sotsbatlle Veciana.

Per altra banda, aquest en persona, per ordre del comandant de Tarragona, havia detingut en "l'avall del molí" i tancat a la presó de Falset, a mitjans de maig, l'esposa de Josep Barceló, del Mas de Collet, suposem que germà de Carrasquet, i vigilava estretament la germana d'aquest, Gertrudis, casada amb Pau Farré, de Capsanes. Això augmentava l'odi personal de Carrasquet contra Veciana.

Tard o d'hora Carrasquet havia d'intentar l'assalt de Valls. Això va ocórrer el 5 de desembre de l'any 1719. I es aquí, en el relat d'aquesta funció, on més llueix la inventiva d'Ortega i Espinós, el qual, per a donar-li un interès més dramàtic, explica l'encontre personal, la lluita cos a cos de Veciana i Carrasquet al "Pati", de la qual resultà el segon tan greument ferit, que moria als dos mesos a conseqüència de les ferides rebudes. I efectivament, ni Carrasquet va entrar a Valls, ni existí tal encontre, ni va morir fins dos anys més tard, essent comandant d'un batalló de l'exèrcit austríac. I no val a invocar, com fa en Ramon de Veciana, el testimoni de Mossèn Jacint Verdaguer, el qual en escriure, no una oda, sinó una romansa sobre aquest episodi, no va fer altra cosa sinó donar crèdit a la "Historia de las Escuadras". Un poeta no és un historiador.

Ortega i Espinós, per a fer més versemblant l'entrada de Carrasquet, diu de Valls que "era una población enteramente abierta, sin ninguna clase de fortificación, ni aun la que ofrece una débil cerca o tapia". I això menys ho podia dir un fill de Valls, com Ortega, quan en la seva època, com avui encara, es donava el nom de "muralles" als ravals. Valls, no solament estava amurallada, sinó que, tal com hem vist, reforçà aleshores les seves fortificacions, sota la direcció d'un enginyer militar.

Puiggener, en la seva "Història de Valls", reprodueix d'una relació impresa dels serveis prestats per aquesta vila, un relat de l'atac de Carrasquet, que si bé és un xic tendenciós, no manca substancialment a la veritat, i està en concordança amb d'altres que se'n coneixen, entre ells el d'un memorial dirigit al rei per l'Ajuntament de Valls, en el qual es diu:

"En 5 de Decre. de 1719 el rebelde Carrasquet con 500 homs, de los suyos atacó furiosamente la villa y para executarlo más a su salvo puso por antemural en la delantera de su vanguardia la multitud de inocentes desarmados de hombres, mujeres y niños que acaso se encontraron en el cultivo de los campos, cuya desapiedada estratagema sólo le aprovechó para enzender más los corazones de aquellos naturales, tanto que abandonando su propia sangre por la causa pública de V. M. en muchos y repetidos avances que siempre valerosamente, desecha y derrotada aquella tan infame como numerosa quadrilla de sediciosos, siendo este el último escarmiento de su orgullo."

Hi va haver per part de les hosts de Carrasquet "molts i repetits avenços". Quants? En la relació impresa dels serveis de Veciana es llegeix:

"...siendo atacada la villa de Valls por "Carrasquet", que con toda su quadrilla la abanzó "tres veces", dicho Veciana defendió los puestos de más peligro, con gran constancia y valor, habiendo puesto al sacrificio a su hijo primogénito Pedro Martyr Veciana, el qual peleó a su lado, durante todo el tiempo de la función, de la qual quedó muy mal herido, haviéndole hecho pedazos de un balazo el brazo derecho."

Descartant el que tenen de ditiràmbiques i ponderatives aquestes relacions, es consigna en elles la veritat: Carrasquet va atacar tres vegades la vila, però inútilment. No hi pogué entrar. Per tant, és del tot novellesca la narració d'Ortega i Espinós.

Quant a la bala que va fer a trossos el braç dret de Pere Mr. Veciana, no seria tant. En cap altre document no és consignat. I el mateix Pere Màrtir, exercint des de l'any 1736 fins al 1763 la comandància de les Esquadres, no donà proves de ressentir-se de l'esmentat braç.

Cal fer notar que Veciana s'atribueix la defensa dels llocs de més perill, però no la direcció de la defensa. Es que, en efecte, qui la va dirigir era un militar, Antoni Rodríguez de Escobar, sergent major d'infanteria, governador que fou més tard del fort de Sant Felip del Coll de Balaguer. L'esmentat Rodríguez fou comandant d'armes de Valls des del 30 de juny de l'any 1719, fins al 12 d'abril de l'any 1720.

En aquesta mateixa data darrera, foren tornades al guarda-magatzem de Tarragona les 350 escopetes de les Esquadres de Valls, per "haberse desvanecido la sedición". Així mateix les armes dels altres pobles. Amb això, les Esquadres van quedar dissoltes. Després, tal com veurem, foren reorganitzades l'any 1721, en alguns pobles, pocs, i entre ells Valls, conformement a un pla nou.

Malgrat d'haver-se concedit un indult, continuaren la campanya molts escamots armats. Molts més que després de la guerra. Mentre aquesta va durar, eren les universitats i els senyors jurisdiccionals els qui havien organitzat les hosts, i quan aquells se sometien, quedaven deposades les armes. Però la rebellió de Carrasquet tenia un caràcter essencialment popular. Era un moviment espontani. I l'actitud dels sediciosos no depenia sinó de la seva voluntat. Així és que fou molt més difícil pacificar Catalunya després de la sedició que no pas després de la guerra.

I fou aleshores, el 24 de juliol de l'any 1720, quan la Sala Criminal de la Real Audiència conferí al sotsbatlle de la vila de Valls, Pere Antoni Veciana, la comissió amplíssima, extensiva a tot el Principat, de "capturar sediciosos" (aquests en primer lloc), lladres, homicides i facinerosos, instruir-los sumària i embargar llurs béns, obligant a tots els oficials "así reales como coroneles", a prestar-li ajut."

(Traduït de "La Crònica de Valls").

Fets diversos

Ferit en baralla a Tarragona

A Perelló es barallaren els veïns Pere Marçal (a) Matabous, de 50 anys, i Josep Marçal (a) El Corneta, de 42 anys, amb Josep Valls, de 19 anys.

Aquest resultà amb una ferida al cap produïda amb una pedra.

Jove ofegat a La Cènia

A la bassa anomenada "Rocabadada", del terme de La Cènia, mentre es banyava morí ofegat el jove de 19 anys Josep Lleisà i Lleisà, del dit poble.

Uns nois que van veure com s'esfonsava a la bassa, demanaren auxili, i es presentà el guarda jurat Joaquim Rodes Ferrer, el qual, després de grans esforços, pogué treure de l'aigua el cos de Lleisà, ja cadaver.

Detenció a Espluga de Francolí

La guàrdia civil d'Espluga de Francolí detingué, al pont de la Palanca, a Josep Andreu, de Santa Bàrbara, el qual, amb un basto va produir diverses ferides al cap, de pronòstic reservat, al venedor ambulant Joan Perales Màrquez, de 25 anys, natural de Campillo (Màlaga).

Incendi

Dissabte passat es declarà un incendi en una casa del poble de Montesclar.

La casa, de dos pisos i golfa, quedà destruïda pel foc.

La guàrdia civil detingué un individu per considerar-lo presumpte autor de l'incendi.

El dit individu fou posat a disposició del Jutjat.

Accident a Manresa

Prop de la Font del Calvet, a Manresa, va caure des de dalt d'un pi d'uns sis metres d'alçària en el qual s'havia enfilat per collir pinyes, el convei J. Carulla, que viu a la Muralla, número 12.

Uns joves que es banyaven a la riera de Rajadell varen córrer per tal d'auxiliar-lo, i l'acompanyaren a casa seva amb un auto que casualment va passar per la carretera poc després de l'accident.

El Carulla va resultar amb contusions de pronòstic reservat.

Accidents de circulació

Al quilòmetre 15 de la carretera de Barcelona a Sant Cugat, la camioneta B-2110 perdé la direcció i topà amb un arbre.

A conseqüència de la topada resultaren ferits, de pronòstic reservat, Vicents Montero Sánchez, peixeter, veí de la Barceloneta; la seva esposa, Cerrano Carol, i el xofer Manuel Maojo Vidal.

Tots tres accidentats foren traslladats per la Creu Roja de Sant Cugat a llurs respectius domicilis de la capital.

Del fet se n'ha donat compte al Jutja d'instrucció del nostre partit.

—o—

Al quilòmetre 19 de la carretera de Besalú a Roses toparen els automòbils número 371 d'aquesta matrícula i el 35984 de la de Barcelona, conduïts, respectivament, per Pau Planes Vilà, de Castellfullit de la Roca, i Joan Batlle Ribes, de Figueres.

No s'hagueren de plànyer desgràcies personals.

Tots dos cotxes sofriren desperfectes de consideració.

—o—

De dalt el carro que conduïa va caure, a la carretera de Girona a Olot, al terme municipal de Besalú, el veí de Cerinyà Joan Caner, el qual sofrí la fractura de la cama dreta.

En un auto fou conduït a l'Hospital de Girona.

—o—

Al pont de Gurri (Can Caseta) hi hagué una topada entre l'auto del senyor Costa, de Sant Julià, i el dels senyors Prat i Barfu, de Taradell, que fan el trajecte diari a la nostra ciutat.

El desperfecte dels cotxes no té cap importància, però una passatgera del segon sortí amb contusions per treure el braç fora.

VILADEMULS

Els que matinegen

Aquests dies ha estat a recollir impressions per aquest districte el prosista Eusebi Isern-Dalmau, suara ingressat a les files d'Acció Republicana, i que no s'ha pas adormit per a triar-ne.

Corre amb insistència el rumor que la U. P. presentarà el baró de Viver.

No obstant, sembla que valuosos elements històricament republicans i catalanistes tenen el propòsit, en una assemblea magna que tindrà lloc a Figueres oportunament, d'elegir el candidat que millor convingui per a presentar-lo a la lluita en les eleccions vinents.

Malgrat haver oït un nom, molt estimat a l'Empordà, per cert, avui per avui ens abstindrem de fer cap més comentari.

GUISSONA

Un gran festival a l'Ateneu Guissonès. - Altres noves

Tal com estava anunciat, el dia 13 del corrent vingueren amb caràcter de visita col·lectiva, per tal de visitar el nostre Ateneu, una important i nodrida representació de l'Ateneu Igualadí, presidida pel delegat de l'entitat senyor Gomis.

Aquesta visita havia de coincidir amb la celebració d'una conferència sobre el tema "La cultura i la vida dels pobles", i la representació al nostre teatre pel quadro dramàtic d'aquella entitat, que dirigeix el senyor Galtés, del drama d'Adrià Gual, "Hores d'amor i de tristesa" i "El carro del vi".

A les deu, l'hora anunciada, el senyor Gomis, acompanyat de la Junta de l'Ateneu Guissonès, fou presentat als oients que assistiren a l'acte pel digne president d'aquest Ateneu, senyor Jaume Mas, el qual, després de presentar el conferenciant, féu un calorós elogi d'aquell Ateneu i d'Igualada.

Acte seguit cedí la paraula al senyor Gomis. Aquest, en nom de l'Ateneu d'Igualada, saludà el nostre, però, degut al tard que era, no pogué donar la conferència anunciada, la qual prometé donar en una altra ocasió. Però no volgué retirar-se sense fer una explicació de la vida de l'Ateneu Igualadí i de com fou pujat al cim on avui es troba. Explicà de quina manera contribuïren mitja dotzena d'iniciadors a fundar-lo, i les persecucions de què ha estat objecte, sempre pels enemics de la cultura i del civisme: el cacicat d'aquella població. No obstant això, l'Ateneu Igualadí ha vençut tots els obstacles.

Féu un elogi de Guissona i de les seves fonts, així com també dels afores de la població.

Acabat l'acte es representaren les obres esmentades.

Després de la funció se celebrà un banquet, ofert per l'Ateneu Igualadí als seus acompanyants i als directius de l'Ateneu de Guissona. Es brindà a la memòria dels homes dignes d'ésser ateneistes i es feren vots per la prosperitat dels Ateneus d'Igualada i de Guissona.

— El dia 17 se celebrarà un important partit de futbol entre els primers equips de la Penya Germanor, d'Igualada, i la Joventut Esportiva Guissonesa. Acabà amb el resultat de set gols a tres a favor dels de Guissona.

— La Junta de la J. E. G. va

ESTRANGER

ELS ACCIDENTS DE LA MAR

El salvament del "Tahití"

Londres, 19. — El "Times" en la seva edició d'avui publica un extens article comentant molt favorablement el salvament de la tripulació i el passatge del "Tahití".

El salvament demostra una vegada més la valor pràctica de la T. S. F., que tants milers de persones ha salvat ja. Els senyals d'alarma del vaixell foren contestades immediatament.

No es tenen detalls complets del salvament, però sembla que feia bon temps i ue una gran part de l'èxit correspon també a què a bord no es produí pànic.

Gran part del correu i equipatges també es va poder salvar.

Comuniquen de Pagopago que a la una de la matinada ha arribat el "Ventura", a bord del qual anaven els passatgers del "Tahití". Refereixen que una via d'aigua féu molt difícil la navegació del "Tahití" durant tres dies. El capità i la tripulació donaren proves de grans qualitats marineres. Tan aviat com arribà el "Ventura" foren traslladats a bord d'aquest vaixell primer les dones, després els homes del passatge i després la tripulació, amb molt d'ordre.—Fabra.

Els nàufrags arriben a Samos

Uagopago (Samoa), 19. — Del vapor Ventura, que arribà a aquest port a les primeres hores de la matinada passada, desembarcaren els tripulants i quinze passatgers de vapor "Tahití". La resta del passatge serà conduïda a San Francisco.—Fabra.

El dramaturg Rivoire és mort

Paris, 19. — Ma mort el poeta, novellista i autor dramàtic François Rivoire. — Fabra.

Paris, 19.— Ha mort en aquesta capital, als 59 anys d'edat, el poeta, acadèmic i autor dramàtic André Rivoire.. — Fabra.

"COMO MURIO NAPOLEON"

per Augusto Martinez Olmedilla. Aquest llibre resumi, amb profusió de dades i anècdotes interessantíssimes, la vida privada de Bonaparte. C. L. A. P. 6 ptes.

Llibreria Barcelona

Ronda de la Universitat, 1 - Barcelona

Aquesta important Llibreria, propietat de la Ciap., té muntat un servei especial de llibres d'ocasió. Escriviu des de qualsevol lloc. Rebreu l'obra que desitgeu, sense despeses, a reembors, immediatament.

CHASSAIGNE FRERES

Pianos - Autopianos - Gramòfons

Discos - Rotlos - CLARIS, 49

gestions per tal de celebrar un partit de futbol a benefici dels presos. Probablement hi assistiran els senyors Sunyol i Domènec de Bellmunt.

— Per a la festa major, que se celebrarà el dies 8, 9 i 10 de setembre, l'Ateneu de Guissona té contractada la companyia del teatre Victòria, de Barcelona, la qual representarà un programa d'actualitat.

— Aquest any a la nostra vila hi ha molta animació, degut als molts estiuejants que han vingut. Entre ells hi ha l'equipier del F. C. Barcelona, Ramon Campabadal, a qui hem tingut el gust de saludar. Els desitgem a tots una feliç estada entre nosaltres.

CORBERA DE LLOBREGAT

Els estiuejants

La colònia d'estiuejants ha organitzat per al dia 24 daquest mes, el següent programa de festes:

A les deu del matí Ofici solemne, cantant-se la Missa de la Mare de Déu de Núria, pels joves i domiselles del poble.

A les onze: Audició de sardanes per la Cobla Popular, davant del Centre Moral de Sant Telm.

A les quatre de la tarda: Repartiment de joguines als infants del Catecisme parroquial.

A les cinc: Jocs per la mainada, a la plaça del Roró de Corbera.

A les sis: Magna vetllada musical al saló-teatre del Centre Moral de Sant Telm, sota el següent programa: Simfonia, per la senyoreta Rosina Roig; "El marxnt", cançó amb gestos; "Intermezzo", per la senyoreta Josefina Bruna; "Suite", per la senyoreta Genoveva Pujol; "El mocador", cançó amb gestos; "Belle chançon" i "Petita rapsodia d'Hermerin", peces a piano per la senyoreta Maria Teresa Gibert, amb acompanyament de violí per la senyoreta Carme Gibert; "Les figures de pessebre", cançó amb gestos, que acabà amb un quadro plàstic.

La situació a la regió de Peshavar és extraordinàriament greu

Segons el Daily Telegraph, Gandhi estaria disposat a fer cessar la campanya de desobediència civil

Dos mil obrers hindús s'han declarat en vaga a la base naval de Singapoore

Els nàfrags del "Tahití" han estat desembarcats a Samoa

Una companyia de navegació alemanya, multada sota la inculpació d'haver introduït als EE. UU. emigrants clandestins, ha guanyat el recurs que entaulà

La monja Maria Manzano, que havia estat condemnada a Mèxic amb motiu de l'assassinat del general Obregon, ha estat posada en llibertat

Ha esclatat un moviment revolucionari a Pèrsia

REBELLIO A PERSIA

Les informacions oficioses parlen d'influències soviètiques

Paris, 19. — Telegrafien de Londres a "Le Matin" que, segons notícies no confirmades, procedents de Teheran, sembla que ha esclatat un moviment revolucionari a Shiraz, ciutat persa situada a l'oest de Sushine.

Segons aquestes mateixes notícies, en una topada entre els rebels i les tropes del Govern, resultaren morts diversos oficials i cent-vint soldats. — Fabra.

Teheran, 19. — Des de fa alguns dies circulen rumors que ha estat impossible de confirmar fins ara.

Segons aquests rumors, es tracta d'un pretès moviment soviètic a la frontera.

Tant els diaris com als cercols oficials hom observa respecte d'això un silenci absolut; no obstant, se sap que s'han efectuat alguns moviments de tropes. — Fabra.

LA BARALLA XINESA

Una situació confusa

Xanghai, 19. — La situació és cada dia més greu. El govern de Nanquín domina només una petita part del país en la qual el general Xiang-Kai-Shek fa desesperats esforços per a mantenir-se i organitzar la resistència.

El país es troba en una completa desorganització i hi regna el més gran desordre. Nombrosos caps de banda i gran nombre de partides de bandolers, envaeixen el país i imposen llur voluntat, cobrant contribucions o saquejant els pobles.

Els soldats ferits o convalescents contribueixen al desordre amb exigències cada vegada més grans i circulen formant partides i obligant les tendes i magatzems a què se'ls lliuri gratuitament els aliments i gèneres.

La sola garantia de poder dominar la situació resideix en la persona del general Xiang-Kai-Shek, però es dubta que ell pugui restablir l'ordre. — Fabra.

La salut de Pius XI

Roma, 19.—En una interviu celebrada amb un periodista relacionada amb els rumors que vénen circulant respecte a l'estat de salut del Papa, Monsenyor Pizzardo que, com se sap, és la principal personalitat d'Estat, actualment, després del Cardenal Pacelli, ha declarat que S. S. es troba perfectament.

Aquest matí — afegí — he tingut ocasió de comprovar-ho personalment.

El Sant Pare — agregà — ha rebut a diversos bisbes, entre ells l'arquebisbe de Scutari i Monsenyor Belvederi i ti el propòsit de concedir diverses audiències generals.

Monsenyor Berthet, superior del Seminari francès, que es trobava al Vaticà ha confirmat poc després les paraules de Monsenyor Pizzardo.

Y'avant-cambra pontifical — ha afegit — està plena de gent que espera ésser rebuda; i jo mateix, aquests darrers dies, he vist a S. S. en una audiència que ha durat prop d'una hora, i he pogut comprovar el seu bon estat físic, així com el seu bon humor i la seva vivacitat d'esperit que resulta excepcional en un home de la seva edat. — Fabra.

LA SITUACIO A L'INDIA

Els rebels de la regió de Peshavar

Londres, 19. — Segons noticies procedents de l'India, les autoritats d'aquell país estan molt preocupades per la gravetat de la situació a la frontera nord-oest, on les tribus bellicoses estan atacant contínuament les forces indo-britàniques.

La promulgació de la llei marcial i la concessió de poders excepcionals pel cap militar general Galwin i el comissari civil senyor Pears, han millorat la situació però no han restablert l'ordre.

Les forces concentrades a Peshavar són nombroses; en aquella plaça es compta no menys que amb 20 batallons d'infanteria i dos regiments de cavalleria, ultra 25 bateries d'artilleria, nombrosos autometralladores, avions i altre material de guerra.

Les tribus rebels sembla que tenen la intenció de dedicar-se a una guerra de "guerrilles" que pot ésser molt molesta per a Anglaterra. Peshavar es troba junt a la frontera afgana i, segons sembla, a l'Afganistan hi ha nombrosos nuclis de desordre, molts d'ells dirigits per agents de Moscou.

S'anuncia per a d'ací pocs dies una reunió de les tribus de Bara. Si en aquesta reunió preval la idea de la sublevació, les autoritats poden trobar-se davant un fort moviment que costarà de sufocar. — Fabra.

Segons el 'Daily Telegraph' Gandhi estaria disposat a fer cessar la campanya

Londres, 19. — El "Dail yTelegraph" diu que Gandhi ha comunicat a lord Irwing que estaria disposat a ordenar que acabi la campanya de desobediència civil, si als presoners polítics els fos atorgada una completa amnistia.—Fabra.

SOCIETAT DE NACIONS

La delegació francesa

Paris, 19. — El diari "La Republique" diu que el senyor Tardieu presidirà la delegació francesa que prendrà part en els treballs de la vinent Assemblea de la Societat de Nacions, acompanyat pels senyors Briand, Maginot i Lebrun, vicepresident del Senat. — Fabra.

Un trust internacional del vidre

Brusselles, 19. — La formació d'un trust belga de fabricants de vidre es considera com el primer pas per a la formació d'un trust internacional. — Fabra.

L'ASSASSINAT D'OBREGON

La monja Maria Manzano ha estat indultada

Mèxic, 19. — La monja Maria Manzano, que va ésser condemnada a sis anys de presó per complicitat en l'assassinat del general Obregon, ha sortit de la penitenciària de Les Tres Maries, indultada de la resta de la pena que li mancava complir. — Fabra.

Un minaire afortunat

Londres, 19. — Telegrafien de Johannesburg al "Morning Post" que un obrer que estava fent excavacions al Namaqueland descobrí una bossa de roques plena de diamants, cadascun dels quals d'uns cent quilats, i moltes altres pedres precioses.

La vàlua de la troballa es calcula que puja 285.000 lliures esterlines. Aquesta troballa és la més rica de les que s'han fet fins ara al Namaqualand. — Fabra.

Les relacions turco-perses

Constantinoble, 19. — L'encarregat de Negocis de Pèrsia a Turquia ha entregat al ministre de Negocis Estrangers turc una comunicació del seu govern en la qual, referint-se a la situació de la frontera turco-persa, com a conseqüència de la rebellió dels kurdes, diu que el govern persa no pot de cap manera accedir a una cooperació militar amb Turquia, contra els turcs, en territori persa. — Fabra.

Un castell destruït pel foc

Amiens, 19. — Un incendi de grans proporcions ha destruït el castell de Bartangles, el qual fou construït el segle XVIII. Hi havia un gran nombre d'objectes d'art.

Els danys materials ocasionats pel sinistre es calcula que pugen uns 20 milions de francs. — Fabra.

ELS CONFLICTES DEL TREBALL

Vaga a la base naval de Singapoore

Singapoore, 19. — Dos mil obrers hindús de la base naval s'han declarat en vaga per haver-se'ls comunicat un avís, dient que s'anava a introduir una reducció en els jornals que ha avingut cobrant fins ara.

Els obrers no han volgut acceptar les noves tarifes de jornals, així com a continuar amb les actuals fins al dia 15 de l'actual.

Finalment s'ha acordat ajornar la resolució de l'assumpte fins que arribi un inspector del treball de Kuala-lumpur.—Fabra.

La immigració clandestina als Estats Units

Nova York, 19.—Una Companyia de navegació alemanya que fou condemnada al pagament d'una multa de 2.117 dòlars per haver conduit a Nova York emigrants considerats indesitjables per les autoritats americanes, ha guanyat la causa davant jutge Woolsey, el qual ha clarat que la Companyia estava autoritzada per a jutjar bo el visat dels cònsols americans a l'estranger i per a embarcar els emigrants.

Estan pendents de sentència 50 causes més en el mateix sentit, que interessen a diverses Companyies estrangeres, entre elles algunes d'espanyoles. — Fabra.

DARRERA HORA

DE BARCELONA

ATROPELLAMENT

Al Dispensari del carrer del Teulat va ésser auxiliat ahir al vespre el nen de set anys Pere Expòsit Avellaneda, el qual presentava contusions a diverses parts del cos i erosions al colze dret, de pronòstic reservat. Les dites lesions les hi va produir un caro que va atropellar-lo davant de casa seva, al carrer d'Enna.

CICLISTA QUE CAU

Julià Andreu Villanueva, de divuit anys, anava ahir al vespre muntat en bicicleta a l'Avinguda de Pearson i va caure i es produí erosions a les mans i al cap i commoció cerebral, de pronòstic reservat.

DE MADRID

Un pont s'enfonsa. - Tres morts i un ferit greu

Jaén, 19.—Quan passava pel pont penjat de Menjíbar una camioneta amb sis braus, de Pérez Tabernero, per a la fira d'Almeria, s'esfondrà el pont i el vehicle caigué a l'aigua, des d'una alçària de 15 metres.

Anaven dins l'automòbil el mecànic, Valentí Vilaron; un ajudant, fill seu; el mosso de la ramaderia, Severià Martínez, i un majoral, al nom del qual no se sap.

El camió encara és dins el riu amb els cadàvers dels braus i els cadàvers de Severià i del majoral.

El xofer i el seu fill, que es diu Lluís, de 23 anys, foren portats a l'Hospital de Bailén. El pare tenia una ferida greu al parietal esquerre, a conseqüència de la qual morí.

El fill sofrix commoció cerebral, greu.

Es molt comentat que ja una altra vegada el guarda del lloc on ha ocorregut la catàstrofe prohibí al conductor del mateix camió que passés per allí, a causa del mal estat del pont.

El temps

Madrid, 19. — Nota de l'Observatori.—Avancen els ciclons que ahir es trobaven sobre Irlanda cap a la mar del Nord i desapareixen les depressions secundàries que ahir arribaven a la Mediterrània.

L'anticicló de les Açores torna a envair la mar Cantàbrica i França.

A Espanya i al nord d'Africa el temps és bo, calorós; hi ha alguns núvols al nord-est de la Península, on existeix una lleugera depressió local.

Avís als aviadors. — A la ruta de Biarritz a Barcelona, bon temps, amb alguns núvols. Vents del quart quadrant i bona visibilitat.

De Madrid a Sevilla, bon temps, amb vents del primer o quart quadrant.

Avís als agricultors. — Bon temps. Calorós.

Avís als navegants. — Petita maror al golf de Biscaia.

Temps probable a tota Espanya. — Bon temps. Calorós.

Temps probable per al Protectorat del Marroc i les illes Canàries.—Bon temps. Calorós.

Temperatures. — Península: màxima d'ahir, 37 graus a Sevilla i Còrdova. Mínima d'avui, 8 graus a Orense, Madrid. Màxima, 32. Mínima, 7.

ELS ESPORTS

Trenta anys d'esport

Ni vint anys, ni trenta anys de vida esportiva són res perquè hom pugui tenir dret a creure que l'esport ja ha donat i dóna els fruits esperats. Nosaltres, que som encara uns nouvinguts en els rengles de l'esport, no tenim pas massa dret a queixar-nos quan un ajuntament, per exemple, ens lleva sense donar-hi importància un element que ens ha costat sang i aigua poder abastar. Hem de guanyar i perdre moltes batalles encara per tal que hom ens tracti com creiem merèixer. Un home, un vot; heu-vos ací tot. I han de passar encara molts anys abans que la joventut, en tant que joventut, sigui objecte d'altres sol·licituds dels monopolitzadors de l'ideal català que les que deriven de llur possible i futura força electoral.

No ens queixéssim, doncs, massa, per tal de no ésser titllats pels senyors del davant de massa indisciplinada i sense control. Pensem que si fou possible encara no fa un any que al Parlament francès s'alcés un senyor a demanar què cosa eren uns Jocs Olímpics, i que després d'haver-li-ho explicat restés convençut que es tractava d'una espècie de festa major del circ eqüestre, no és pas extraordinàriament estrany que la majoria del nostre Ajuntament ens desposseeixi de l'única pista de cendra que tenim a Catalunya i fins que tracti de tenyar-nos perquè en protestem. ¿Què saben aquests senyors què són uns "cent metres", uns "quatre-cents metres", uns "tres mil metres", etcètera, etcètera? Ni Jean Bouin, ni Paavo Nurmi, ni Jaddock, ni Peltzer, ni tants d'altres dels nostres venerats i estimadíssims atletes són sants de llur calendari. Un Estadi no és, ni més ni menys, que un local per a espectacles, i el dirt-track un esport com un altre. Cal, doncs, perdonar llur gosadia, filla de la més absoluta ignorància.

Deixem, doncs, que ens renyin i estiguem persuadits de llur bona fe quan diuen, amb aquell esperit de bandarreria que els és peculiar, que la nostra campanya tendeix a afavorir interessos particulars. No poden comprendre'ns. Són gent a qui el tret de l'"starter" deixa absolutament indiferents, i que no capiran mai el per què a nosaltres en sentir-lo se'ns encén la sang. Gent que en la pista de la vida ja fa temps que deixàrem "sembrada" i que ara, amb llur tartufeig, vol infondre'ns respecte com si fos possible prendre's seriosament llur lamentable comèdia. Aguantem-nos el riure quan ens recomanen de jugar net aquests eterns mistificadors de tota llei de creences. Avui diran que ells es preocupen de l'educació del poble, però l'endemà vendran per quatre xavos allò mateix que el poble per a educar-se i dignificar-se s'ha guanyat a pols.

I ara, entre nosaltres, esportius i cronistes d'esport, cal que passem comptes. Cap de nosaltres no ha deixat de portar el seu gra d'arena a la gran causa del nostre atletisme, però, tanmateix, ens cal reconèixer que l'atletisme a casa nostra no pot acabar d'arrelar. Es veritat que ara, davant l'atropell de què els nostres dissortats atletes han estat objecte, hem vibrat tots com un sol home i que això ens honora, car demostra que no ens deixarem prendre de bon grat res del que ens ha costat anys i panys d'abastar. Però no cal que ens detinguem ací. Cal que treballem un dia darrera l'altre per tal que cessi la inveterada pobresa que tant ens costa de remeiar. Si s'han fet sacrificis grans, els que s'han de fer d'avui endavant han d'ésser majors, i no hem de parar fins que sortim amb la nostra; fet i fet, la tenacitat, la persistència en l'esforç, és la norma primordial de les activitats esportives que propugnem.

Però no oblidem tampoc aquells homes que no combreguen en els nostres ideals de millorament físic per la pràctica dels esports; apartem-los del nostre camí, seguríssims que no són pas els més aptes per a edificar la Catalunya futura com tampoc els que avui tenen dret de dir-se representants nostres.

CRITIAS

(D "La Rambla de Catalunya".)

CICLISME

VI GRAN PREMI CITROEN DE LA XII VOLTA CICLISTA A CATALUNYA

Continuen sumant-se a l'èxit de la Volta Ciclista a Catalunya la major part de les poblacions del circuit; després del Vendrell i Sant Joan de les Abadesses, s'han ofert a organitzar i subvencionar els controls d'aprovisionament, de la quarta i sisena etapes, respectivament, la Unió Esportiva Balaguerina, de Balaguer, i la Unió Obrera de la S. A. F. A., de Blanes.

La gran carrera catalana gairebé pot dir-se que és patrimoni de la nostra regió entera, puix que el seu caràcter purament esportiu i educador del ciclisme, s'ha adaptat tant als aficionats esportistes, que cada any hom hi pren més afecte, ben reflectit en el bon acolliment que troba a tot arreu.

Les dites entitats de Blanes i Balaguer no deixen passar aquesta ocasió que per primera vegada se'ls presenta de testimoniar i fer patent llur desinteressada adhesió en pro de la Volta.

EL "CRITERIUM NACIONAL D'STAYERS" TINDRA UNA CONTINUACIO DEMA AL VESPRE AL VELODROM DE SANS

Fins ara totes les circumstàncies aduen a fer més interessant la reunió que demà a la nit tindrà lloc al Velòdrom de Sans. El resultat del Gran Premi motorista efectuat el diumenge darrer a València ha revelat a En Josep Cebrian Ferrer en forma esplèndida, malgrat d'haver de disputar-se amb un Julià Espanyol que difícilment podrà trobar-se en millor forma.

ATLETISME

EL CAMPIONAT DE SANS

Segueix engruixint la llista d'inscrits i de premis per al VII Campionat de Sans que se celebrarà el dia 31 del corrent, a les nou del matí.

Entre els premis rebuts es compta amb una artística figura de bronze del vicepresident del club organitzador, senyor Josep Giró, un parell de sabatilles del senyor Soriano i una medalla d'argent de la Penya XXX.

Les darreres inscripcions rebudes són les següents:

Núm. 4: Adolf Alvaro, U. E. de Sans, junior.

Núm. 5: Benigne García, U. E. de Sans, neòfit.

Núm. 6: Juli Roure, U. E. de Sans, neòfit.

Núm. 7: Víctor Romero, independent, junior

Núm. 8: Pau Andreu, U. E. de Sans, neòfit.

Núm. 9: Antoni Ferreres, U. E. de Sans, neòfit.

Núm. 10: Josep Ferreres, U. E. de Sans, neòfit.

Núm. 11: Vicents Carreres, U. E. de Sans, neòfit.

FUTBOL

AVUI ARRIBA L'EUROPA

Avui, amb el tren que té la seva arribada a les vuit del matí, retornaran els jugadors "europeus" que tan brillant campanya han fet aquests mesos d'estiu per terres del nord d'Europa.

L'equip del club gracienc, ha fet una excursió victoriosa, en la qual ha deixat el futbol català en bon lloc. Es lògic, doncs, esperar que aquest matí acudiran a l'Estació de M. S. diran els bons esportius catalans, per retre a l'Europa la rebuda entusiasta a què s'ha fet mereixedor.

TENNIS

AVUI COMENÇA EL CONCURS INTERNACIONAL DE CAMPRODON

El gran nombre d'inscripcions rebudes per al segon concurs internacional de Camprodon, ha obligat al jutge-àrbitre a anticipar un dia el començament del gran torneig, raó per la qual els primers encontres tindran lloc avui, dimecres, d'acord amb el següent orde de joc:

A les deu: J. Casanoves contra Vinyamats, Cuatrecases contra Marcl.

A les onze: Senyora Picabia contra senyoreta R. Maier, senyoreta R. Torres contra senyoreta R. Kammann.

A les dotze: J. Coll contra R. Madiroles. L. Escayola contra J. Madiroles.

A les quatre: M. Abadal contra A. Coll.

A les cinc: J. Casanoves contra R. Par.

A les sis: Senyoreta R. Maier i E. Maier contra senyoreta M. Torres i J. Coll.

Avui arribaran a Camprodon la plana major del grup de jugadors de primera categoria, ço que permetrà que a comptar de demà l'ordre de joc de cada dia sigui del major interès, particularment pel que respecta als encontres entre els més destacats.

NATACIO

FESTIVAL DE NATACIÓ AL CLUB DE MAR

Organitzat pel Comitè de Natació del Club de Mar, tingué lloc en aigües del Port de Barcelona un interessant festival de natació entre diverses entitats no federades.

El festival fou presenciat per un gros nombre d'espectadors que aplaudiren amb entusiasme els vencedors de les proves.

Hi prengueren part les entitats Penya Nàutics, Nova Germanor, Club d'Esports Diputació, Club Olimpo i Club de Mar.

Els resultats foren els següents:

Eliminació (social). — 1, J. Fària; 2, E. Lozano; 3, Comte.

50 metres neòfits social (final). — 1, Mollera, 41" 2-5; 2, Martí, 41" 4-5; 3, J. Lozano; 4, Ramon; 5, Castelló.

100 metres debutants (social). — 1, Comte, 1' 25"; 2, Vives, 1' 25"; 3, Torrent; 4, Valls.

200 estil lliure, interclub. — 1, J. Fària, 3' 9" 2-5, Club de Mar; 2, Rodríguez, 3' 15" 2-5, ídem; 3, Farrús, Diputació; 4, Casala, Penya Nàutics.

100 estil lliure, interclub. — 1, Gutzems, 1' 21" 1-5, Penya Nàutics; 2, Boada, 1' 21" 2-5, Club de Mar; 3, Albesa, Nova Germanor; 4, Costa, Club de Mar; 5, Miró II, Diputació.

4 × 50 relleus, interclub. — 1, Club de Mar, equip compost per Maçó, Manauta, Roca, Rodríguez, en 3' 29" 2-5; 2, Penya Nàutics, equip format per J. Lozano, Fària I, Fària II i Gutzems, en 3' 40" 4-5; 3, Diputació, equip format per Mirol, Vila, Puig i Llenes; 4, Nova Germanor, equip format per Gardús, Montiagut, Galan i Cervià.

100 metres braça de pit, interclub, 1, Queralt, 1' 40" 2-5, Nova Germanor; 2, Capellà, 1' 43" 2-5, Penya Nàutics; 3, Rodés, Club de Mar; 4, Comín, Diputació; 5, Berenguer, Club de Mar.

10 × 25 relleus, interclub. — 1, Club de Mar, format per Fària I, Radríguez, Vives, Manauta, Boada, Costa, Maçó, Roca, Lozano i Martí, en 3' 32"; 2, Penya Nàutics, compost per Rodés, Torrent, Franquet, Lozano I, Carreres, Bas, J. Lozano, Fària II, Casals i Gutzems, en 3' 42"; 3, Nova Germanor, format per Sopena, Vilaseca, Pujolràs, Xifré, Delmàs, Cervià, Cardús, Aiguader, Bosque i Montiagut.

50 metres dors. — 1, Carreres, en 52", Penya Nàutics; 2, E. Lozano, en 55", Club de Mar.

Finalment es jugà un partit de water-polo entre la Penya Nàutics i el Club de Mar, el qual resultà molt disputat i es veieren boniques jugades que agradaren molt als espectadors.

El partit acabà amb un empat a tres gols i per aquest motiu no pogué adjudicar-se la magnífica copa donada, que es disputarà novament en un altre partit.

Com a final de festa es repartiren els premis als vencedors, els quals foren molt aplaudits.

ELS DARRERS ACORDS PRESOS EN L'ASSEMBLEA DE LA F. C. DE N. A.

Dissabte a la tarda tingué lloc a Banyoles l'Assemblea ordinària de la Federació, la qual resultà més animada i extensa del que se suposava, perquè tots els assumptes i especialment els relacionats amb la Travessia del Port i la Challenge Comarcal foren objecte de llarga discussió, demostrant els assembleistes molt entusiasme i bons desigs.

Es van prendre els següents acords, després d'aprovar la Memòria i estat de comptes:

Reduir la carrera d'estils a tres, suprimint-hi l'over.

Per ta d'intensificar la propaganda de la natació a les comarques, crear la Challenge Comarcal per cinc anys, quedant exclosos de participar-hi el Barcelona i l'Atlètic. El Consell directiu quedà encarregat de redactar el projecte corresponent per a l'organització de la dita Challenge.

Agrupar els equips de water-polo de tercera categoria de sis en sis per aproximació domiciliària dels clubs i permetre que un jugador de primera categoria pugui reforçar un equip de segona, i un de segona un altre de tercera, aquell mentre no sigui internacional, i si ho és, que porti almenys dos anys sense actuar.

L'Atlètic exposà que les moltes despeses de la Travessia del Port eren una càrrega superior a les seves possibilitats econòmiques, i s'acordà que els cabals de la Federació no poden destinar-se a ajudar una prova determinada, posat que la Federació ha d'atendre per igual totes les obligacions que li han estat confiades.

No obstant, es trobà una fórmula que donà fi al debat a satisfacció de tots: la Federació ajudarà l'Atlètic en tot allò que sigui de la seva mà, a fi que pugui aquest club organitzar la Travessia amb menys sacrifici per la seva part.

Finalment, fou reelegit el Consell directiu, que quedà format com segueix:

President, Barcelona, senyor Baster.

Secretari, Sitges, senyor Abella.

Tresorer, Atlètic, senyor Baides.

Arxiver, Sabadell, senyor Font.

Propaganda, Arenys, senyor Puig.

EXCURSIONISME

EXPOSICIO FOTOGRAFICA

"Centre Excursionista de Sant Gervasi". — Aquesta entitat ha inaugurat al seu estatge (carrer de Laforja, 222), una interessant exposició fotogràfica en la qual figuren diverses obres originals de Pere Palau i altres de diversos associats. Aquesta exposició podrà visitar-se fins als dia 31 d'aquest mes, cada nit, de nou a onze.

El moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor francès "G. G. Laferriere", amb càrrega general i 15 passatgers, de Marsella.

Vapor danès "Gantatyr", amb càrrega general, d'Edimburg.

Vapor espanyol "Infante Don Jaime", amb càrrega general i 168 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Maria Mercedes", amb càrrega general i 8 passatgers, de Palma.

Vapor alemany "Barbara", amb càrrega general, d'Hamburg.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor francès "G. G. Laferriere", amb càrrega general, cap a Oran.

Vapor noruec "Eikaugk", en llast, cap a Torrevieja.

Vapor suec "Kostrena", en llast, cap a València.

Vapor espanyol "Infante Don Jaime", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Maria Mercedes", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Rio Miño", amb càrrega general, cap a Bilbao.

Vapor noruec "Estrella", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Cabo Espartel", amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor espanyol "Monte Toro" amb càrrega general, cap a Eivissa.

SOLER I TORRA GERMANS
BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 36'70 per 100.
Anglesos, 45'35 pessetes.
Italians, 48'90 per 100.
Belgues, 130'20 id.
Suissos, 181'05 id.
Portuguesos, 0'41 pessetes.
Alemanya (Reichsmark), 2'23 id.
Austria (xiling), 1'38 ídem.
Xecoslovàquia, 28 per 100.
Suècia, 2'50 pessetes.
Holandesos, 3'75 pessetes.
Grècia, 11'80 ídem.
Noruega, 2'50 ídem.
Dinamarca, 2'50 ídem.
Finlàndia, 22'95 per 100.
Rumania, 5'40 per 100.
Bulgària, 6'44 per 100.
Turquia, 4 pessetes.
Estats Units, 9'31 id.
Canadà, 9'21 id.
Argentins, 3'34 id.
Uruguais, 7'52 ídem.
Xilens, 1 ídem.
Brasilers, 1 ídem.

"BOSTON"
Tintoreria i Sabateria ràpides. Rentat en sec, al dia, Ptes. 6'50. MITGES SOLES I TALONS, en quinze minuts, Ptes. 4'75. Garantida qualitat i màxima durada
13 - SALMERON - 13

Xinxes
Un flascó paticat d'ANANTROL exterminia les XINXES per sempre. Premiat en totes les Exposicions d'Higiene i reconegut com el millor antiinsecte del món. Venda a totes les bones droguerles i al despatx, DIPUTACIO, 200.

CONDUCCIO D'AUTOS
Academia Catalana d'automobilisme
L'única que fa les condicions següents:
100 PESSETES, TOT COMPRES
Conducció - Mecànica - Reglament. Examen i Títol - Una hora diària de conducció - Mecànica en taller - Classes dia i nit - No es limita el temps. Facilitats de pagament. Consell de Cent, 326, Clarís, 49. Telèfon 20961.

AUTOMOBILISTA
Cuiteu a fer les compres dels vostres neumàtics
Consulteu abans la casa
J. López Llausàs
BALMES, número 126 — Telèfon número 74785

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE BARCELONA
Companyia de vodevil **Josep Santpere**. Primers actors i directors: **Josep Santpere** i **A. Nolla**. Primera actriu: **Maria Fortuny**

Avui, dimecres, tarda, a un quart de sis. La comèdia en tres actes

A MANS OBERTES, ULLS CLUOS

Nit, a les deu, ESTRENA de la comèdia en tres actes, de J. Bernat i Duran,

LA REPLICA

Demà, dijous, tarda: **Petit i Pataud**. Nit: **La rèplica.**

TIVOLI
ESPECTACLES SUGRANYES. Avui, nit, a un quart d'onze. Els dos meravellosos espectacles

EUREKA
i CARNET PARISIEN

Demà, tarda i nit, EUREKA i CARNET PARISIEN. Divendres, estrena en aquest teatre de POCKER.

TEATRE NOVETATS
Demà, nit, a les deu, extraordinària funció en honor i Benefici de

DARWIN
L'HOME DE LES DUES ANIMES

En obsequi al beneficiat formaran el programa els notables artistes GAMPER, manipulador; JIMENO, excèntric; NINETA, cançonista; FLORA FLERY, bailarina russa; TRIO OLYMPIA; NANIN, parodista; BERTY i CARRANZA, orquestra típica argentina; AGUDIEZ, ventrílocu, i BERTA ADRIANI, estrella coreogràfica.

DARWIN
amb nou repertori. Estrenarà el célebre couplet LA PRISIONERA.

Dissabte i diumenge, tarda i nit, adéu a Barcelona de DARWIN, amb nou programa de varietats.
Preus popularíssims

OLYMPIA
Formidable companyia d'òpera.
Avui, dimecres, nit, a les deu, UNICA REPRESENTACIO de l'òpera en tres actes, de PUCCINI,

Madame Butterfly
pels notabilíssims artistes SARA SCUDIERI, Elena Lucci, MANUEL GILETTA, ILDEFONS PUIG, JOAQUIM ALSINA, Jordi Frau, Màrius Serrett, chor general. --- Butaca primera classe, 5 pesseles; general, 1 pesseta. --- Demà, dijous, grandiós esdeveniment.

GLI UGONOTTI
pel seu millor intèrpret el gran divo
PALET

CINEMES

COLISEVM
Avui, tarda, sessió de 4 a 8, repotint-se el programa. Nit, a les 10.
Varietats sonores Paramount (Orquestra Canaro)
LA BARCA DE NOE
Dibuixos sonors Paramount
Un esbós dialogat en espanyol per MAURICE CHEVALIER
EL DESFILE DEL AMOR
Opereta cinematogràfica Paramount, per MAURICE CHEVALIER i JEANNETTE MAC DONALD

CINEMA PARIS
Tarda, de 4'30 a 8. Nit, a les 10:
Revista Paramount. Dibuixos sonors. Cançons per Tito Schipa i el gran èxit d'EMIL JANNINGS en el film sonor
EL PATRIOTA

TRIOMF, MARINA I NOU
Programa per a avui:
Represa de NANTAS, EL HOMBRE QUE SE VENDIO, per Donatien i Lucien Legrand.
TESHA, per Maria Corda i Jameson Thomas.
UNA LLAMA EN EL CIELO, Noticiari Fox i la còmica LOS PIRATAS.

CAPITOL
Avui, dimecres, a les 4'30 i 9'30, Còmica; POR LA VIA LACTEA, per Reginald Denny. Cultural i CRISTINA per Janet Gaynor i Charles Morton.

CATALUNYA
Avui, dimecres, a les 4'30 i 9'30. Còmica. HERMANO SLIM, per Karl Dane i Geo K. Arthur. Cultural. I AMOR ETERNO, per John Barrymore.

PATHE PALACE :: EXCELSIOR :: MIRIA
Avui, dimecres: RESURRECCION, per Dolores del Rio; A TIRO LIMPIO, per Wallace Beery i Raymond Hatton. Còmica. Als Pathé Palace i Excelsior, a més, METROPOLIS, per Brigitte Helm i Gustaw Froelich.

MONUMENTAL :: BOHEMIA :: IRIS PARK
Avui, dimecres: EL CAPITAN SORRELL, per H. B. Warner i Nils Asther; LA VIDA DE CRISTOBAL COLON; OJO CON EL PASADO, per Stan Laurel.

DIANA :: COMTAL
Avui, dimecres: EL PRINCIPE FAZIL, per Charles Farrell i Greta Nyssen. LOS COSACOS, per John Gilbert; LOS AMORES DE UNA AGTRIZ, i Còmica.

ROYAL :: WALKYRIA
Avui, CUATRO HIJOS, per Margaret Mann, James Hall i Charles Morton. UN MAGNIFICO FLIRT, per Florence Vidor i Albert Conti. LA DAMA MISTERIOSA, per Greta Garbo i Conrat Nagel. - Còmica.

SPLENDID CINEMA
Consell de Cent, 217. - Telefon 30615
Avui, Cultural; MESALINA, i
SIN ESCUDO NI BLASON
per Billie Dove i Clive Brook.
LA MUJER DISPUTADA
per Norma Talmadge i Lluís Alonso.

DIVERSOS

Maricel-Park
GRAN PARC D'ATRACCIONS MONTJUIC
Muntanyes russes-Bug-Wiching - Waves
GRAN PISTA DE SKATING
MAGNIFIC RESTAURANT
THE DANSANT - DINERS AMERICAINS
JAZZ ORQUESTRINA
Tobogan - Cascada - Discos - Skoter
Mitjans de comunicació:
AUTOS: Marquès del Duero, carrer de Mata. Carretera de Montjuic, recentment asfaltada.
PUBLIC: Funicular de Montjuic (bitllet combinat d'anada i tornada amb entrada al Parc, UNA PESSETA). Estació intermèdia Funicular de Montjuic seguint el Passeig, recentment inaugurat.
ENTRADA AL PARC:
50 cèntims

Una ocasió única de conèixer plenament
MALLORCA
us l'ofereix
Viatges Catalònia
Rambla del Centre, 37, telefon 23253 amb les seves excursions col·lectives de tres dies complets d'estada a la ILLA PER 75 PESSETES

CASINO SANT SEBASTIA
Gran èxit del formidable jazz negre
Banjo Myke i els seus Boys
que amenitza els TES DE MODA i SORTIDES DE TEATRE, alternant amb l'ORQUESTRINA ROYAL.
APERITIUS-RESTAURANT-CONCERTS
Salons especials per a festes i banquets. Terrasses cobertes vora la mar i superb ROOF GARDEN. — La temperatura més agradable de Barcelona.

:: PIANOS ::
lloguer, des de pessetes al mes. C. BIEGEN
BRUC, 73 — 8

FABRICA DE
CERAMICA
Rajoles de València
Articles de construcció
CASIMIR VICENTS
Despatx: Tallers, 72
Telèfon núm. 15644
BARCELONA

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

VENDES

Taulons maquinària
eines de construcció. Ofereix a 5523, Vergara, 11, anuncis.

PERDUES

PERDUT
un gec esport, color gris, que quedà oblidat diumenge, 17, sobre la voravia de la carretera compresa entre Garraf i Vallcarca, pertanyent a funcionari de la casa Ford. Serà gratificada la seva devolució a M. A. D., Independència, 86, Barcelona. P. N.

OFERTES DE TREBALL

PRACTICANT
avançat falta. Farmàcia Dr. Dou, Arlbau, 72.

Afaiti's higiènicament
Afaiti's de pressa
Afaiti's bé
Com?
Usant la PASTA NIX
S'afaitarà ràpidament, agradablement, perfectament.
No li quedarà la cara irritada, no hi sentirà cremor o irritació després d'afaitar-se.
Eliminarà el sabó, la brotxa, els potets i tots els altres objectes tan exposats a cultivar microbis.
Demani-ho en perfumeries, droguerles, etc., al preu de 2'50 pessetes tub

UNA BOTELLA
de riquissima aigua de taula
s'obté per uns cents ims amb
un paquet de
Lithinés del Dr. Gustin

Aigua de Rocallaura
El manantial més ric del món. Si patiu d'ALBUMINURIA, LITIASI URICA (MAL DE PEDRA), BRONQUITIS PARENQUIMATOSES, NEFRITIS CRONICA, us guarireu radicalment amb Aigua de Rocallaura
DIPOSITARIS GENERALS: FOTRUNY, S. A. - Carrer Hospital, 32, i Sameron, 133